

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

קובץ מראי מקומות

עומקא דדינא

גזל שבוע ג': גזל דרבנן, השבת הגזל

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

קובץ מראי מקומות

עומקא דדינא

Compiled by the Bais HaVaad Halacha Center.

Project Editor: Rav Baruch Fried, Dayan at Bais HaVaad

For additional copies of this *Kuntras*, to sign up for *Yorucha*, or to obtain the Yorucha supplements (see back of booklet):

105 RIVER AVENUE, SUITE #301 LAKEWOOD, NJ 08701

1.888.485.VAAD(8223) | © 732.232.1412 WWW.BAISHAVAAD.ORG/YORUCHA YORUCHA@BAISHAVAAD.ORG

BAIS HAVAAD DIVISIONS

Business Halacha Services

Bais Din & Dispute Resolution

Zichron Gershon Kollel for Dayanus

Medical Halacha Center

Kehilla & Bais Din Primacy Initiative

Halachic Awareness & Education

תוכן הענינים

	משפטי הממון
6	• המוציא מחבירו עליו הראיה
ייתא לחומרא?	• בכל ספק ממון למה לא אמרינן ספק גזל דאור
13	• חיוב לצאת ידי שמים
14	• כופין על מדת סדום
15,18	• לפנים משורת הדין, והאם כופין על זה
	גזל שבוע א': גדרי איסור גזל
22	גדרי איסור גזל
26	אזל פחות משוה פרוטה, או דבר מועט שאין מי
33 זציל עצמו בממון חבירו	• גוזל על מנת לשלם תמורתו או עדיף ממנו, ולו
38	לסמוך על אומדן דעת שהבעלים לא יקפידו
(copyrights) יוצרים	גזל שבוע ב': שואל שלא מדעת, זכיות
, . ,	גזל שבוע ב': שואל שלא מדעת, זכיות שואל או שוכר שלא מדעת הבעלים
44	•
44	שואל או שוכר שלא מדעת הבעלים•
44 50 52	• שואל או שוכר שלא מדעת הבעלים• שואל אל שלא מדעת במקום מצוה•
44 50 52	• שואל או שוכר שלא מדעת הבעלים • שואל שלא מדעת במקום מצוה
44 50 52 58	• שואל או שוכר שלא מדעת הבעלים
44	 שואל או שוכר שלא מדעת הבעלים שואל שלא מדעת במקום מצוה לא תעשוק ולא תחמוד זכיות יוצרים (copyrights) גזל שבוע ג': גזל דרבנן, השבת הגזל
44	 שואל או שוכר שלא מדעת הבעלים שואל שלא מדעת במקום מצוה לא תעשוק ולא תחמוד זכיות יוצרים (copyrights) גזל שבוע ג': גזל דרבנן, השבת הגזל משחק בקוביא
44	 שואל או שוכר שלא מדעת הבעלים שואל שלא מדעת במקום מצוה לא תעשוק ולא תחמוד זכיות יוצרים (copyrights) גזל שבוע ג': גזל דרבנן, השבת הגזל משחק בקוביא מציאת חרש שוטה וקטן, חפצי בניו הקטנים

LOWINGER FAMILY

ר' מאיר משה בן בן ציון הלוי ז"ל - מינקא בת משה שמואל ע"ה - ר' דוד בן ברוך בענדיט ז"ל - גאלדא בת משה דוד ע"ה - ר' יונה בן יצחק ז"ל - מרים בת חיים ע"ה

לז"נ MR. HOWARD ZUCKERMAN Z"L

ר' צבי יעקב בן פסח יהודה ז״ל By his wife Mrs. Rosalyn Zuckerman

THE KUTOFF FAMILY

לע״נ ישראל ליב בן מרדכי ז״ל, ברכה לאה בת ארי ה לייב ע״ה In memory of

HARAV YOSEF GROSSMAN ZT"L

לע"נ הרב יוסף ישראל ב"ר משה גרוסמן זצ"ל

BARRY LEBOVITS

ARYEH WEISS & FAMILY

'גזל שבוע ג

גזל דרבנן השבת הגזל

תוכן הענינים

66	משחק בקוביא	•
69.	מציאת חרש שוטה וקטן, חפצי בניו הקטנים	•
74	לקנות דבר גנוב או ספק גנוב	•
84	תקנת השוק	•
87	חיור השרת גזילה	•

מאי לאו באותן הנשבעין ולא משלמין

ונוטלין רהוה ליה כאתן לך והא תנא ליה

רישא תנא תולה בדעת אחרים ותנא תולה

ברעת עצמו וצריכא דאי תנא תולה ברעת

אחרים בהא קאמר ר' מאיר דמצי הדר ביה

משום דלא גמר ומקני דאמר מי יימר דמוכי

ליה אבל תולה בדעת עצמו אימא מודי

להו לרבנן ואי אשמעינן בהא בהא קאמרי

רבנן אכל בתרוא אימא מודו ליה רבנן לר'

מאיר צריכא אמר ריש לקיש מחלוקת לפני גמר דין אכל לאחר גמר דין דברי

הכל אין יכול לחזור בו ור' יוחנן אמר לאחר

גמר דין מחלוקת איבעיא להו לאחר גמר

דין מחלוקת אכל לפני גמר דין רברי הכל

יכול לחזור בו או דילמא בין בזו ובין כזו

מחלוקת ת"ש ראמר רבא "קיבל עליו קרוב

או פסול לפני גמר דין יכול לחזור בו לאחר

גמר רין אין יכול לחזור כו אי אמרת כשלמא

לאחר גמר דין מחלוקת אבל לפני גמר דין ד"ה יכול לחזור בו רבא דאמר כרכי יוחגן

ואליכא דרבנן אלא אי אמרת בין בזו בין כזו

מחלוקת רבא ראמר כמאן אלא לאו ש"מ

לאחר גמר דין מחלוקת יש"מ שלח ליה רב

נחמן בר רב (חסראף) לרב נחמן בר יעקב ילמדנו רבינו לפני גמר דין מחלוקת או לאחר גמר דין מחלוקת והלכה כרברי מי שלח ליה לאחר נמר דין מחלוקת והלכה

כדברי חכמים רב אשי אמר הכי שלח ליה

באתן לך מחלוקת או במחול לך מחלוקת

והלכה כרברי מי שלח ליה באתן לך

מחלוקת וחלכה כדברי חכמים בסורא מתנו

הכי בפומבריתא מתנו הכיין א"ר חנינא

בר שלמיה שלחו ליה מבי רב לשמואל ילמרנו רבינו לפני גמר דין וקנו מידו מאי שלח להו יאין לאחר קניין כלום: מתני' ואלו "הן הפסולין המשחק בקובי

הוהמלוה בריבית מומפריחי יונים יוסוחרי

שביעית אמר רבי שמעון בתחילה היו קורין

אותן אוספי שביעית משרבו האנסין חזרו

לקרותן סוחרי שביעית א"ר יהודה "אימתי

בוכון שאין להן אומנות אלא הוא אבל יש

להן אומנות שלא הוא כשרין: גמ' משחק בקוביא מאי קא עביד אמר רמי בר חמא

משום דהוה אסמכתא ואסמכתא לא קניא רב

ששת אמר ואו כל כי האי נוונא לאו אסמבתא

היא אלא "לפי שאין עסוקין ביישובו של עולם מאי בינייהו איכא בינייהו דגמר

אומנותא אחריתי (ותנן") א"ר יהודה אימתי

בומן שאין להן אומנות אלא הוא אבל

יש להן אומנות שלא הוא (הרי זהיי) כשרים

יני אם בניתיים יו תחלי מביקו שמיית מיית מיי תחלי מביקו שמיית מיית מיי כל מביקו שמיית מיית מיית ידי די מיי מביי וממלקים עדום חלכה כי מתנ לאין רד עוב"ע מיים מיים כל מביקו מיים בניתי המיים מוש"ע אם מביית או

גרם ר"ח ונשבע אינו יכול לחזור ט כלומר אם קפן זה חמירו משכע אינו יכיל לחזור כו דכיון דככר נשבע הרי לחסר גמר דין וחמרי לחסר

ואלן הן הפסולין. ים נורמין עכדים משום דקמינה ליה" דקה חשיב הכה פקולי דרבנן ודחורייתה ולה נהירה משום דלה חשיב במחני כק פסולי דרבנן דהה גולנים לא חתני וכל פסולי דמחניי

ומרישה כי מתני ליה הדעתה דלה יהיב ליה מחנה אחני ליה שהרי ספור סוח שלח יכח לידי כך חכל

רבא האמר כמאן. יליכה למימר דקפירה ליה כר"ם כן לקים באותן הנשבעין, לפטור עלתן שלה ישלמו דחופע קהמר דור לי

וליכח למימר הכח טעמיה דנסשיה דהוח ליה כמחול לך לא באותן הנשבעין קאמר כדחירך לעיל משום דהכח לח קשי אפלונחא דמחני' כדלעיל דמשום הכי מפרש לה לעיל טעמיה דנסשיה אכל הכא ליכא למימר טעמיה דנפשיה קלמר: שלח ליה לאחר נמר דין מהלוקת והלכה כדברי חכמים. מימה דהכח משמע דלחחר גמר דין מחלוקת אכל קודם (כ) יכול לחזור בי וכפ׳ יש נוחלק (ביב דף קכם ושם) אמרי׳ אמר לי עבדי גובת שורי עכחת יהלה מומר מחה מכרחו לי מחה נחחו לי בתחנה רצוקי השבע ועול נשבע ואינו יכול לחזור צו משמע מיד שלמר השבע וטול שחבירו ישבע וחינו יכול לחזור כו חלמח חפיי קודם גמר דין אינו יכול למזור כו להכי טיז משפנו

נד מצוד.

מכף יי בל זו ח מ מיי טם

רבינו הנטאל האתינא לכיסר דרכא אמר כד יחונן ומיחיבי עליז דרכא פסיפא רבתבותון היה חייב

שתניתיו היה הייב לתכידו שכוצה חויל דור

באותן הנשכעין ולא משלמין דהדה ליד מחול

לך דש"ם במחול לך נפי בליני. ודחי דבא לא

פחנ" כאוחן הנשבנין ונושלין כנון השכור והנול והנחבל וכיוצא

האקשינו ליה לוכא הא את הוא האוקסת לה

באתן לך מחלוקת למה דיה למימרא תרחי ומני.

שפט כיון דייצ ווודאי מישיבט ביון דייצ תמיד נטקני זאמילו ד באיר לחזוך כי קסיל דר מאיד מילק אמילו בדו האסיקבא כדיצלהו ליה לדב מומנו כי מומי

את לוא האוקסת

בחיי האשך ר'מ : יבול לחזוד בו, כפי

נמר דין דהלכה כחכמים":

לויכל דרי מחלר כחל כפירום רשיי דלק לוחד דשפק רכנן ולני מוחל לך: הנשבעיון ונשלין. הסכיר והנוגו לפירול הק" דנחבע ועביד כרי מחיר ועוד ההכא פליני רי יוחגן ור"ש כן לקיש ורכא ספיר ק האחר ליה דר לי ולחן לך: ודא תנא אהריש. חבר הלומן מה מחון פרק החולך (יושות דף לי.) כר"ש כן לקיש בחלת משמע דבכל שחר לך וחרמי למה לי: תולה בדעת אהריש. חבל וחבר: בדעת עצמו. מקומות ס"ל כר" יוחגן לגבי השב"ל

ליה. ולר היה ילע דמוכי ליה לח הוה אמר הלכך הדר: אבד תנדה בדעת עצמו. של בעל דין חסיק חדשתיה דודחי נדר ליה כדי להפטר שטענו כפניהם וקודם נמר דין כא (6) רשיידיה 16 בזו: זה לחזור: היג אי אמרת כשלמא כי יק בזו ניק בזו:

בין לרים לקים בין לרי יוחנן לרבון

ואו גבי (כל כי האי נונא לאו אספכתי נוונא לאו אספכת! אלא). קלית תיינ הרחבים ללו נוס (ה נישמ"ם הכים בח"ם סיי לייד ס"ק ל"ח וסר ריינ

הגהות וציונים הן הפסודים. לדון ולמעד: המשחק מבבדיה, והנוח חישון בקריא. כולהו מפרט בגמי וכולן הישור של הישור בקריא. בשחק המשחק מעון מולנין הן והמורה למעדה והישור בעידור במורה במשחק המשחדות במורה מונן מעבירו על דכרי מורה הוה לים ימשרי במן כנסי) הניי אימרי בזכן שאין ליונד צ'פר. ופחרציה דברי בשר. ופחרציה דברי הניה כלפנינו ובחק מלאישו: ז'ן יש להפוקי דפרק המקבל (ביס קר ביש) וכנון מהרשיה) עסוקון בייסובי של עולם אינו בקיאון בערב דינין ומשם ווומן ואינן יראי מטא: לכנ" אשביבתא. היינו דבר שאינו נומן לו מדעתו אלא סומרך על צה עדא (רשיש עייש) זכן לותא בכחיי. [7] ציל ולאסמבתא, זכן המהו דבר שאינו דסבור שהוא יכול לנלח ופעמים שמנלמין אומו: לא קניא. מהרים וכיח בחום בים שם (רשיש): ע] תיכח והום ליה כעין נזילה כידו: כף בי המי ניונא לאו אסמכתא היא. וסיכי אחני" סירול וליחא בחום (רש"ם), י] נראה רפיל להוי כן צייל ואבמבתא (רש"ם): ל] מחום הראיש ואמי דמי חקמכחת כנון דחם חוכיר ולח ואפטבהא () בחום הראדש ואסר בופן ששכיעית ראבייתא, (נ) הא אעכיד אשלם במיטבא" (כית דף ענ:) וכנון משלים את שטרו דגט פשיט (כינ דף קפה.) דסומך על לא" דבר דסבור כל זה פידי לעשות ומרישא כי (גליה) עים פחרשיל: [2] וציל שפירשן (גליח): [4] רטיל מיד (גליה) דגרה זו שבום הדת זכמהושיל יש פים מתני אדעתא דלא יהיכ ליה לאסמכחא יי קה מתני דטועה וסכור לה יכה לידי כך אבל הכא לא סמיך אמידי דהא לא ידע אי נלה אי לא נלה ואפי הכי אתני שמע מינה (נ) מספיקא

ראלו הן הפסודין לערות רכולן נולני

הכם למו בידו ולם סמיך אמידי דהם לה ידע אי לצח לי לא נלח וחפירה אתני ש"מ דמספיקא גמר ומקני ולא גדילה היא ומירו הא (שפיר") דאם אופר ולא אעפד אשלם במיעצא אתמהמא היא טעות סופרים הוא זה ובזה לא דפר רש"י דהא אם אופיר אשלם במיעצא לאו אסמכמא כדאמר" פ' איהו נשך (ריו דף ב:) אלא הייני אם אופיר ולה אעפיד אשלם אלפה זוד דכפי המקפל (כם דף קד:) קאמר אסמכתה היה וכפיי רש"י היה כתוב אם אופיר וכוי על כן טעו סופרים אכל ישוב השלם. רשים אופר ולה אעפיד ששלם אלפה זור דכם' המקבל (כם קי קדו) קאמר אסמכתה היה ופפ" רש"י היה כתוב אם אופר וכר על כן טעו סופרים אכל הישוב ביישים בשל הישור בישום להיה הקוטר משום דלפי פיי משמע דטפי חשיב אסמכתה (מה"ש) שהיה כידו וגפ" איזהו נשך (שם קיפנ: שנ. שם. ושם אופרה אופרה בישום אופרה של השלם אופרה בישום אופרה של השלם אופרה השלם אופרה של השלם או קלמר

לורי משר לי משר לי מינה אוכנותא אחריים שטר לורב ששה כיון רפתעטק באומנות מדה ייישובי של של מינה לי מינה מול למה מצעים היישול ביון המתעטק באומנות מדה ייישובי של של מינה לי מינה מול למינה לי מינה לי מינה לי מינה מול למינה לי מינה לי מ

אלמא מעמא דמתניתין משום יישובו של עולם הוא קשיא לרמי בר המא וכי

תימא פליני רכנן עליה דר יהודה והא"ר יהושע כן לוי יבל מקום שא"ר יהודה

תלמוד בבלי <עוז והדר> - כה סנהדרין תלמוד בבלי עמוד מס 59**הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה**

גזל דרבנן משחק בקוביא

משחקי קוביא פסולים לעדות, ולפי חד טעם בגמרא היינו משום שהוא מעין גזל, שנוטל ממון שלא כדין.

One who gambles is invalid to be a witness. According to one

GEZEL - PART III

מסורת חש"ם מם הימפות

ל) פידיהן שב רייה כל לקמן היג ב) פריים פידב מייו.
 מייו.
 ב) (פידומן פידו פל) פידומן פלן:
 מין.
 ד) טבועות מדג

ל) לקטן כה. ו) לקטן בי., ו) וופ"ע מים שמשה לע דיה פב למרו), מ) בעין דלקמן פוף ביה ש) לקמן כח. י) נכ"ק פה].

חנהות חב"ה

רמספיקא: (ג) תום ד"כ שלח ומי מכל קידם

בשר דין ישל לחיור:

פ"ק מידור

וידע וממיל: לפני גמר דיין. לאחר יוחנן הכי קחמר לחחר גמר דין מחליקת אכל לפני גמר דין אפילו לרכטן תחר: רבא. דפסיק הלכתח דחוזר לפני גמר דין ולח לחחר גמר דין דחמר כרי יומנן וחליכה דרכנן: אדא אי אפרת. לרי יומנן כין (a) כום ופן שה מחלוקת: רבא דאמר בפאן.

לפני גמר דין קאמרי דלא הדר והא ליכא למימר דרבא כריש לקיש ואליכא דר"מ חמרה לשמעתיה דלח שביק רכנן ועביד לר"מ דפסקינן לקתן חלכה כחכמים ולא שייך למימר הכא

הלכה כמכמים ולמ שיין למימה הכא או ברוחה וביונים לכה כמכמים ולמ שיין למימה הכא או ברוחה וביונים לכה מעמד להיב בר ברוחה ביונים אבש ליה דל פליני בכל רבו ניתי ביונים בר ביונים לכל לכל בר ניתי ביונים בר יומן כן כו וכין כו מול וקם לכל שאחה בכני ובישיים לא אייני רבא בכלובתא כלל ללל שאחה ביונים מיינים או הבא שביי וליה ביוני מיינים ביונים בר ברוחה מיינים ביונים בר ברוחה ברוח

ממון מעבירו על דכרי תורה סוה ליה כרשע דמתם ופסול לדון ולהעיד שטטה אחרי הכלע: בתחילה היו קוראין אותן כר, מפרט עמי": שאין לו אומנות אלא הוא, דהוליל וחין

דרת זכמהרשיל ים סים (רשים) קולם כממת לא בתק מהרשיים מים יכדר כי בדסריי ליתא חיבר זו, אלא שברטריי איתא יעדי והיבר זו מחק מהרשיל, ולטצע דרשים בדוגן תלבת יכדים אתני^{שן} נמר ואקני ולא גדלה היא:

ליממי

ליכופי יישיי

opinion, this is because the winnings are not rightfully earned.

אחר שדנין בו בדיני ישראל, ואפ"ה פסק שנלך אחר מקום שנעשחה נו הצואה וידונו בדיני גוים. וי"ל דשאני החם כיון דהתצוה מם באוחו מקום שדנין כדיני גוים ועשה לוחה שחם וחחריו לפלוני, חחרינן דודחי דעתו היתה כמו שתורגל בפי הבריוח דתפרשים וחחריו לפלוני כפשוטו וחפילו חם הראשון ראר לירש, ומשו"ה פסק שדנין בדיני גרים, משא"ל כאן נהנושא אשה דבשעה שנשאו זה את זו לא היתה שעת הירושה ולא היה אז שום גילרי דעת שנשאה אדעהא דמנהגא, והבעל עומד עמה לפנינו ואומר שלה הימה דעתו או לישא על דעם שאם ממות שלה יירשנה, דמה ודאי לא עקרי דין

משוים מפרד תורה". ומסיק מור"ם וכתב (והום מתשוכת רשב"ח (חייו סי רניידו), וליכח כוה משום דינה דמלכותה כוי, ר"ל שלח חימה אף שלה נחמר שמחחילה תשחה חדעתח דהכי מ"מ הלח במקום שדרו שם דנו כו בדיני גוים וכגוים אין הבעל יורש את אשתו, וכשיכואו עתה לדין ידונו להן כן ועלינו לקיים דינם מכח דינה דמלכוחה דינה, ע"ו כחב כיון דדין זה פסוק ועומד מדין חורה שמעל יורש את אשתו, אין לריך הכעל לירד עם חבי חשמו לפני דייני גרם כי אין דינה דמלכומה דינה הלה כוי, והכ"ד יכופו לחבי חשתו שלח ילך לפני לייני גוים וק"ל: כאן דלא אפריגן דינא דמלכותא אלא כדבר שיש בו הנאה למלך כו'. עין נדרכי משה ופעיף יידן שהכיח לשון הרשב"ח והמובא בציונים אות ליירן קלם כלשון

חתר ז"ל, דלח חמרינן דינה דמלכומה

דינה אלה כמה שהוה מדיני מלוכה,

חשתו לא יוכל אבי אשתו או שאר יורשיה י 877 אמרינו לומר כל הנושה חשה על דעת המנהג הוא רפלבותא כר. עיין לעיל "קימן שנ"ץ חודר [סעיף ד] וקוף קימן ע"ד: נושם ונדון הדבר בדיני גוים "דחם מחה לח יורשה בעלה או כדומה לוה וליכא בוה משום דינא

דמלכותה באדיליידלה אתרינן דינה דמלכותה אלה בדבר שיש בו הנאה למלך או שהוה לחקנח בני המדינה אבל לא שידונו בדיני גוים דאם כן בטלח כל דיני ישראל.

סימן שע

דברים שהם גול מדבריהם כנון מפריחי יונים והמשחקים כקוביא

ובו' ו' מעיפים

ליש דברים שאסרו חכמים משום גזל והעובר עליהם הרי זה גזלן bible מדבריהם* 'מפריחי יונים ומשחקים בקוביא מפריח יונים כיצד 'לא יפריח אדם מוח בתוך היישוב שהרי לוקח ממון אחרים שלא כדין מפני שמשלח זכר ^{או}ויביא ^{הציו בי} ייביא ^{הציו בי} נקבה משוכך אחר או נקבה ותביא זכר יולא יונים כלכד אלא כל העושה כזה בהפיסים בשאר עופות ^{כו}או חיה או כהמה הרי זה גזלן מדבריהם.

ציונים ומקורות לו) כ"י סומן כ"ו מעיף די מסס התפר"ל בתשובה ח"ג סרי ק"ט, ומהכר"ק שותו (קפ"ח) קפ"ו ושותו (קל"ט) קצ"א הנדאה תכנו כשם רשנים בתשובות המיותסות סיי כיכ. ד"מ נשימן זה סעיף ייד. סימד שע מ) לפון הרמכ"ם נפ"י מנוילה דין ד.

10) כיה במחרורת הסמיע וממהדורת באהיג ואילך. ברפויר: אם מתה אם יורשה.

אבל דינים שדנים בערכאות אין אלו ממשפט המלוכה אלא הערכאות דנין בעלמן כמו שמלאו בספרי דייניהן, שאם אי אתה אומר כן ביטלחם ח"ו דיני ישראל, עכ"ל. ועוד הכיא לפני זה דעם מהרי"ק ושורש קפידו והמרדכי וביק סיי קנידן וכחב שכולם שוים הזה, פ"ש. ונראם דר"ל דאפילו אם גור המלך בהדיא לילך בחר דיני הערכאום, דאין על דייני ישראל לקיים זה מכח זה דעלינו לקיים מן הדין דינא דמלכוחא, דעל כזה לא אמרו, אלא על דברים שהן תחוקי המלוכה. ולפי זה צייל דגם מ"ש מור"ם לפני זם בפעיף מ' ז"ל, ויש חולקין וס"ל דפכל דבר אתרינן דינא דמלכותא דינא, ושכן הוא טיקר, ג"כ כונחו למ"ש רשב"א הנ"ל. ומה שכחב ככל דבר, ר"ל אף שאינו ממסים וארנוניות, והא ראיה דגם בדרכי משה כתב תחילה שלדעת המרדכי בשם החוס׳ אמרינן ככל דבר דינא

דמלכותה דינה, וכתב מיד עליה הה דכתב מהרי"ק דאפילו לאוסן דעות, היינו דוקה לפנין הנהגוח של משפטי המלכים כו'. ע"ש ודו"ק: מימן שע מעיף א' או ויביא נקבה משובך אחר. פירום, וחץ זה גול גמור, שנם כעל הסוכך שכחים משם לח זכה כהן קנין גמור דמעלתה קאחו להחם ורנו לשם, אלה שחכתים אסכוהו משום סרך גול: בן או חיה או בהמה. כדרישה ופעיף אין כתכתי לשון הגמרא ופנהדרין כיה נייבן, שם

םיםן שע סעיף א' בסופו, זאין פורשין רשתות ליונים אלא אם כן הרחיק פן הישוב לתוך המדבר די פילין, ובפקום ברפים אפילו חרחיק קי פילין לא

באר הנולה

סימן שע סעיף א' ל. לפון הרמב"ס נפ"ו מהלכות נוילה דין ו'. סימן שע סעיף א' א. יש בו'. ר"ה כ"כ ל' ולח כו', ועיין חופ' שם ד"ה ב משנה פ"ג דסנהדרין דף כ"ד ע"ב. ג. וכתב הרב המגדו ושם), מפורש אלו ומסנהדרין כ"ד כ" ד"ה ואלו כו": ב. בתוך היישוב. כן משמע שם בפרק זה בורר למ"ד משום ארא, חהו שמפרים יונים כרי להכיא אחרים כ"ה כי, ועיין בפוף פ"ין דב"ק ופייב עיאן ובכ"ב כ"ג א', ותום' שם וריה [עם דף (כ"ח ע"כ) (כ"ח נראו]. ד. לותר שנמדנר מותר והכין מוכח והחציאן ושם (ר"ה ההתניא) כשם הסופפסת (ב"ק פ"ח ה"רן: ג. מפני כר. סמס (עיבן. ה. בכייתה שם.

כמ"ד ארא (סנהדרין כ"ה ע"א) שהוא הנאמר באסרונה, ואין נ"מ לדינא אלא

פתחי תשובה

ביאור חגר"א

באר חימב

יד. שידונו. וורחה דחפילו אם המלך גזר ההדים לילך נמר דיני הערכחות, דחין על דהרי בעל הערכי כחב הנכסים בפנקסו על שם יורשי האשה כוי, דייני ישראל לקיים זה מכח דול דמלמהם, דעל כזה לם אמרו, אלא על דערים מחוקי שלישית, כיון דחק המדינה ההיא מי שמח בלא בנים גוטל המלך בחלק המלוכה. וגם מ"ש הרמ"א נספיף מ' דיש חולקין וס"ל דאמריטן ככל דכר כיי, ר"ל אף אחד מן היורשים, א"כ יש למלך יד בענין זה ורינא דמלכותא דינא שאינו ממסים וארנומים, אבל מ"מ צריך עכ"ם להיות בענין הנהנות של משפטי דאין בעל יורש אשתו אלא נוטל חלק כשאר יורשים, והכא שהיא עשתה צואה להפקיע הבעל מכל וכל קיימת צואחה בדינא דמלכותא. המלכים, וכן הוא במהר"ק ע"ש. סמ"ע וסקכיאן. (ועיין מה שכתבתי בשם הש"ך

(ידיר סימן קסיה סקיה) נמוף סימן ע"ד (סקכיגן ע"מ]: סימן שע סעיף אי א. אחר. פירום, ואין זה גול נמור, שנם נעל השוק שנאים והבעל יועמד חי בחלקו כפי חקי ומשפטי התורה עיין שם. ועיין מה משם לא זכה בהן קנין גמור דמעלמא קאמו להמם ורני לשם, אלא שחכמים אשריהו משום פרך גול. סמ"ע וסק־אן: ב. בהמה. נש"ם מפורם דרוקה נשור הכר המרו

שכתבתי לעיל סימן רמ״ח סעיף אי ס״ק ב׳: דאין כי אלא משום גול מדבריהם דהוא כמין חיה והולך פיערים יותכיא שמו דבר הפקר, וקראו בהמה מפני דיש מ"ר שהוא מין בממה לפנין איפור חלב שם, משא"כ בשאר אמרי ברוך

ליט: סמיע סיק כי. יירוני בריני ביים, נייב, המניין בריביים יראס שלא נחכוין כלל למיים

והוא ו"ל האריך לסתור דבריו דאין שום ממש בכל הג' טענות הללו

חידושי רעק"א

שם. דלא אמרופ דיכא. נ"ב. עיין שו"ם חשב"ן מ"ל סר קנ"ם: שיך סיק (טי) ו"ו. סעיף ייא בהגיה. דלא אמרופ דיכא אלא. נ"ב. עיין לעול מינון ע"ע כש"ך פ"ק סוף סימן ע"ד. נ"ב, ונסימן ע"ג ס"ק ל"ט:

סימן שע סעיף אי הרי זה גזל מרבריתם. נ"ב, סיינו דחסור מדבריהם וחם נעלו חין מוניחין הסמ"ע נהסנרת טעמו: סמ"ע ס"ק כ"א. עיין בדרכי משה שהכיא לשון הרשב"א. נ"כ

מוכח גם בכ"י פוף פיתו כ"ו וחשים ויו נליון מתרש"א

סימן שסט שיך סיק ו- סוף סימן עיד. ליכ עיין בין יו"ל מוף סימן קמ"ה ופרווג. סימן שע סעיף אי. משום גדל. עיין פימן ל"ל ממ"ע מק"מ ופגליון, ועיין ממ"ע מימן ב"עו מק"נ ונס"ך שם ופפיבן.

חירושי חתם סופר ושיון סיסב כפ"ך לעיל סימן ע"ב ס"ק ל"ט ד"ה וכל זה וכר. ע"ם. ועיין היטב ססוטחי

מחם פופר חו"מ פי קמ"כ ופי קפ"ו:

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כח חו"מ י (שנט - תכז) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 69**הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה**

נראה ממסקנת הרמ"א דמשחק בקוביא אינו גזל מדרבנן. מיהו דעת המשנה ברורה [סימן שכ"ב סקכ"ב] דהוי אבק גזל מדבריהם ואסור אפילו יש לו אומנות אחרת, ע"ש ובשער

The Rama seems to conclude that gambling/betting is not considered gezel, even miderabbanan. However, Mishna Berura labels it "avak gezel".

שו"ע חו"מ סימן ש"ע סעיף א'-ג', וליתר עיון סמ"ע סק"ג

רודע על ידה כמה קשה הרווחת

המתון אינו מעיד שקר ואינו פסול

לשום דבר. פרווהו דלה כמ"ש הכיינ

גול דחו הוה פסול חפילו ים לו

אותנות שאינו מספיק וכמ"ם ודו"ק:

סעיף ג' דן שהמשחק בקוביא

עם הגוי אין בו משום גול. לע"ג

דבול בר חקור, סיינו גול דחורייחה,

ועוד, דהגרי לה מחשב זה לגול חלה

דעתו להקנותו למי שכנגדו בכה"ג,

אלא שבישראל אסרוהו מטעם שכתבחי

ובסק"גן. הן אא"ב אין לו אומנות

אחרת. והמעם כמו שכתנחי [בסק"ג]

דאו אינו יודע כמה טורח ים לאדם

בממונו וניקל בעיניו להעיד שקר

וכדומה לו להפסיד ממון חבירו.

סעיף ד' ה' ון הפורש מצודה כוי

עני המנקף כו". שני הדינין נכפלו

כטור ובדברי המחבר לשיל בסימן

לע"ג נטור סעיף י"ד ומחברן כסעיף

י"ד וע"ו ע"ם.

מפורש דדוקה בהמה דשור הבר המרו דהין בי הלה משום גול ס"ל דטעם פיסול משחק בקוציה והיע הוא משום שכיון שהינו יודע מדבריהם דהוא כמין חיה והולך דיערים ומפא עמו דבר הפקר, וקראו בישובו של עולם לידע כמה קשה הרווחת המעוח על בני אדם ניקל בהמה מפני דים מ"ד שהוא מין בהמה לענין איסור חלב שבו, משא"כ בעיניו להעיד שקר, ומה"ט אף שיש לו ממון אחר ואינו אוכל מוה הוא שאר בהמוח דאינן הולכות ליערים אלא בין שאר בהמוח דיש להם בעלים, פסול, ושאם יש לו מלאכה אחרם אפילו כל דהוא שאינה מספקת, הואיל

ומה שמכיחים עמהן יש כו משום גול גמור: סעיף ב' גן וגזל מדבריהם

הוא. כן הים דעם הרמנ"ם והמובא

מאירת עינים

ליתר עיון

בציונים אות בין וכמ"ם ג"כ העול כשמו כא מצאנו בסימן ל"ל נסעיף כ"ון ובסימן ר"ו* גס בסימן זה נסעיף רן, וכשני המקומות [סימן ל"ר סק"מ וכאן בדרישה סעיף זין כתבתי דחין טעמו משום דפסק כרמי כר חמת (סנהדרין כ"ד ע"בן דחמר דים בו חסמכחת, דחליפיה הוה גול גמור, אלא פסק ג"כ כרב ששח דחמר חיסורו הוח משום דחינו יודע כישובו של עולם, חלח שפירש דבריו דכיון שחינו יודע בישובו של עולם מסחמת אין לו ממון אלם מה שמרוים כשחוק זה, ושחוק זה חקרו

חז"ל משום גול דאינו מוחל לו שכנגדו בעין יפה אף על פי שאינו גול גמור. וכל גול דבריהן אינו פסול מחמחו אם לא שאוכל ממנו וכמ"ש בסימן ל"ד וסעיף ט"ז, עיין בסמ"ע שם סקל"ט־מין, ומטעם זה אף שיש לו מלאכה אלא שאינה מספקח לו לאכילחו ולשאר לרכיו ולריך לחכול ג"כ ממה שמרוים מהשחוק, ה"ו פסול ודוקה כמשחק עם ישראל, אכל עם גוי לא בורו עליו רבנן כיון שאינו גול נמור. והחולקים עם הרמב"ם

ב סיהמשחקים בקוביא כיצד אלו שמשחקים כעצים או בצרורות או כעצמות ועושים תנאי ביניהם שכל הנוצח את חבירו באותו שחוק יקח כך וכך וכן המשחקים בבהמה או בחיה או בעופות ועושים 'תנאי שכל שתנצח בהמתו או תרוץ יותר יקח מחבירו כך וכך וכל כיוצא בדברים אלו הכל אסור ידוגזל מדבריהם הוא. ג ^{גוק}יש מי שאומר ^{רו}שהמשחק בקוביא עם הגרי אין בו משום גזל אבל יש בו איסור עוסק בדברים בטלים שאין ראוי לאדם שיעסוק כל ימיו אלא כדכרי חכמה ויישובו של עולם ^{לוט}וחלקו עליו לומר שאינו פסול ^{הו}אלא אם כן אין לו אומנות אחרת. הגה האכל אם יש לו אותנות אחרת אפילו משחק עם ישראל אינו פסול ועיין לעיל סיתן ר"ו בשעיף י"ג וכבר פשט המנהג כסברה החחרונה לשחוק בקוביה וחין פסול חלה מי שחין לו חומנות חלה הוח וחם שחק עמו באמנה אם חייב לשלם עיין לעיל סימן ר"ז "שם.

ציונים ומקורות כן שם ברמבים פיין מגזילה דין י. ג) שם נכתכ"ם פייו מגדילה דין י"א וטור הכיאו נפעיף וי. ד) הרא"ם סנהדרין פ"ג סיי די וטור (שם) טעיף ח'. ה) טור שם. ו) כפול לעיל נפיתן רע"ג פעיף י"ג וי"ד. סימן שע ו) תוספת מהדורת באה"ג, וכ"ה ברמב"ם. 2) תוספת מהדורת כאה"ג. 3) תוספת מהדורת באה"ג, ושם נדפס בטעות:

ד יוי הפורש מצודה שאין לה כית קבול וצד

כשני המקומות הנ"ל*, ובעיר שושן בדרישה נטלי יליקוטיים באן פטיף ב' וג'ן זי וכונו נסימן ל"ד סעיף ט"ו וכאן בסעיף ב' וג'ן זי וכונו הלך חתריו ע"ם. וממ"ם יחכחר לך הב" כא דמ"ם המחבר נסעיף שחחר זה ז"ל, והרחביםפפס "וחלקו עליו" כו', קחי חמ"ם נסוף ואם כא סעיף וה "דאסור וגזל מדכריהן הוא", בייון דיר דאוה חלקו וס"ל דאינו פסול משום באן

יפרום, וכן אם יש שובכים אפילו הם שלו לא יפרום לפי שהולכים באמנה ולא קנה. ואם יש להם תבינה זה על זה ושחקו עליה קנה. וב" למרחוק עיי השובכים. (מוד שעף נין. סעיף ב' בסופו. משחק בקוביא מם נפת דניתי יוחם מדיב ביון באדוך (ביין סימן דיו ופס.. סעיף ג'. לא קני אפילו מסר לו משכון קודם אלא כשהמעות של שניהם על הדף אב**ל יש בו אמור כוי.** עיין מור יויד סיפן רכיח דין פיו ומור אוית או המעות והמשכון, וביי סימן דיו סעיף ייז בשם תוסי סנקודין כיה עיא סוף דיה כל ומרדבי שם מיי תרציאן. וי"א שאם הדף אינו של שניהם הוי כמשחק

סימן שליח דין ב׳, שם בסופו. ואותו פסול אפילן משחק עם הנוי. וסור מעיף ודו.

מורי זהב

סימק שע סעיף ג', יש מי שאומר כו'. בסימן ל"ד (סעיף ט"ו) בארתין בס"ד והנפקותא שיש בין רמב"ם (פ"י מערות ה"ד ופיו מגזילה ה"יייא) לרבינו (הטור שם סעיף כיתן. ולפי אותן הדברים אין משמעות המחלוקת כמ"ש כאן המחבר "וחלקו" אלא לדעה הראשונה שהיא דעת הרמב"ם ראינו נעשה פסול לעדות אלא שיאכל דוקא מאבק גול כמ״ש שם:

באר הגולה

נפירוש דממני' נשם כיד עיבן וכמ"ש נפעיף כ': סעיף ב' ד. וכן סעיף ב' ו. שם נברמבים פין מנוילה: דין י', נכיימל שם נפוחדרין כיח המשחקים כוי. כללן עם משחק מקופית כמיים שם וסנהדרין כיה עיאן עיבן. ז. הרב המגיד ושםו חמה מה, דהת משחת שם וכיד עיבו למ"ד ארא אמר לך סייט כיי: ה. בבהמה ברי, בכריתת שם נעיבן למ"ד דההיא אוקיימש דאמר אסמכתא היא ואסמכתא לא קנים אידחי לה. אי מקדמיה כר, ולא פליני לדינא כנ"ל נסק"בן: ז. וגול כרי, יש מי כרי וקי"ל כרב ששת דאמר כה"ג לאו אסמכתא היא דהא מדעמיה קא יהיב וחלקו כו". עיין מה שכחבתי בסוף סימן ר"ג (סקמ"דן: סעיף ג' ז. אין ליס, והטעם שהן פסולים לעדות מפני שאין עוסקין משומי של עולם בר ברי. אפ"יג דקו"ל דגול גוי אסור כמ"ש ברש סימן שנ"ט, כס"יג דנוסן לו וכגון שאין להם אומנוח אלא הוא, ולא שנא כוחי ולא שנא ישראל, וכל שכן שרבינו בעלמו פסק פ"י מהלכות עדות וחידו [ותכוחר לעיל סימן

ל"ד סעיף ט"ון שאין המשחק נפסל אלא בשאין לו אומנות אלא הוא. ונראה סיוע לדברי רפינו ממ"ש בפכ"ג דשבת נדף (קמ"א) (קח"א) ומנה גדולה כנגד מנה קטנה אף בחול אסור, מאי טעמא משום קוריא, ע"ר. ובכסף משנה בפ"י מהלכות שדות דין ד' הארין לישב דברי רבינו, ואין כאן מקום לכאריך. סעיף ג' ח. רמב"ם שם ופין שבויבהן דין י"א. ט. טור סעיף ח' בשם אביו הרא"ש וסנהדרון פיג טיי וין, וכן נראה מלכרי הרי"ף (סנחדרו) די עיב מדפי הרייף) שהכיל דכרי רכ ששם והשמים אוקימחל דרמי כר חמל. סעיף ד' י. לשון הטור סעיף ט'. משנה

ל"ם ועיאו ד"ם (אם נעל) ודב כהואו:

מידו וכדלפיל ריש סימן ד"ע, ומנכרי ליכא איסור כלל כה"ג. סידושי רשכ"א ניטין דף בהמוח שאין הולכום פערים אלא בין שאר בהמוח דיש להן בעלים, ומה שמפאין עמהן יש פו משום גול גמור. שם וסמיע סקיבן: סעיף ג' ב. גול. אע"ג דגול גרי אסור, סיינו גול דאורייתם, ועוד, דהגר לא מחשב זה לגול אלא דעתו להקנותו לשכננדו בכה"ג, אלא

שמשרחל חקרוהו. שם וממייע מקיידן:

נליון מהרש"א

ספיף די. שאין לה בית קיבול וצד חיה או עוף או רגים. ולקטם דבר שלון פו חיום לה פני מת קיבול, עיין בגליון לעיל סיתן די סעיף ג' ודה כדי של אושג.

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כח חו"מ י (שנט - תכז) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 7**7הודפס ע"י תכנת אוצר החכמ**ה

הניזקין

ולישור בנה ישה ראשון, כנון ממשבר עני או בלדקה אם הוא בור הקרוב "אבה. אמם המים המכיאה מים מן הנהר לשדוח ורגילין א) כית יג שפשה של.
ומשות בירות שלם מושה בחוצה או המושה או המושה או המושה בירות שלם מושה בשלם מו בבור ויסקו השדוח ומצגלין ש בי חיי ביק צה ריח בור הקרוב האנה, ממו מנושת עם ו מנדקה מם הים לבדקה מם הים בור הקרוב האנה, ממח המים המניסה מים מן הכהר לשדוח ומרגילין עני או מספרים המוסופן שבעודה אצל מידי דשוחסות לשדוח בירות של היום האות יום מלק יפה מי האמה לפר עד שיתמלא והקני המים של שיום של אים המים במדוח של אים רואה סימן ברכה לעולם": אבר בשני ובהפישי "א. אומר העליונית שהן קרובין למוצא האמה ואח"ר יימלא ביר להיה המחמונים וכשהוא היים מים מים מים וכר את האמה עד שיתמלא: ביר מים וכר את האמה עד שיתמלא:

טרידי במלאכתן ולא שכימי אבל לדידן שכימי בשני ובחמישי כמו ביו"מ:

דאפר' רכי אמי ורבי אמי בהני חשיבי כר. משמע דאי לאו הכי אסור אפיי הוא גדול מכל בני עירו והא דאמר בסיף מגילה (דף מה) א"ר פרידה מינני לה ברכתי לפני כהן יפריך הם"ם מחכם הקורה חחר כהן עם הארץ דחייב מיחה ומוקי לה בשיין ועל כרחך לחו שרין ממש דה"כ מחי רביתיה יו אלא אחא לאפוקי כהן ע"ה שו וכריך למימר נמי דכולהו הוו כפופין לרכי פרידה דחי להו הכי מחי רעותיה חי נמי הל דפעי הכלו כייפי היינו בשבתות מו"ט ור' פרידה הפילו כשני וכחמישי לם קרם: נתפרדה החבילה. כהן שקרא אחריו לוי לריך לומר דקים ליה דלא קרא במקום הראר^ם דגדול היה משלפמו חו קטן משל חחריו: כר קאמרינן באותו כהן. למחי דחקון פסקורת חת שמעילם (דף כח:) שכל אחד מכרך לפניה ולאחריה ניחא ואפילו לפי מאי דחון (שם) הפותח מברך לפניה יחוחם מברך לחחריה לריך לומר באותו כהן שקורא פעמים

שהולר מושב בינתים דחי בע"ח במחי הוי מינכרה שתי קריחות כי ההיה דמנים בחוספתה דמנילה^{בו} אם לה סים שם שלח אחד דידע לקרות קורם רושב ועימד וקורה חם סים נמי קודם התקנה דלחתר התקנה שכל אסד מברך לפניה ולאחריה לא בריך ומשם רפינו יהודה כתט דאם אין כפית הכנסת רק כחנים אחד קורא במקום שבעה ועל כל פרשה יברך

איני והא רב הונא קרי בכהני בשבתות ויו"ם לפניה ולאחריה:

שניהם כי קאמרינן 'באותו כהן מ"ש לוי אחר לוי דאיכא פגם שניהם ראמרי חד מינייהו לאו לוי הוא כהן אחר כהן נמי אמרי חד מינייהו לאו כהן הוא כגון דמוחזק לן באבוה דהאי שני רכתן הוא ה"נ דמוחזק לן באבוה דהאי שני דלוי הוא אלא אמרי ממזרת או נתינה נסיב ופסליה לורעיה הכא נמי אמרי גרושה או חלוצה נסיב ואחליה לזרעיה סוף סוף לוי מי קא הוי ולמאן אי ליושבין הא קא חזו ליה אלא ליוצאין שלחו ליה בני גלילא לרבי חלכו אחריהן

אנא לא ידענא דכהנים כני לוי נינהו אלא ייכהן ברישא והדר לוי רבי יצחק נפחא אמר מהכא יונגשו הכהגים כני לוי אטו אנן לא ידעינן דכהנים בני לוי נינהו אלא י כהן ברישא והדר לוי רב אשי אמר מהכא יובני עמרם אהרן ומשה ויבדל אהרן להקדישו קדש קרשים ר' חייא בר אבא אמר מהכא די וקדשתו לכל דבר שבקרושה ₪ תנא רבי רבי ישמעאל יוקרשתו יי לכל דבר שבקרושה לפתוח ראשון ולברך ראשון ולימול מנה יפה ראשון א"ל אביי לרב יוסף מפני דרכי שלום דאורייתא היא א"ל דאורייתא" ומפני דרכי שלום כל התורה כולה נמי מפני דרכי שלום היא דכתי "דרכיה דרכי נועם וכל נתיבותיה שלום אלא אמר אביי לכדמר יי דתניא 'שנים ממתינין זה לוה בקערה שלשה אין ממתינין הברצע הוא פרשט ידו תחלה ואם בא לחלוק כבוד לרבו או למי שגדול ממנו הרשות בידו ואמר מר עלה לא שנו אלא בסעורה אבל בבהכ"ג לא דאתו לאינצויי אמר רב מתנה הא דאמרת בבהכ"ג לא לא אמרן אלא בשבתות וימים

מובים דשכיחי רבים אבל בשני ובחמישי לא

פרק חמישי

*בור שהוא קרוב לאמה מתמלא ראשון מפני

דרכי שלום במצודות חיה ועופות ודגים יש

בהן משום גזל מפני דרכי שלום ד' יוםי אומר

גול גמור "במציאת חרש שומה וקמן יש כהן

משום גזל מפני דרכי שלום ר' יוםי אומר גזל

גמור דעני המנקף בראש הזית∘ מה שתחתיו

גזל מפני דרכי שלום ר' יוםי אומר גזל גמור

האין ממחין ביד עניי עוברי כוכבים בלקט

שכחה ופאה מפני דרכי שלום: גמ' מנה'מ

אמר רב מתנה דאמר קרא *י ויכתוב משה את

התורה הזאת ויתנה אל הכהנים בני לוי אמו

גימין

משני דרבי שלום. שלה מהה מחליחת פניהם אני אספור ראשון דהא מקנחא

דרכנן הכי ואע"פ שאינו דין: מצודות

חיה בר. מדאורייתי כל כמה דלא מטא

לידים לאו גול הוא ושמים מפרם ליה

במטודות שחין להן חיך דליקני ליה כליו: | גיל גבור, פגמרא" מפרש גזל גמור

מדבריהם וטעמא דרבי יוסי בכולהו

דקסבר עשו מפני דרכי שלום את שאינו זוכה לקנות קנין גמור כווכה ⁶: הפנקף.

חותך כמו ונקף סככי היער (יספיה י)

וכמו ונשחר כו עוללות כנוקף זית (שם יו): גבו' ויתנה. שיקראו כה

כהנים והדר בני לוי: וקדשתו. כי חת

ונו'ם: לפתוח ראשון. ככל דכר כפוד

מן נמורה בין משיפה הוא ידבר בראשון. בשעודה:

ולימול מנה יפה ראשון. אם כא לחלוק

עם ישראל בכל דבר לאחר שיחלקו

כשוה אומר לו כרור וטול אחם שתרצה:

איף דאורייתא היא. ומוכה למכה כן

מפני דרכי שלום: אלא אמר אביי.

דרכי שלום דקתני מחני': לבדפר.

אחת רכה כר נחמני שחיה רכו: אין

ממתינין. חין לריכין להמתין: הבוצע.

כנון בעה"ב שהוא מכרך המוציא"

ואפי הוא קען: היא פושט ידו. בקערה

מחלה ללפח בו אח פרופת המוציא:

לא שנו. דחולק כפוד לרפו: אלא

בסעודה, כדחמרן: אבד. לפנין לקרום

בחורה בכים הכנסת אין כהן חולק כפיד ללוי ולוי לישראל דלא ליתו שארא

לאנצרי ולמימר אנא נמי קרינא ברישא

והייני דקחני מחניחין כהן קורא ראשין

כו' כמה שכחוב כתורה ואינו רשאי

לחלוק כטד כדבר ולשנותו מפני דרכי

שלום: רב הונא. ישראל חיה: נקשינן.

מסורת מחכותינו: נתפרדה חבידה.

נפסק הקשר איבד הלוי אם כטדו כשביל חבילחו הנפרדה ואינו קורא

כלל כך אמר מורי הזקן ומורי ר' יצחק כן יהודה וכן סידר רב עמרם אכל

מתלמידי מורי רכי ינחק הלוי שמעחי

משמו שאין סדר לדבר להקדים לוי

לישראל זמי שירלה יקדים: קורא בדון.

כמקום לוי: מפני פגמו של ראשון.

שלא יאמרו הראשון אינו כהן ולקמיה

פריך והם קם חזו דקניק ממנינם:

משום פגם שניהם. לה ידעי הינסי

פנמא בהי מינייהו ראמרו ראבון אינו לוי לפיכך חזר וקרא לוי אי נמי שני אינו

מסורת חש"ם

מכ מוספות

ובינה ג) וכיקיים ינו. ד) מם, ל) מדים מנ פיים במנ פידיום ו) וכיין חוקפות חילון פג קר"ה וחיים! 1) ברכות תג (חיספתה בם פ"ם ה"ת). (מ) ומצולה ככן.

ס, דיים והחתרן, י) סא... כ) לעיל ל... () ברכוח

בר, לו) יכפות בח. נ) וופין סיניים מופפות מייק מזון, (נ) פיא היר.

בליון חש"ם

תום דיה נתפררה החבילה היר יצחק ברי יחורה. נתשונה מהריי לכים לוי כלל ד סימן ל כתב דטים הוא וליע רי למק הלהלו:

חורה אוד החות

או ייכתב משה את

התורה הואת ניתנה אל הלהנים בני לוי

ישראל: וופים האיפן

בן תנשו הכתנים כני

בשם יי ועל פיתם יהוד כל ריב וכל נגע:

In 80 2700

עוקם: ומרחמשו ביני להקרות לשני זו שולם להקסור לפני זו דשרתו להקסור לפני זו דשרתו להקסור לפני זו דשרתו

ר) לַקרשׁחוֹ בּי אַת לְחָם

אלדיד הוא מכריב קרש יהוד לך כי קרו אני די מקרשכם:

רו דרקיה דרכי נעם

102 120

הנחות וציונים

לן רטודל הד מוסף היא (פים רשיי): כן הבורל רוד מוסיף

מתא (צים רטיי, וים

תקורה): בן היינו רטיקר

הורשע החו מסיפיה רקרא יקדש יהיה לך". וכיה ברש"י עתית (מגדל

ל) צייר היכא 200 שניתם רארו למימר נפי שני (כאהימ, יכיה ככתיי): 5] רפויר מי פונמו. חשיש הפי

מנוסד: חשים לפר מנוסד: 1) פחי ויראלי: 1) ציל לד" (וקדיי) 1) ציל לד" (וקדיי) 2) באחד מהמתי נוסף בפני כך השוב עון במתי הניל נוסף השמע אכתו הא משמע הכא הוא המשמע הכא הוא

לוי כי כם כחר

אל הבהנים בני

הנשאים את פרית יי נאל כל

מ) וכיי

שאני רב הונא דאפילו רבי אמי ורבי אמי ® כהני חשיבי דא"י מיכף הוו כייפי ליה אמר אביי "" נקטינן אין שם כהן נתפרדה חבילה ואמר אביי נקטונן אין שם לוי קורא כהן איני והאמר רבי יותנן כהן אחר כהן לא יקרא משום פגמו של ראשון לוי אחר לוי לא יקרא משום פגם

לוי אלא ישראל ולקמיה פריך גבי כהן נתי אמאי ליכא נתי"ו פגם שניהם דאתו לתימר שני לאו כהן הוא אלא לוי: באותו בהן. עצמו יחזיר ויקרא נמקום לוי: רטוחוק אן באבות רהאי שני רבהן הוא. ולח מצי למימר לוי הוח הלכך לרחשון הוח דחיכה פגמה: ופרכינן דכוומיה על כרמך גם לוי דעוחוק דן באבוה דראו שני דלוי הוא. ומאי פנמא איכא אלא על ברסך היינו פנמא דאמרי אבוה ממורח נסיב או נחינה (או) מן הנבעונים שנור דוד עליהם" ואחליה מקדושת ליייה והוי ישראל פסול ומתקום ישראל קורא הכא נמי כהן שני אתו למימר כיי: האחדיה. מקדושת כהונה והרי היא כישראל: ומשני הואיל ופלוי קרא ליכא פגמא דאי ש"ד מלל הוא סוף סוף לוי מו הוי שיקרא ממקום לוי הלכך על כניסך היון דאטים ההן זהל זה של הא פגם אלא לראשון: ודמאן. מי פגמו ^ה: אידישא היושבין. עד שיגלל ס"מ: הא שא חזו דיה. להאי ההן ראשון דסליק לממין שכעה: דיוצאין. שלא יממינו יולאו ": אהריחן, דכהן ולוי:

הראיש): לן המנדל מצא ניסף ולקי יצחם הלוי כורא חלוי אפר בפכום שאין ראוי לו ומיישן. כן בכתיי הגיל נוסף יטהרשית, וכן חביא המגדל דוד שים שהיו רוצים להגיה, ציייש. ובחום חכמי אנגליה רי

יינגפני לא היא מיינג לא היינג להיינג להיינג להיינג להיינג להיינג להיינג להיינג להיינג להיינג לא היינג להיינג ל אות להיינג לא היינג לא היינג להיינג להיי בשרה מנט דבים בשרק בהיינג להיינג לא היינג להיינג להי

השבק שלשה על תוכ' ד"ד לו נולה וניל פודם הכון דהו בחיב קום וקוכחו חיוקו אם חונה ומי.

תלמוד בבלי <עוז והדר> - כ גיטין תלמוד בבלי עמוד מס 130**הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה**

מציאת חרש שוטה וקטן, חפצי בניו הקטנים

קטן או שוטה שמצאו מציאה, אע"ג שאין להם קנין לקנות לעצמם, הרי"ז גזל מדרבנן לתפוס

Although a minor cannot acquire something that is ownerless, nevertheless if he does, no one may take it away from him.

BAIS HAVAAD HALACHA CENTER עין משפב בר בזצורו

צם א מדי פיג מהלי שמים הלי י טופייב סיתן שם שפיף ד: קא נמרי שיין מחלי גיילה ואכדה חלי יכ שמג

נשק פד מושיע היום מימן עד ספף או: קב ד תדי שיו מהלסומ נדלה הלכה יג שתנ נדלה הלכה יג שתנ עסק שנ טוסים חיום סיונן שב ספיף ה: מדי ש"ה מהלכים בנ ה פרי מתנות עמים כל מ ומדי פיי מסלכות ע"ן סלכה ה סמנ לאדן רפד (וטופיע ייד סימן קנא

שעיף יכן: קד רמיי סייד מחלטים כני המקדם הלכה ב: ו מרי סרו מחלבות קה ו מרי ס"ו מחלבות בדעות הלבת ו טוב"כ מית סימן קע ספיף כ: קי דו תייי פס סייה סמנ סס סיפיש מית סיי

תוספות ד"ד

בכיח ישן מזני דרכי שלום ביד שהוא קרוב לאסד כתמלא האשון מסני דרכי שלוכ מעודות גול מפני דרכי שלום די יסר אוכר גזל גבוד הוא מציאת חרש שוטה וקטן יש כהן נול מפני רוכו שלום ר יוסי אוצר גול נמור עני המנקף בראש הזית מה שישתיו גול מסני רוכו שלום רבי יוסי שימר מל גמור אין במחר פיד עניים עוכדי כוככים ברקט שטחה ומיאה מעד רוכי שלוס: כתן קורא ראשון מנא חימ. תנא זכי רכי שמעאל וקדשתו לכל רכר שכקרושה לכל רבר שבקדושה לפתח ראשון ולבוך ראשון וליפול טנה ומה לפתח האשון הליבול מנה ימה האשר, פני לפתח האשון בכל דכו כנוד כין בתורה בין בישיבה הוא ידבר ביאש ולבוך האשון בישות וליטול בנה ימה בישות וליטול בנה ימה

אין הענים צייכין להמחיי להחיר: והפוצע הוא פישט ידי תחלה, כנון בעל הכיח שהוא מברך ברכח הפוציאו לאם כא לחלוק כבור לרבו או לפי יבר או לפי שגרול מפנו בחכפה הרשות כודו: זאמר מר עלה לא ישי

[מקיינן ישונ הדנרים שלה יסחרו דנרי מור"ם מה שכתנ כהן למה שכתנ ביבון עד בעיף א' א מציאת חדש שובה וקפון בו". עיין שם. דע שמקור הדברים שכחב מור"ם כאן הוא מהמרדכי פ"ק במשוכם מכי"ע (ח"א) וחיבו ס" קכ"ב כחב דאם גול מקטן דבר שנקנה נו דמלישה ופיי דליבן חייל שם, פסק דאניין אם באחה ליד ראוכן סמורה כזול מדרבנן כגון עייי מחנת שכיב מרע, אינה יולאה בדיינים, ודבריו לייע, ועיין ואמר לשמשן קנה אומה כיני וכינך והריות נחלות כי', עד, שיחלותו. בספרי חתפו כהן סיי לי, ועיין בהבהת מרדכי דסוף סנהדרין וסיי חשכייבו.

ודימהו שם למגניה מליחה לחבירו, ורסבי"ה חלק עליה שם יהוח הי"ח שהביח מור"ם כחן. ומ"ש מור"ם לעיל סימן קפ"ג (פעיף דין הוא מהגהת מרדכי דפ"ד דכ"מ וסיי תניאן ושם כתכ ז"ל, משוכח ריש מתיכחם, רחוכן ח"ל מחמונים לשמעון חים לי זכינמה (לדוך) ו"בדירן פלוני זכין ליה כיני ובינך, חול שמעון חכנה א"ל ראוכן פלג לי כוי, עד אי דיהיכ ראובן לשמעון זווי למיוכן בהדי הדדי וקנה מיניה מחייבינן ליה למיחב ליה מנחיה דיליה כו', ע"ש. הרי שבמרדכי הנ"ל כחב דינו חכשבח ליד ראוכן סחורה כזול שיחלוקו בריוח וגם דימהו למגביה מנימה לחבירו, וכל זה לא הזכיר בהנהת מרדכי, אלא כתב שם דח"ל רחובן לשמעון חים לי זכינמה

כדוך פלוני זכין לי ביני וכינך כו'. והיה

לראוכן דמים זכה שמעון במה שקנה ואם נחרלה לקנות לשניהן הוי ליה כחלו זכה לשניהן של.

מציאת חרש שומה וקמן וכנו וכתו ועבדו ושפחתו

א אילמציאת חרש שוטה וקטן אין בה משום גזל אלא כימפני דרכי שלום לפיכך אם עבר אחר וגזלה מידם אינה יוצאה בדיינים. הגה ^{לו}ודוקל מלילה שלין דעת אחרת מקנה לו "ואכל שכירות של קטן וכיולא בו מוליאין בדיינין.

סימן ער 6) כיי סציף בי נפס הרפנים בתשובה חייג סיי צייט. דית ח". גו לפון רמביים פוף פייו מנוילה.

נראה לישב דלא קשה מידי, דמה שכתב המרדכי דאם היה נחרלה שמעון מתחילה או שהיה לראובן מעות דקנה לשניהן, היינו שהיה יודע סחורה בזול ומשו"ה דימהו למגביה מניחה, משל"כ בהגהם מרדכי דלא איירי בסתורה שהיה כוול ומשו"ה ליכא מ"ד שם לדמותו למגביה מליאה, וזהו דלא כמ"ש מור"ם שכתכ גם בסימן הפ"ג דינו אכשידע ראובן סמורה כזול. גם כד"מ בסימן קפ"ג סעיף (ה") ודין הכיא מהילה דעת המרדכי וכתב עליו דעת הגהת מרדכי, משמע דס"ל דשניהן איירי שרין נסחורה כוול, ומשו"ה כמבמי הישוב ג"כ אליביה כנ"ל שם, והנראה לפנ"ד במבמי ודו"ק:

סימן עד סעיף א' אן אבל שכירות של קפן וכיוצא בו מוציאין מידם. ז"ל הנשנ"ל והמוכא בציונים אוח אין ול"מ הנילו, לכל כדעם למרת מתנה לו או שהיה שלו או שהרוים, הרי הוא שלו גמור (פירוש, ומוציאים בדיינים מיד זה הבא ליקחט מידו, וכסוף סעיף כ' יחבאר דכשאוכל עם אביו הרי זה של אכיו), עכ"ל. ובעיר שושן כתב ז"ל, אכל שכירות של קטן או כיוצה כו שחייב האתר "להקטתו" לו, מוציאין בדיינים, עכ"ל. מה שכתב להקטומו לו, לאו דוקא קאמר, אלא ר"ל שמייב האמר "לימן" לו: מעיף ב' בן הממוכים על שלחנו אף על פי בו', מין דרישה ומעיף בין שכתבתי הטעס, שכך היה נראה ישר לחכמים לשלם הטוב לעושה עמו טוב, שמדין אוחו אע"פ שאינו חייב לפרוסו כי אם עד ו' שנים, משא"ב אחין המפרנסים אחיוחיהן אחר מיחת אביהם דמחויכים לפרנסן, חשו"ה חליאתן לעלמן, וכמ"ש הטור והמחבר באה"ע סימן קי"ב סעיף כ':

ערך לחם

סימן עד סעיף א' בסופר. ואם ההייחו או נשכרו אצל אהרים. הרי הוא שלהם לנברי, זבי ששיף ב' בשם הרשכיא בתשוכה חיג פי צישה

מורי וחב

סימן ער סעיף ב׳. הסמוכים על שולחנו. פירש רש"י וב׳מ ייב עיב דית אדר חייאן משום איבה. וכתבו החוםי נשם דיה רכי יוחנון דלא שייך איבה אלא בבנו שדרכו לזונו תמיד, ואם לא יפרנסנו אביו לא יפרנסנו אחר, אבל אדם אחר מעלמא הסמוך לשולחן וכתוכות מ"ג ע"אן דבת הניוונת לאחר מיתת אביה דמציאתה לעצמה, חבירו חנם כגון יתום קטן וכיוצא בו, אין סברא שמציאותיו

באר הנולה

ע. ועיין בסימן קפ"ב סעיף ד' שכחב אפילו אם נחרצה בחחילה בפירוש יכול לחזור כו ואינו אלא רתאי. יש לחלק ולומר דהחם שחחר כו כפני עדים קודם שקנאו, אכל אם אימר אחר שקנאו (שקנאו) לעלמו אינו נאמן כדין המגניה מניאה לחכירו שכחב רמ"א בסעיף זה כשם הטור וסעיף רו, וכיולא כות רחיתי כסמ"ע שם ומקייגן.

סימן ער מעיף א' ל. לפון הטור (סעיף אין, וכן כתכ הרמכ"ם פי"ו מהלכוח גדילה וחבידה דין י"כ. משנה פ"ה דגיטין דף נ"ע ע"ב. כ. ממימרת דרב חסדת שם רים דף ס"ח וכח"ק. סעיף ב' ג. לפון הרתכ"ם שם ופייו מגוילה ואבידהן דין י"נ. משנה בפ"ק דכ"מ דף י"ב פ"ל.

ד. כרלמר די חיים ובר אבא) ממר רכי יומנן שם וייב עיבו.

חידושי רעק"א

לחבירו, וכ"ש עבר או אמה שבשכר טרחם הם אוכלים, עכ"ל.

וככלל זה הוא ג"כ מי שפסק לכנו מזונות על שולחנו דמציאתו

לעצמו, דהא דרך חיוב הוא נותן לו, וכעין שאמרו בפרק נערה

רלאו מאחין קא מיתונא:

ביאור הנר"א

ביםן ער סעיף א' א. ודוקא כו'. כמ"ט לעיל סימן רמ"ג סעיף ט"ו:

(ליקוט) ודוקא כרי. עיין לעיל סימן רמ"ג סעיף ט"ו נהנ"ה, ועיין מוס'

דקדושין י"ט מ' כר"ה מותר כו' וי"ל דכדעת כו', וכן כתב הרמ"ם שם ופיא

(ע"כ): כ. שכידות. עיין לעיל סימן ס"ט סעיף כ' נהנ"ה היה כו':

סימן ער סעיף אי. אינה יוצאה כדיינים. נייב, וגס (חֹס) ו אוו מנדים חימו. ש"ך נספרו ע-ת החעווו

קקוטין י"ט א" כד"ה חותר כו זיינ דנדעת או, זון אוני את סעיף ט"ו. ס" כ"הן (ע"ק): (ליקוט) דדוקא כור. עיין לעיל סיתן דמ"ל סעיף ט"ו. ועיין מוס' דסנהדרון ס"ח כי "ד"ה קטן כו', "ועיין מוס' דכ"ק ק"ט כ' ד"ה מחפסחת קטן כו', ואמריע בכתה מקומות נעיין מ" כ"מ ע"נ אין אקנייה לנט קטן כו' אחווף קטן כו', ואמריע בכתה מקומות נעיין מ" מ" כית ע"ר או אוני ביו בור כון.

באר הימב

ט. דמים. ו"ל המרדכי כשם רשכייה, ולא דמי למנישה דיכול ראוכן בעצתו ללוקחה מעל גדי קרקע, אבל במקח שחלרי בקניה, ודחי אם היה ראוכן יכול להשחדל מעום ולקנות קודם שימטר המוכר לאחר וכם כו כאוכן, אכל אי לא לא, דה"ל זה נהנה חה

לם חסר, עכ"ל, והכיפו כד"ח פ"ש. נסמיע סקייבן, נפיין מה שכמבתי נוה כסימן קפ"ג ס"ק י"ד ע"ש): סימן עד סיים אי א. גדל. שין מה שכהכתי כפוטן דמייג פעיף עיו. וכחשוכת מכייע (מיש) וחיבן סי קכיב כתב דחם נו מקטן דכר שנקנה לו מדרכנן בנין עיי מהנה שפיב מרע, אינו יולא בדיינים, ודנריו ל"ע, ועיין בספר הקפו כהן סיי לי ונהנהם מרדכי סוף סנהדרין, וכהשובה מה"ר כלאל אשכנה סיי (כ"י כ"ו) וכ"הן (ול"א) ווליהן. ש"ך וסקיא-כין: ב. שכירות. ו"ל הכשב"ם והר"ת הכים, אבל בדפה אחרת מקנה לו או שהיה שלו או שהרים, הרי הוא שלו נמור, עכ"ל פירוש, ומוציאין בריינים מוד זה הכל ליקהנו מידו. סמ"ע וסק"אן: סעיף כי ב. גדולים. הטעם, שכך נדחה ישר לשום הטוב לששה טוב, שחדן אומו אע"ם שאינו מחיב לפרנסו רק עד וי שנים, משל"כ לחין המשרנשים אחיוחיהן אחר מימח אביהן דממריבין לפרנסן, משו"ה מציאתן לעלתן, כמ"ש הסור והמחבר כאה"ע סיתן קי"ב סעיף בי ועיין כארים סיתן שס"י סעיף י'. שם (סמיע סקיב שיך סקיג):

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כו חו"מ ח (רמא - רצ) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 21**9הודפס ע"י תכנת אוצר החכמו**

An independent minor who found an ownerless object, was paid wages for his labor, or was given a present, is considered the rightful owner.

- A child supported by his father, even if he is an adult, must surrender any windfall he receives to his father. If he earns money, Sema rules the wages go to his father. Rav Akiva Eiger cites those who disagree with this point.
- A gift given to a minor supported by his father is assumed to be given to the father; an adult child would be able to keep it himself.
- שו"ע חו"מ סימן ר"ע סעיף א' וב', סמ"ע סק"א וסק"ח, רעק"א על סעיף ב'
- מציאה, שכר פעולה, או מתנה שניתנו לקטן שאינו סומך על שלחן אביו הרי הם שלו ואסור לגוזלו ממנו [מציאה מדרבנן, ושכירות או מתנה מדאורייתא].
- בן הסומך על שלחן אבין, אפילו הוא גדול מציאתו לאביו. ובסמ"ע כתב דה"ה שכר פעולתו, אבל רעק"א מביא חולקים על זה. ואם ניתן לו מתנה, בקטן הרי הוא לאביו מן הסתם, ובגדול הרי הוא שלו.

GEZEL - PART III

70

327

ועיין כתשובת מה"ר כללחל ואשכמין סי" ופיין כמטוכה מי (ול"ם) ווליהן וקשיכן: צים וה

בשבי ורכי שלום כו". עיין מה נמשף בכתיי שכסנמי (עיל פימן רמ"ב פעיף פ"א אנה מינות ופקיון: פעיף ב" ג) הפמוכים על פופן: שלחוו כי" מייי ג) הפמוכים על פופן: שלחגו בו׳. עיין כפו"ח סימן שס"יו

סעיף (ט') פין:

ואשתו ופועלו

^{כא}מציאת כנו וכתו ^{בוגול}הסמוכים על שלחנו אף על פי שהם גדולים

ציונים ומקורות ז) ופין לפיל סיתן קפרג ספיף די

בן ומציאת בתו נערה אף על פי כר. כפריטה נסעיף גין כתכתי דנערה לוכוחה כתכ, דהע"פ שחינה כרשות חכיה למוכרה בנערותה כדילפינן וקידושין די עיאן מדכחיב ושמות כיא ייאן דלאה חנם אין כסף, אפ"ה מיקנו שחהא מליאתה לאכיה משום איבה (וביד) ודבידן אביה (למוכרה) (*למוסרה) חחים בעל כרחה למטול ומוכה שחין (משא"כ בחו בוגרח דיצאח מרשוח אכיה לגמרי, משו"ה בעינן דוקא שחהא סמוכה על שולחן אביה], וכ"ש בחו הקטנה אף דאינה תמוכה על שולמן אביה דמציאתה לאביה, דאיכא כה משום איבה בחרמי, חדא דיכול למוכרה לשפחה, והשני למוסרה להכשא למטול ומוכה שחין, ע"ש. וכטור וסעיף נין

יומציאת בתו הנערה ^{יי}אף על פי שאינה

סומכת על שלחנו דויומציאת עבדו ושפחתו

הכנענים ומציאת אשתו הרי אלו שלו (דאיוהול

הדין אם הרויחו בסחורה או במלאכה "אכל אם

ם והוא הדין אם הרויחו כוי. וכן משמע בחוספות פרק הפועלים כשמעתה דקונן הדם ע"י עלמו כרי ציון זה [בים ציב עיב דיה לא], עיש. "עיין בהלו עד בתשובות ר"ש כהן מפר כ' פי רי"ם חיבות

[קש"כ]:

יו אבל מציאת בנו שאינו סומך על שלחנו אף על פי שהוא קטן יומציאת עבדו

ציונים ומקורות נ) הנהות מרדכי שניות דכ"ת סיי תמ"ו, כ"י פוף פימן קע"ו מחודש א' נשם פיטור אות שי-שיתוף. ד"ת נ'. ד)

הימת אינו מורים מלאכת בן אחד לשאר יורשיו)

וגם מור"ם ז"ל לם כחבו, ולפי מה שכתבתי בפרישה ניחם, דחין *דין יולה אודי ציה בוה לפי החתת לפי מחי דקי"ל דין וקרושין ייה עיאן דהחב ים לו כח למוכרה לאישות למנוול ומוכה שחין אף אחר שמכרה ככר לאמה וינאה כשש

כחב עוד ז"ל, ואפילו היחה מכורה

לחחר לחמה, עכ"ל, וכן כמב הרמב"ם

בסוף פי"ו דגזילה. והמחבר השמיטו

וניוכל בקטנוסה, או מיד שהגיאה סימנים (יולאה) וייצאהן מהאדון שמכרה לו. ע"ש בפרישה: דן ומציאת עבדו כרי ואשתו ברי. דידן כיד רכן ובעלה, וכל מה שקנו כלילו קנאן רכן ובעלה: הן מת אינו מוריש מלאבת כרי. פירוש, אם מח האב, אף שכבר הרויחו בקחורה או שכבר נעשחה המלאכה, מ"מ הואיל ועדיין (בידו) ובידן והוא מת, אינו מוריש, וכיולא כזה כתב ב"י פוף פימן קע"ו ומחודש אין דאף המליאה שמלא בחיי אביו ולא תכעו אכיו בחייו, כשמת אביו המליאה לעלמו: זן אבד מציאת בנו שאינו ברי. כלשון זה כתכ ג"כ הרמכ"ס והמוכא בציונים אות בין, אבל בעור כחוב כאן וסעיף בין ז"ל, אבל מליאם בנו ובתו (שאינו) פורים כו". ועיין פרישה ושםן שכתבתי דל"ל דהיינו דוקא בתו הקטנה דהיא דומים לבנו דאין לאביה רשות עליה, כגון שהשיאה בקטנותה ונתאלמנה או נתגרשה מן הנשואין, ע"ש, ומשו"ה נראה דהשמיטו הרמב"ם והמחבר, ע"ש ודו"ק: זו ומציאת עבדו ושפחתו כוי עד אינם שלו. כפרשה ושםן מפורש דמטו"ה כתנו הרמכ"ם ושםן והתחכר לשון דמינו "שלו" דהיינו של אדון דשפחה, ולא כחבו הרי הוא שלהן של עבד ושפחה ואיקר, משום דדין זה נחלק, דאם אבים של זו הקשנה שתכרה לשפחה חי בשעה שתנאה המניחה, המניחה היא של אביה ולא של עצמה, ואם אינו חי, המניחה היא של עצמה. ועכ"ם אינה שלו של האדון. ועיין עוד מה שכחבתי שם שכן

היא דעת הטור, אלא שפתך אתה שכתב לפני זה דאפילו היתה מכורה, ע"ש: ערך לחם

סעיף ב". ומציאת אשתו הרי אלו שלו. והוא הרין אם הרויחו בסחורה קמן סמוך על שולחן אחרים, מציאתו לעצמה וב" פעיף נ" פשיף נ" פשי "ב עיב או במלאכה. ועיון הנהות מרדכי ריש מציעא (פר תפרון. גילה דעתו האב הקטן הסמוך על שולחן אביו, אכל גדול אפילו סכוך על שולחן אביו לא גרע כאשתו. ולענין גדול ספוך על שולחן אביו שנתנו לו אחרים ונילה. הכנים לעצמו ואין אחיי חולקין עמו, עכיל. ואעיפ שהפחבר בספר בדק ליה מאשתו דמיירי שנותן לה בפירוש, ולשון העיפור דבסמוך חולק בזה. מציין נכוקי יוסף פיק דמציעא (שפן, זעיין טור אחיע סיכון פיח דין ד. יתום

דיה רבי יותון. כתב בעל העימור (אות מי-שיחוף) והובא בארוך וביין סימן קע"ו שרוצה שיהיה של הבן, קנה הבן, אפילו קטן מני בנילוי דעת, כן כתב היר נמחוש אין, ירושלמי וביב פיט היגן, איר אסי בן שנראה חלוק בחיי אביו, מה בצלאל ואשמח ז"ל סיכן (ל"ח) וליתו, ודברי נכוקי יוסף וכים וי עיא מופי הרייף! שסינל לעצמו, ואיכא לפרושי כנין שמינל ממונו לעצמי בחיי אביו והיה חזלקין בקמן הסמוך כל שולהן אביו וויל, נתנו אחרים מתנה לכן הרי היא בוסך על שולהן אכיו ולא תבעו אביו כחייו, מה שסיגל סיגל לעצמן. של אביו. נתן לו אביו בתנה לא קנה. שאין לנ יד לזכות לעצפן, ודוקא. דאולינן בתר אומדנא מדלא תבע ליח מחל ליה, ואין אחיו חולקין עפו, לא שנא מצא מציאתו לא שנא שעשה סחורה, כיון שלא תבעו אביו כלל, האב דעתי שרוצה שיהיה שלו. נראה מדברי נמוקי יוסה דלא מהני מדילין. הבית שם סיסן קעץ פירש הירושלמי כשאינו ספוך על שולהן אביו, לראשונים שומנין. ועיין הכתוב סימן (של"ד) (של"ג בערך לחם בראש העיתן),

ותשובת הריר בצלאל ואשכמין סי (ליח) וליחן.

הבן הסמוך על שולחן אביו זכה כו האב דהא דמי למציאה, ואמאי לא

מורישו לשאר בניו בשוה. ומלבד זה יש חמיהות רבות באותה התשובה

למעיין כה, דפסק כשמואל כפ"ק דב"מ (י"ב ע"אן דמחלק כין קטן לגדול

ממש, ולא כר' יוחנן ושם עיבן דאמר לא גדול ממש אלא בסמוך על

שולחן אביו חליא מילחא, וכל הפוסקים פסקו כר' יוחנן, ועוד שם

ובמרדכין דבת גדולה הסמוכה כו' לר' יוחנן מציאתה לעצמה, כיון שבגרה

יצאתה מרשות אביה, והוא דלא כהלכתא, דגם בת מציאתה לאביה כל

שם בהנ"ה. אבל אם מת כו". דין זה הוא מקורו מתשובה אחת נעתקת אחר מיתת האב כמבואר בפרק נערה ושם מ"ג ע"אן, וא"כ בהך מעשה ידי בהגהת מרדכי שניות נדכ"מ סי תמ"ון וז"ל, וכי היכי דאין אדם מוריש זכות בתו לבנו ה"נ לא יוריש יגיעת כן אחד לבניו האחרים, ואם אמרו יגענו לאמצע יאמר אתון בדידכון ואנא בדידי כוי. ותמוה לי, דהא במעשי ידיה של בת שנינו משנה שלימה דריש פרק נערה שנתפתחה ןכתובות מ"ב ע"אן דמעשה ידיה אע"פ שלא גבתה מת האב הרי הוא של אחין, ופירש הר"ן שם נט"ו ע"א מדפי הרי"ף ר"ה מעשהן דמשעה שבא לעולם זכה בו האב כרי, ולא אמרו אין אדם מוריש זכות כתו לבנו אלא מה שתעשה

ביאור תנר"א

סעיף ב' ג. ומציאת בתר. חוק' שם (ב"מ י"ב ע"ב ד"ה רבי יוחנן) ולמ"ש ליתא בנחדי שם האי שפחה כו' אי (אימא) נדאייתהן כו', והוא הדין לנערה *(כו'), ועיין חוס' לכחונות מ"ו ל' ל"ה משום כו": ד. והוא הדין אם כו". כמ"ם נכ"ק פ"ו כ' רווחה דקחמי כו': ה. אבל אם כו'. כן כמכ כ"י קיתן קע"ו (מחודש אין כשם כעל העיטור נאות שי-שיתוף) והכיחו ד"מ כחן נסעיף גין, ירושלמי נפים דב"ב הינן א"ר אפי בן שנראה חלוק מאכיו מה שפינל לעלמו, ואיכא לפרושי כגון שקתוך על שולחן אניו וסיגל כחיי אכיו, ומדלא מבע תחל ליה. וכ"ש מה שהרוים אחר מוחו, דאפילו זכום בחו אינו מורים לבנו כמ"ם פ"ד דכחובות ומ"ג אין, ועיין

באר תנולה

ד*. כחב הרב המגיד ושפן, מפורש כנמ' שם בפירוש, וכי קחמר ר' יוחנן קטן ואינו סומך על שולחן אכיו זהו גדול, פירוש, ומניאחו שלו, דוקא קטן אכל נערה וקטנה לאכיה הויא. ה. שם נמשנה. ו. שם במשנה, וכדאמר ר' חיים כר אכא אמר רכי יוחנן הנוכר לעיל נאות דין. ז. שם כמשנה. וכחב הרנ המגיד ושטן, וכאוקימחא דרב פפא (שם ייב עיבן דסחם פועל לאו למליאום שכרו, ועבד עברי אין סחמו ללקט מליאות, והא דלא פסק כרכא או כרכי יוחנן שם, אולי משום דאוקימתא דרב פפא בחרייתא והוא במרא עפי, ול"ע:

לקתן סימן רפ"ו וסעיף אין: ו. אבל לא בר'. כמו אשמו הנומן לה מתנה קנחה, ול"ע דנם קטן ליקני, דהם דעם אתרם מקנה לו כנ"ל ובסעיף אין:

חידושי רעק"א

סעיף כ' בהנ"ה. והוא הדין אם הרויחו. נ"נ, וכן כתב הרמכ"ן נחשונה נחולדות לדם ופרית הרפביא המיוחסות דומניון פיי ק"ה, וכן ממכלר כמופי ככ"ק (פ"ד) ופיון ע"ב ד"ה וקחני, וכן מכופר כש"ך יו"ד סימן ש"פ סעיף ד' ופעינ, מכל דעת העיטור אות כי בליני לחובה דף ע"יו ע"ל למעשה ידיהם דבניו הסמורים על ע"פ העיט שולמנו וכן כנחו (משבנהר) ו"משבנהו אינם של אב. ועיין משוכת שכום יעקב ח"א סיי ק"ה וכחשוכת שיטה מקוכלת ורי בצראל אשכודין סיי (ל"מ) וליהו וכתחנה חפרים

ד. הרויחו. וכן משמע כפוס׳ פרק הפועלים נשמעתה דקולן חדם ע"י עלמו כו׳, ע"ש, ינתשונת רש"ך ספר כ' ס" ר"ם. ש"ך נסק"רן: ה. יורשיי. פירוש, אף אם מח באב לחר שכנר הרוימו בקסורה ונעשתה המלחכה, ח"ח הוחיל ועדיין פינו כידו עד שחת. שינו מורים, וכיולא כזה כמב הכיי פוף סימן קע"ו דאף כמליאה שמלא כחיי אכיו ולא מכעו לביו בחייו, כשתח לביו המניחה לעלמי. סמ"ע (סק"ה):

הלכות וכיה ומתנה פר בי:

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כו חו"מ ח (רמא - רצ) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 22**0הודפס ע"י תכנת אוצר החכמו**

71

הן אבל לא בבנו הגדול. דמיכל למימר הנותן הקפיד להיות דוקם של הכן, משא"כ כנתן לכנו הקטן דמסמתם אינו משומר כידו זולה דעת אכיו השומרו ונתנו לקטן אדעתם דאצוה: אן יתום הסמוך כף: היינו טעתם, דאם לא יוונו אחרים, דמשום מלוה רבה מלויים לזונו, ומשו"ה לא מיקט בכה"ג שתהא מליאתו להמפרנסו: סעיף נ' ין אף על פי שאמר לו עשה עמי מלאכה כרי. ר"ל, אע"פ ששכרו סחם ולא פרט לו מלאכה מיוחדת והוה אמינא לכל דבר שכרו: יאן כגון שחסר הגהר כרי. כן הוא לשון הגמרא וביש והטור וסעיף דין, וכאו למכן הלא אינו מדרך

העולם (להשכיר) ולשכור) לו פועלים
ללקוע מלימות דמינם שכיחים:
יבוריש אומרים דהוא הדיץ אם שכרו
סתם כר". עיין דרישה ופרישה ופעיף
דין שהוכחמי דלית מאן דפליג כהא, ומה
שכחב לפני זה דמליאת פועל לפלמו,
היינו כששכרו סחם והפועל מלא מלימות
לעלמו, אבל שכרו סחם והבעה"ב
השוכרו מראה לו מקום המליאה ומבקש
ממנו שילקטן, הרי הוא כאילו שכרו
מחחילה לכך בפירוש, וכן כחב הב"י
ושם, ואפשר דכתב כן לאפוקי מדעת
המרשים. הביאו הב"י, ע"ש:

סימן רעא סעיף א' אן או שהיה אחד מנהיג ואחד מושך כו". זהו קמי מחמור לכד, וכדמסיק וכתכ כמה דכרים ממורים כחמור כו", ודוקמ כשניהן מנהיגין בנתל קנו שניהן, דשניהן שוים כקנין, משמ"כ הנהגה כמקום משיכה, דקנין של משיכה עדיפמ מההנהגה וכדמסיק: בן אבל לא המנהיג. כן כתכ הרמכ"ם פי"ן דגוילה

ושפחתו העברים ומציאת אשתו שהיא "מגורשת ואינה מגורשת אינם שלו (היה) הל נחנו מתנה לקטן הסמוך על שלתן לכיו הרי היא של לכיו "חלכל לא ככנו הגדול מחייתום הסמוך על שלתו לתכים מליאתו לעלמו).

ה) ואם נתנו במתנה כו". וכן הול נחידושי הריטנ"ל ריש פ"ק דמליעל נייב ע"ב ד"ה ופלינאן נשם הרמנ"ן (שם), "ע"ש: מבחי

ום הסמוך על ושם!. *ע"ט: מו). פי שאמר לו עשה עמי מלאכה היום ואין צריך

ג "מציאת פועל לעצמו 'אף על פי שאמר לו עשה עמי מלאכה היום ואין צריך לומר אם אמר ליה עדור עמי היום אבל אם שכרו ללקט מציאות ""כגון שחסר הנהר ושכרו ללקט הדגים הנמצאים באגם הרי מציאתו לבעל הבית ואפילו מצא כים מלא דינרים, "בוחוים חומרים דהוח הדין שכרו סתס "ומרחה לו ללקט מליחות.

סימן רעא

מציאות בהמה ושמר חוב ושובר וגם אשה

ובו ה' סעיםים

א ^{6,6}שנים שראו גמל או חמור של מציאה וקדמו שניהם והנהיגוהו או משכוחו ^{*1}או שהיה אחד מנהיג ואחד מושך קנו שניהם כמה דברים אמורים בחמור אבל בגמל אם היה אחד מנהיג ואחד מושך המושך קנה ⁻¹אכל לא המנהיג.

ציונים ומקורות ה) נמוקי יוסף פ"ק דנ"מ ו' ע"א מדפי הרי"ף "נשם היננ"ל שם י"ב ע"ב ר"ה גברא. ד"מ שם. ו) מוספות פ"ק תוספת דמליפת ייב ע"ב ד"ה רבי יוחנן ומרדכי שם סיי ר"ב. ד"מ שם. ו) לאון רמנ"ם סוף פ"ט משכירות. ה) טור סעיף ד' נשם הרמ"ה, ופיין לפיל תש"ו דבת סוף פיתן קס"ם.

סימן רעא א) לשון רמנים (פייו) פייז מנוילה דין הי.

[היה]. ח"ל כ"י בריש סימן קל"ו סעיף ד", שמע מינה דמשיכה והנהגה קונה להרמב"ם בין במכר בין במסנה בין נמליחה לא שנא כגמל לא שנא כממול ל

ערך לחם

סעיף ג' כסופו. ויש מי שאומר רהוא הדין שכרו מתם זהראה לו ללקט מימן רעא סעיף א' בסופו. היו שנים רוככים או אחה רוכב ואחה מציאות, דמשיקברא אישתעבד למאי דבעו בעל הבית. (מון מעיף די בפס הופיהו: מנהינ קנו שניהם. (מון פעין מעיף דין מימן קליה (מעיף אין,

מורי זחב

שהיא סמוכה כר. ע"כ גלע"ד דהך תשובה לאו דסמכא היא, אלא דיש לעצמו בחיי אבין, אולינן כתר אומדנא מדלא תבע ליה מחל ליה, לא לאיים דברי הרמ"א מטעם אחר, והיינו מכח דעת כעל העיטור ואות שנא מציאה לא שנא ריות בסחורה. ובאמת קשה ע"ז מלשון המתני" מרשון שהביאו בר"מ כאן נסעיף ג'ן, שכתב (דבין) ו"דבון שסיגל ממון דפרק נערה דלעיל במעשה ידיה של הבת אע"פ שלא גבתה הרי הוא של

באר הנולה

דפרק גערה דלעיל במעשה ידיה של הבת אע״פ שלא גבתה הרי הוא של ביאור הגר״א ביאור הגר״א מוס' (בב״פן שס: סעיף ג׳ ח. ז. יתום בו׳. כמו עכדו ושפחפו הענכיס. מוס' (בב״פן שס: סעיף ג׳ ח.

בסחם לעלמו, אלא דהכל שמראה לו אח"כ מליאוחיו. על זה האי אימחי כו":

סימן רעא סעיף א' א. שנים כו'. כלית למותינ שם (כב"מ המוכא

בבאה"ג אות אין, דללשון ראשון אפילו שניהם שוין איכא חד לד כו', משא"כ לאים

דמומיב, וכלישנת כמרת הנהגה בגמל, וכל זה כשיטתו כלישנת במרת:

ב. (ליקוט) במה דברים אמורים כו'. הרתנ"ס והמובא בציונים אות א'ן

כפירושו, חבל הרח"ם וב"מ פ"א סיי י"ון פירש כפירוש רש"י נשם ד"ה איכאן

ריש אומרים כו'. כן משמע שם וב"ם י"ב ע"בן מדקחמר *סימתי כו', והלח חף דיחא בבחי

ו בירוש, ספק מגורשת, וכדמוקי לה שם בנמרא ע"ב. סעיף ג' ה. לשון רמב"ם סוף פ"ע מהלכות שכירות. וכתב הרב המגיד, ברייתא הוכאה פ"ק דב"מ (שם וידב עיבו), ופסק כרב פפא דאמר דכי אמרו מניאסו לרבו דוקא דב"מ (שם וידב עיבו), ופסק כרב פפא דאמר דכי אמרו מניאסו לרבו דוקא כשבכרו ללקט מניאות, וכן פסק רכינו מנואל ו"ל. ע. לפועל או לעבד עברי. עור ופעיף דון בשם הרמ"ה. כיון שאח"כ הוליכו או אמר לו ללקט מניאות, בכלל מלאכה שאמר ליה במחילה הוא. ב"י ושם, ועיין לעיל סוף פיתן קפ"א. כימן דעא סעיף א' א. לשון הרמכ"ם פי"ן מהלכות גדולה ואכידה דון הי. וכתב הרב המגיד, והכונה שבנמל גופיה אם היו שנים מנהינים קנו שניהם, אבל אחד מנהיג ואסד מושך המושך קנה ולא המנהיג, כלישנא במרא דנמ" פ"ק דוליטל [דף ע" ע"א], איכא דאמרי הנהגה בגמל לא קני, דמ" במ" במליטות ע"א), איכא דאמרי הנהגה בגמל לא קני,

ופירוש נמקום משיכה, וברייחה היה שם, ופירש הרב בה פירוש נכון.

כאר הימכ

נ. שלו. הא דכתב לשון דאינו שלו דהיינו של אדון השפחה, ולא כתב הרי הוא שלהן של עבדו ושפחה ואינן, משום דדון זה נחלק, דאם אני הקטנה זו שמככה לשפחה עדיין חי כשעת החליאה, הרי היא של שליה ולא של עלתה, ואם אינו חי, הרי היא של עלמה, ועכ"פ אינו של האדון. אם נסמ"ע הקייון: ז. מתבה. וכן הוא נהידושי הריענ"א ריש פ"ק דכ"מ כשם הרמכ"ץ. ש"ר נפקיהן: ח. הגדול. דאיכא למימר הטומן קפיד להיות דוקא של הכן, משא"כ בקטן דמסחמא אינו משומר בידו זולם דעם אכיו השומרו ונמנו לקטן אדעתא דאם לא חונו מות ומלא, דאם לא לא וונהנו שעמא, דאם לא חונו מעמא, דאם לא חונו הוא שומר היינו טעמא, דאם לא חונו הוא מות שליים של הכן, משא"ב נמיץ נפקיהן:

פתחי תשוכה

סימן עד סעף גי א. מציאת פרעל לעצמר. עיין בתשובת חוט השני סיי ל"ח שכתב, ועל דבר המשרת שקנה סוס ממעותיו ומכרו, והחריש בעה"כ עד שמכרו בריוח גדול, ועתה הוא מבקש את הריוח, נייל שאין ברברי בעה"ב כלום, דקיי"ל מציאת פועל לעצמר, ומשרת דיין פועל יש לו כרמוכת בתרומת הדשן נסי שכ"טן, והסחורה שקנה בזול דין מציאה יש לה כדמוכת במרדכי פ"ק דמציעא נסיי ול"בן כר, ע"ש:

אחרים, דמשום מנוה רבה תנריין לוונו, ומשו"ה לא חיקנו בכה"ג שתהא מניאתו להמפרנסו. שם וסמ"ע סק"ט): פעיף גי י. מלאכה. ר"ל, אע"ם ששכרו סחם ילא פרט לו מלאכה מיוחדם והוה אמינא דלכל דבר שכרו. שם וסמ"ע סק"ין:

חירושי רעק"א

שם בהג"ה. זאם נתנו מתנה. נ"כ, עיין נמוקי יוסף המונא גציונים אות היו דכתכ רכומה יומר לף מס מכיו נתן לו המתנה, ועיין משוכת מו"ה כלללל לשכמי מ" (ל"ם) וכיה, ודו"ק. וכלס יכלנים) לוכות ללחרים על ידו, עיין כשו"ע לו"ם סימן שס"ר ופעיף ", ודו"ק: פעיף גי בהג"ה. ללקט מצואות. נ"ב, וכלס נכה שטרי מוכ פלועים, עיין לעיל סימן קע"ר מעיף י"כ בהג"ה. ועיין מוהליק"ש ועוד לחטן סוף מימן (של"א) ופריבו:
בהג"ה, ועיין מוהליק"ש ועוד לחטן סוף מימן (של"א) ופריבו:

אפרי ברוך

סימן ע"ד סעיף כ" ברמ"א ואם נתנו מתנה לקטן הסמוך כוי. נ"כ יעויין מ"ש כזה כלריכום נספר מגיני שלמה מסכם כמוכום דף מ"ו ואישממיטיה מה שמפורש כלן בדברים דכן נדול יש לו זכית בממנות מאחרים, ולף אם נאמר שר"ח חולק ע"ו וסובר דאף בן גדול אינו זוכה בממנות לכך אוסר לוכות ע"י, עכ"פ יקשה דלפי מה דפסקינן כאן אין איסור זכיה בעירוב ע"י בן גדול ובאו"ח סימן שס"ו ופעיף יו מובא דעם כ"מ דאוסר לוכות ע"י בן נדול:

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כו חו"מ ח (רמא - רצ) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 221**הודפס ע"י תכנת אוצר החכמו**

הלכות לולב סימז תרנח

מ"ח: (ט) ילה. אפיי אמר בפירוש ע"מ שתחזירהו לי. רשב"א וש"ל

מ"ל: (י) הפעוטות. היינו כן ו' שנים כמ"ש נח"מ סי רל"ה: משנה ברורה

ולכאורה אינו כן דהבעלים בכל גווני יוכלו לצאת שהרי נתנו רק

ע"מ שיחזירו להם במתנה כדין ואם לא החזירו להם באופן כזה

נתבטלה המתנה למפרע וכלא נחנו דמי וצ"ע: (כא) אלא לאחר וכוי. ר"ל שגם הוא נתן לאדם אחר האתרוג במתנה ע"מ להחזיר והלזה נתן ג"כ לשלישי להחזיר לכעלים הראשונים יצא ולא אמרינן הרי

התנה עמו ע"מ שתחזיר לי והרי לא החזיר בעצמו לבעלים הראשונים

רמסתמא לא היה כונת וקפידת הבעלים אלא שיוחור להם החפץ

בין ע"י הראשון כין ע"י באי כחו. מיהו (כו) מוכח לכאורה מדין

זה רמקבל מתנה ע"מ להחזיר יש לו רשות לחזור וליתן לכל מי

שירצה ובלבד שיתקיים תנאו. מיהו כ"ז בסתם (מ) אמנם אי מפרש

בהדיא במתנתו שאין לו רשות ליתנו לאחר אינו יכול לזכות לאחר

לצאת בו ואם יתן יתבטל המתנה וגם הוא לא יצא בו: (כב) ואחר

לאחר. ומשמע אפילו להרכה וכלכד שיוחזר לראשון כלא פסול.

ונראה דהיכי שאיכא אומדגא שמקפיד הנותן שלא יטלוהו רבים שמא

יפסר לו (כת) אין רשאי ליתן ובלא״ה (כט) יש מאחרונים שמחמירין

בעיקר דינא רהמחבר וסוברין דלולב שקבל במתנה ע״מ להחזיר לא

יתן לאדם אחר מבלי דעת ורשות הנותן: ו (כג) ביום ראשון וכו׳.

וה״ה (ל) לדידן דעושין שני ימים: (כד) קודם שיצא כו. וה״ה

אם מוכה רבים בלולבו (לח) לא יתן לקטן עד שיברכו כולם:

(כה) אינו מוחזר. ולפ"ו יש ליוחר שלא לברך (לנ) על לולב של

אישחקד אם זוכר שנתן אותו במתנה לקטן: (כו) הפעוטות. היינו

(לג) כבן וי"ו או כבן ז': (כז) מותר. דאז מתנתו מתנה מר"ס ועיין

בה"ל: (כח) כיון שלא יצא מירו ש"ר. ר"ל דעי"ו אין הקטן קונה

כלל ולכן מוחר אפילו בלא הגיע לעונת הפעוטות וה"ה אם לא

מקנה ליה כלל לקטן או שאומר לו יהא שלך עד שתצא בו ואח״כ יהא שלי ככתחלה דהו"ל כשאול כנ"ל בס"ג (לד) אלא דבכל אלו העצות לא מהני רק לגדול שיהיה יכול אח"כ לצאת בו אבל הקטן לא

יצא כנטילה כזה דהא אינו שלו ולא מקרי לכם ולא קיים כו אביו

מצות חינוך (לה) ויש מאחרונים שסוברין דמצות חינוך מתקיים גם

בשאול דהא גם בזה מתחנך הכן למצוח וכן משמע במרדכי (נו) בשם

קלא באר הנולה

ליתר עיוו

* 'ומיהו אפי' לא החזירו לידו (כא) אלא לאחר (כב) ואחר לאחר * והאחרון מחזירו לבעלים י שו כ מיוול * ומיהו אפי׳ לא החזירו לידו (כא) אלא לאחר (כב) ואחו לאחו ב וואחון שווו לבי היל מיי (ט) יצא: ו * ילא יתננו (כג) ביום ראשון לקטן (כד) * קודם שיצא בו מפני שהקטן קונה ואינו ז רן גספ מתכי מקנה לאחרים מן התורה ונמצא שאם החזירו לו (כה) * אינו מוחזר לרש מי שאומר שאם הגיע הפכום אפרי פס לעונת (י) (כו) הפעוטות (כז) מותר' יואם תופס עם התינוק (כח) כיון שלא יצא מידו שפיר

שערי תשובה

ע"ש ועיין בספרי שו"ח בית אפרים סלק אה"ע בערין איגלאי מלחא למפרע ע"ם וע"ם כשיורי כרכה וכמח"ב שנגבעת פנחם ונגט מקושר השיגו על ביאור הלכה

העיטור דיונה סה נחורה דמים שהרי עכ"פ לה אמר נפירוש החדרהו לי [ח"ר]: * ומיהו וכוי אלא לאחר. עיין מיד אפרים שכחב דמדברי החום׳ והרא"ש לא משמע כן וכן ככורי יעקב הקשה עוד דלפי מה שפירש"י בנתרא דריב" ע"מ שיחוירוהו נתן להם ג"כ אין לנו מקור לקולא זו של המחבר שיכול ליתן כעלמו לאחר ונשאר כל"ע על המחבר שסחם כדעת הרשכ"א והטור והר"ן והריטב"ה מסרי שלדעם המוספום והרא"ש ורש"י יש להחמיר מה אכן כאמת יש עוד כמה ראשונים שפוחמין להקל כדעת השו"ע והוא השטלי לקט המוכח במ"ח ורפינו ירוחם והכל ש והמחירי נחף שכשחר דברים אין מכריע מ"מ לענין אחרוג דעתו להקל מסני שהוא למנוה מסחמא דעח הנותן שלא להקפידן וגם לפירש"י אין ראיה להחמיר לדינא אף דלפירושו המעשה היה שם שנתן לכולם ע"מ להחדר מ"מ לדינה חסשר דחף חם נומן לאחד כיון שהוא שלו יכול לימן גם לאחר ובלבד שלבסוף יחויים החנאי להחדר לכעלים מתן תלותו ותדע דגם הר"ן העתיק לשון רש"י ותעפ"כ העתיק לנסוף כדין הזה להקל: * והאחרון מחזירו לבעלים. ודע דמסחסקוח דמפשר דוקה כשהחדר עכ"ם כחי כתו של התקבל חתום הם לה החדר כלל המקבל עד שהטריחו הבעלים בעלמם לכוא אליו וליקח האחרוג אף שאמר לו שהוא מחזיר לו נמחנה אפשר דאין זה חורה ונראה דחלדי בעבעו של הנותן וכקפידתו. ודע עוד דפשוע דחם מחזיר לנעלים ע"י שליח בדלי הר חורה וכמכ"ם דדינה דסעיף וה. ונרחה לכחורה דחין לריך כזה דינה דשליחות דאפילו במחזיר לו ע"י עכו"ם או קטן שאינם בני שליחות ובני אקנורי ג"כ מקיים תנאו בזה כיון שדעתו ליתן לו נמחנה והלה זוכה כו ועכו"ם וקטן מעשה קוף בעלמה הוה וכ"ש לפי מה שכתב הרה"ש בשם העיטור דאסילו מחדר לו בסחתה אומדין דעתו דמסחתה נמחנה נותן לו. ומ"מ אינו כרור כ"כ: * לא יתננו וכרי. דעה ראשונה הוא לשון הרמב"ם ועיין ככד"ה שכתב דמדסחם משמע דאפילו הגיע לעונם הסעוטום ג"כ אין ליתן לו והטעם דהרמב"ם לשיטתו בפ' כ"ט מהלכות מכירה דהיכא דדעת אחרת מקנה לו הוא זוכה מן החורה וא"כ אפילו הגיע לעונח הפעועות דחקנו רכנן דמתנחו ממנה הלא מן החורה אינו יכול להקנום [וזהו שכחב ואינו מקנה לאחרים מן החורה] ולא הדי מן החורה משלכם ודעת הי"א דאפילו כשדעת אחרת מקנה אוחו אין קנינו אלא מדרכנן ולכן כשהגיע לעונח הפעוטות כשם שווכה מדרבנן כן מקנה ג"כ מדרבנן [לחם משנה] ופשוט דדין זה שייך ככל הד' מינים וזה נ"כ פשוט דודאי יש להחמיר לכחחלה כדעה הראשונה דהים סחמים שלם לימן כמחנה לשום קטן והיינו מפילו במחנה ע"מ להחזיר כמכוחר בפוסקים ודע דקטן נקרח לדעה רחשונה עד שהוא כן י"ג חום אחד ועיון כפח"ג שכתב דאפילו הוא כן י"ג שנה כ"ו

שלא ידעינן שהכיא בי שערות אין לימן לו דקפק חורה לחומרא אמנם בחשובת כתב סופר סימן קכ"ע דעתו דמותר לכחתלה משום חוקה דרכא וגם איכא פ"ם דשתא גם כפטוטות מותר כדעת ה"א. עוד שם בפיתן קכ"ח בקטן הסוחר אתרונים שקונה ומקנה מסיק שם דלכתמלה יש למנוע מלקנות וכדיעבד אם ילא כו אינו חוזר לברך תשום חשש ברכה לבטלה ע"ש: * קודם שיצא בר. יש מאחרונים שסוברין שאפילו לאחר שילא ט אין כדאי ליתן לקטן במחנה שתא יודמן לו אחד שיבקש ממנו ליתן לו ללאת ט עיין בא"ר? * אינו מוחזר. ר"ל ולא יכול ללאת בעלמו. וכסט הפוסקים ואפילו נתן לו במתכה ע"מ להחדר ב"כ לא יצא אח"כ דחורתו אינו חורה ולכאורה הא איהו ע"מ להחדר יהביה ניהליה ואי לא יכול הקטן להקנות לו אח"כ שער הציון

1. ועיין מה שכתבנו שם בס"ד: 4. וכן עיקר כמ"ש בהערה 2. ומ"מ אם נתן לקטן

ועדיין לא יצא י"ח, ואין לו לולב אחר לצאת י"ח, יטול אותו לולב כלא ברכה:

. עיין במאמ"ר (סק"ר) שהכל לפי הענין:

(כו) מחשוכת הרשב"א סימן אלף עי"ש ומה שכתכתי לכאודה משפח המאירי שהביא שיש דיעות אף לענין אתרוג דיש שסוברין דעוברא דר"ג היה שהרשה ודצה (כו) מתשוכת הרשב"א סימן אלף עי"ש ומה שמתבתי לכאורה משפם המאירי שהביא שיש דיעות אף לענין אחרוג דיש שסוכרון דעוברא דריג היה שההשה ודצה שיצאו כולם אכל א בסחמא ודעתר להקל בענין אחרוג מטעם שכל שהוא למצוה מטחמא דעת הנותן שלא להקפיר ולפ"ז כשאר דברים אין ד"ז בדור: (כו) ב"כ אחרונים ופשוט: (לב) כגון במקום הדוקף (בנ"ל בס"ס הרמ"ט בתצ"ה (כו) ב"כור יעקב: (כו) צ"ין בהיל: (ל) מכ"ג וח"א: (לא) דרתב שם ובקיאי הדעת מחזירין אותו למקומו והחיגוקות מעמק בתצ"ח ומדשיב וועל אותו ומברכין עליו (כן איתא בא"ז בשם ראב"ן ומדשיבת אותן משמע דס"ל כן להלכה ולרעה דראשונה הלא לא קיים האב מצות חינוך א"ז דס"ל דמצות חינוך הוא רק על עצם המצוה ולא על פרט" המצוה ואח"כ מצאתי בברכי יוסף שגם הוא כתב דמוה משמע דס"ל לראב"ן דרדיל הקטן ליטול לוכד ללא הקבאה ונע"ש שרצה לרחות קצת דאמשר ויוכל להניח קטן לבוך אף שלא כדין אבל מה יענה דהא עכ"פ האב לא ק"ים מצות חינוך ואמאי קרא אותן בקיאי הדעת א"ו דיצא בוה ידי חינוך ג"כן ונם פשטיות הלשון דשו"ע דכתב שפיר דמי משמע ג"כ דיוכל אביו לעשות כן לכתחלה ולכדך עמו ויוצא בזה מה איו ברב"י יוסף אור ברב"י וס"ע מב"ג ברב" ווסף אבו לעשות כן לכתחלה ולכדך עמו ויוצא בזה מה איו דיצא בוה ידי חינוך ג"כן ונם שמטות הלשון דהביאו ראיה בא"ע מפמ"גן כבר דחה אותו בברכי יוסף ע"ש:

בריאו ראיה בראש עיין וממה ברביאו היד מראש עיין וממ"גן כבר דחה אותו בברכי יוסף ע"ש:

בריאו ראיה בראש עיין מפמ"גן בברבי יוסף ע"ש:

איש מצליח

1. לכאורה מפשט לשון מרן משמע להחמיר. ועיין כה"ח (אות מב): 2. זוהי דעת הר"ן שהביא בב"י וכ"כ הרשב"א כחידושיו. אכל דעה ראשונה שכחב בסתם היא דעת הרמב"ם שהכיאה מדן בכדק הכית שאפי הגיע לעונת הפעוטות קונה ואינו מקנה. וכן הלכה. ברכ"י (אות ג) ער"ה (אות ט) כה"ח (אות גט). וכ"כ בבה"ל:

הנהות ותיקונים: א) דר"ג: ב) צ"ל משום:

משנה ברורה עם הגהות איש מצליח - ו כהן, ישראל מאיר בן אריה זאב עמוד מס 26**9הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה**

Shulchan Aruch cites two opinions whether one may temporarily gift his

ליתר עיוו שו"ע או"ח סימן תרנ"ח סעיף ו', ובה"ל שם ד"ה לא יתננו ב' דעות בשו"ע אם קטן שהגיע לפעוטות יכול להקנות ד' מינים, וע' בביאור הלכה שדבר זה תליא אם הדין דדעת אחרת מקנה לקטן הוא דין דאורייתא או דרבנן.

באר היטב

lulay to a pre-teen. Biur Halacha explains the opposing views.

ליתר עיוו

oc (7 ,[:65 cc) (2 .: n

יחזיר כרבי יוחנן דחמר שלה לדעת

אפילו מנין לא נריך ור"ע כרב

חסדה דהמר שלה לדעת לריך דעת:

ה"ג א"ר זכיד משמיה דרכא בגונב

מרשות בעלים דכיע לא פליגי.

דספירה להו כרב חסדה כדמפרם

טעמא משום דאנקטה ניגרי ברייחא

והכח בשומר שגנב מרשות עלמו

עסקינן ובעי למפטר נפשיה מן

הבעלים בטענת גניבה או אפידה

וכ"ע כרב חסדה דחמר שלה מדעת

לריך דעת: ר"ע סבר. כיון שנעשה ננב כלתה שמירתו דתו לא מהימן

להו לפעלים דהא ה"ל גונב שלא

לדעת לריך קעת ולא אמרינן קגיא

כדעת שומר והא איהו ידע בחזירתו:

ורבי ישמעאל סבר. עליין הוח

שומר עליו וסגי כדעת דידיה: והבליע

לו בחשבין. לחחר זמן לקח הימט

מקח וכשנתן לו דמים הוסיף עליהם מעוח הגזילה והכליע מחשכון שהיה

טם נומר הרי נדלחך ינה: אדם

עשוי למשמש, ולמנות כמה ל בכיסו

חה מיד מנה אחריו ומלא יותר

מדמי המקח והכיר שהחזיר לו גזילתו:

לית ליה דר' יצחק. וליכם מנין: הא.

דקחני לא יצא דמני גולן ורמא

לידיה דוגול הלכך איכא למימר דהשליכו זה לחיבתו ולח מנחן:

והא. דקתני ילא דמני גולן

ורמה לכיסיה דנגול וכיון דחית לן

דר' ינחק מנין פוטר: אית ליה

זחי אחריני בכיסיה. ולח ידע כמה:

כותני' אין לוקחין מן הרועים. לחיכה למימר שמה גנט מנאנו של

בעל הכית המסור להם: צמר

ביהודה ופשתן בנליל. זו סים מלחכם הנשים והן עלמן עושות ומוכרות

ולדעת בעליהן הוא: ועגדים.

מאר לאו בכלע כר וכטלה שלא

להיות לדעת כיון שעשוי למשמש

בכיסו וסחם טלה רגיל להיות שלח

לדעת להכי נהט בהה לדעת ובהה

שלח לדעת:

הכוש מבעיא. מפורם נמס׳ שנת

ושם דייה השחה) וכי שמעתה דמנדל

המסומר:

הדרן עלך הנוול כתרא

וסליקא מסכת כבא קמא

לדעת. סמס מים רגיל

בפרק במה אשה (דף ם:

קבר א נעיין נמגיד משנה נפ"ד מהל" נוינה הלי יכן ורב אלפם כאן

> נדלה ואפדה כלי ח וס"ד מהלי גמינה הלי י ועיין נהשנות ונמ"מ סמנ שמין עה טוסיים חיית סר שנה ששיף חוב

קבו ג ד מי" פ"ד מכלי גנינה כל י ועיין נהשנוח ומת"מ טוש"ע פס

פעיף ג: קבו ה ו מיי פי'ל ממלי נאלה ולפידה הלי מ טיפיים שם ספיף ל ומיי סקו שער ב נחג"ה: קכת ז מיי פיני מסלי גנינה כלי מ פמנ טשין על טוש"ע ח"ת פיי שנת מעיף א: מכם ח מיי שם פלי ג טוסיע פס שעיף כ: מר" שם חל ד טוס"ב סם סער ה:

שם שעף ה: מו ד מו מיי שם הלי פ

כלא ימיי שם עום"ע שם

מ"ם דרב חסדא. כשלמת טעמת דכולהו ניחת דעדיף להו לדעת משלת לדעת ועוד מחני׳ ניחת לחרוצי כוותייהו טפי: הואיד ואנקמה נגרי ברייתא. לחדה לנחת חון ומעחה לריכה שימור יפה וכיון דלח ידעו בעלים לח מודהרי כה חבל לדעת מנין פוער שהרי הכירו שנגנצה והחזירה ומעכשיו יזהרו כה: האי מאן דהזייה להבריה דאגבה איסרא מעדרא דידיה. כדי לגוענה: אע"ג דמני. אלמא לדעת צריך דעת: החזירו דערר, שיש לו לפעל הפית כמדכר יצא ואע"ג דליכא לא לדעת ולא מנין" ורג לא סגי ליה בלאו מד מהני: ברקועתא. שהטלה? ניכר

פר., קן שם כח פ"ב הנהות הב"ח

(d) גפ' מודה רנ ברקועהם, נ"ב עלום הרגום חונקלום רקוע וכן הום מושכת שמו דף למקום שננג קמיםלגי:

לן סיא ליג (גליון): כן ברשביא גרים בנונב פרשות בעלים (וכיה בכח"י זנכון, דק"ם אות ש, וארלי זה כחנה רשיי בריה הינ): גן ולא למנין (דפרור): לן נרציל שהפלוא prasa) ניכר (באה"כ וכיה במר"ץ: 5] נדצ"ל זצריך דעת (באה"מ): 1] יש להוסיך "ש בכיסו (באה"כ): 1] המרישה (בסיכן שנח) העתיק לסוך רשיי אלימא לא גוברס וכיה בומוק": סן ציל ולשון (כת"): טן נוציל נופלן: לן שיין ברסיא (נליון):

ליקוםי רש"י

נברי. פסישות ולפיל נו.ן. לישה לפני השבה היה

מ"ט דרב חסדא הואיל יי ואנקטה נגרי ברייתא הוא כשנגנב וניכר הוא לרועה במדבר כשניחוסף על נאנו ואפי לא מנה: ומי אמר רבא הכי והאמר רבא האי מאן אית להו דרבי יצחק. והכעלים רחזייה לחבריה דאגבה אימרא מעדרא דידיה יודעין בגניכתו שמנו והיה חקירה ורמא ביה קלא ושרייה ולא ידע אי הדריה אי ולחתר חזרה מנו והיא שלימה: מאי לא הדריה ומת או נגנב חייב באחריותו מאי לאו בפלע. פליגי לדעת כדפרישית וידעו הבעלים בגניבתו וקאמר רכי ישמעאל מנין פוטר שאדם עשוי למשמש נכיסו ומנה והיה שלימה רב חנו בר אבא מודה רב (6) *ברקועתא לימא סטור וכשמואל דאמר לדעת מנק פוטר ור"ע כרב דחמר לדעת לריך למקום שגנב יחזיר דברי רבי ישמעאל ר"ע דעת: בטלה פליגי שלא לדעת וכפלונתא דרב חסדא ור' יוחנן. דרמי ישמעאל דאמר למקום שננג

לאו אע"ג דמני לא רלא מני ומי אמר רב הכי והאמר רב החזירו לעדר שבמדבר יצא אמר כתנאי י הגונב שלה מן העדר וסלע מן הכים אומר צריך דעת בעלים סברוה דכולי עלמא אית להו דרבי יצחק דאמר רבי יצחק יי־אדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה מאי לאו בסלע לדעת ובפלוגתא דרב ושמואל (לא®) במלה שלא לדעת ובפלוגתא דרב חסדא ור' יוחנן אמר רב זביד משמיה דרבא יבשומרף שונב מרשות בעלים כ"ע לא פליגי כדרב חסרא וחכא בשומר שגגב מרשותו (י) שיחזיר למקום שגנב קמיפלגי ר"ע סבר יכלתה לו שמירתו ור' ישמעאל סבר לא כלתה לו שמירתו לימא מגין פומר תנאי היא דתניא יי ההגחל את חבירו והבליע לו בחשבון תני חדא 'יצא ותניא אידך לא יצא סברוה דכ"ע אית להו יידר יצחק דאמר אדם עשוי למשמש בכיםו בכל שעה ושעה מאי לאו בהא קמיפלגי דמ"ד יצא סבר מנין פוטר ומאן דאמר לא יצא סכר מנין אינו פוטר אמרי אי סבירא לן כר' יצחק כ"ע לא פליגי דמנין פוטר אלא בדרבי יצחק קמיפלגי מר אית ליה דר יצחק ומר לית ליה דר' יצחק ואי בעית אימא דכ"ע אית להו דר' יצחק ולא קשיא הא דמני ורמא ליה בכיסיה והא דמני ורמא לידיה ואיבעית

אימא אידי ואידי דמני ורמא בכיסיה הא ראית ליה זווי אחריני בכיסיה הא דלית ליה זווי אחריני בכיםיה: כותני' יאין לוקחין מן הרועים צמר וחלב וגריים הולא משומרי פירות עצים ופירות האכל לוקחין מן הנשים כלי צמר ביהודה וכלי פשתן בגליל ועגלים בשרון 'וכולן שאמרו להטמין אסור יולוקחין ביצים ותרנגולין מכל מקום: גמ' ת"ר "אין לוקחין מן הרועים לא עזים ולא גדיים ולא גיין ולא תלושין של צמר אבל לוקחין מהן תפורין מפני שהן שלהן ולוקחין מהן חלב וגבינה במדבר ולא בישוב ולוקחין מהן ד' וה' צאן ד' וה' גיזין אבל לא שתי צאן ולא שתי גיזין ר' יהודה אומר בייתות לוקחין מהן מדבריות אין לוקחין מהן "כללו של דבר כל שהרועה מוכר ובעל הבית מרגיש בו לוקחין מהן אין מרגיש בו אין לוקחין מהן אמר מר לוקחין מהן ד' וה' צאן ד' וה' גיזין השתא יש לומר ארבעה זבנינן רמשה מיבעיא א"ר חסדא ארבעה מתוך חמשה ואיכא דאמרי א"ר חסדא יארבעה מעדר קטן וחמש מעדר גדול הא גופא קשיא אמרת ד' וה' צאן ד' וה' גיזין ד' וה' אין אבל שלש לא אימא סיפא אבל לא שתי צאן הא שלש זבנינן לא קשיא הא בברייתא הא בכחישתא: ר"י אומר בייתות לוקחין מהן מדבריות אין לוקחין מהן כו: איבעיא להו ר"י ארישא קאי ולחומרא או דלמא אסיפא קאי ולקולא ארישא קאי ולחומרא דאמר לוקחון מהן ארבעה וחמשה צאן הני מילי בייתות אבל מדבריות אפילו ארבעה וחמשה לא או דלמא אסיפא קאי ולקולא דאמר אבל לא שתי צאן ולא שתי גיזין הני מילי מדבריות אבל בייתות שתים

הרועים בשרון ברחבה לעין כל מאחר שמוכרין בפרהסיא" לא גנטים ל"א שרון שם מקום ומקום גידול עגלים הוא ולוקחין עגלים כוול ומגדלין אותן ושלחן הן לשון" זה עיקר דתנים במנחות בפרק כל קרבטים (דף פו) אילים ממוחב וכבשים מחברון עגלים משרון: גבו ודא חדושין. שנחלש הצמר שעל הרחל מעט מעט: תפורים. נגדים תפורים דאי נמי גנט קננהו בשיטי: הדב וגבינה במדבר, דאין דרך נעלים לילך שם וליטלם והרועה נטלן יו: אבד דא בישוב. שדרך להכיאו לכית בעל הכית: ארבע וחביש צאן. שתסרוען ניכר בעדר ואין יכול לישמט ולומר זאב טרפה: בייתות דוקחין ביהן. שהרי בעל הבית יודע מניינס: ברגיש. מכין: ארבע מתוך חביש. אם לא היה לו בעדר אלא תמש לאן ומוסר מהן ארבע מתוך ליקח דסולי האי לא גניב חדבר מועט: בברייתא. בריאות עין פעל הכיח חמיד עליהן ומרגים בקלש: בחושות. אין חשומים לו ואין טינו עליהם לפיכך אין מרגיש כלומר אין יודע כשמוכרם זה: ארישא קאי. ארבע וחמש דשרי מ"ק: אפישא. שמי לאן דקאפר ח"ק: מדקלמר

מדאמר

תלמוד בבלי <עוז והדר> - כב בבא קמא תלמוד בבלי עמוד מס 247**הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה**

גמי לוקחין ת"ש דתניא ר"י אומר לוקחין בייתות מהן ואין לוקחין

מהן מדבריות ובכל מקום לוקחין מהן ארבעה וחמשה צאן

One may not buy items from a worker or trustee if there is reason to suspect the owner is unaware.

לקנות דבר גנוב או ספק גנוב משנה וגמרא ב"ק דף קי"ח: אסור לקנות דבר שאיכא למימר שהוא גנוב, אא"כ נמכר באופן שודאי ידעו הבעלים עדים היינו לחפוקי (ש)חילו כופר שלח גנכ, או משום סיפא לאשמיעינן רבותא

דחע"ג דחיכה עדים שהחזירו חייב,

וברמב"ם פשיטה דלה נקט עדים הלה

לומר דחייב בכפל, ע"ש מוכח כן

להדים, חבל בחמת ה"ה במודה שנובו

דדינו כיש עדים לענין דחייב כחחריותו

עד שיודיע לבעלים. ויש לחוכיח קלח כן

מדהולרך כפרק המפקיד (וב"מן דף

מ"ח וע"אן) לחוקתי מתני׳ רישה רכי

ישמעאל וסיפא ר"ע, ולא אוקמא כולה כר"ע וריםא דליכא עדים וסיפא דאיכא

עלים, ע"ש ולוק. וגם שחר כל

ביאוד הגד"א

ר. ויש עדים, עין ש"ך (סק"א) דלחו דוקח:

לקמן סימן שנ"ח: ב. שהרי ברי. עיין פ"ינ דנדרים כ"ב ח':

פתחי תשובה

סימן שנו סעיף א׳ א. לקנות מהגנב. עיין באר הגולה ביו"ד סוף סימן

של"ד העתיק שם קצת תקנות מרבינו גרשום מאוד הגולה שהוכאו

בסוף תשובת מהר"ם ומרוטנבורק ריפ סיי אלף כיבן, ואיתא שם תרם שלא

ליקח גניבות הגוים כנוז גביע או בגדיהם וספרי תפלות ומשמשיהם

שקנה מגוי כלי כסף שהכל מכירים שהם אסורים לקנות כי משל

כומרים הוא, ואותו ישראל מכרו לישראל אחר, ואח"כ נתפס הגנב

נליון מחרש"א סימן שנו. סעיף אי. אסור לקנות מחגנב. ומיקרי הנוג עככר, והקונה ממנו ראשין

מוכל נישה בישין מיח בישו. ואם מלבד ליפור גניכה ים איפור קניה, כגין כלים של

כומרים דים סרם הקדמונים שלה לקטת, מיקרי לוקח רחשון שככר ולוקח שני חורה.

ולריך השני לשלם נוק סליפור, דהיכה דחיכה חיסירה החם קופיע כדחיחה ניטין מ"ה רים ע"ל וקדושין נ"ו רים ע"ב. חשוכת למת לדק סר ל"ו. אלא א"כ כרח

השני טכין מהרחשון, עי"ש בקדושין.

ין ויש עדים שננבו כו'. נפריסה וסעיף ג'ן לחנתי דמשום הכי מימן שנה מעיף ג' אן ויש עדים שננבו כוי. נפריסה כחנתי דקדקו הרמב"ם ופיד הגניבה היין והעור ופעיף בין וכתבו שיש עדים כו', דמשו"ה דקדקו הרמב"ם והטור וכתבו שיש עדים כו', דמל"ה כיון דחי לחו הכי כיון שהחזיר הגנינה מעלמו הרי ראינו שעשה משובה ולח שהחזיר הגניבה מעלמו הרי ראינו שעשה חשובה ולח היינו אומרים שלח היינו אומרים שלא ניסא לבעלים להיום שומר עליה עוד, משא"כ כשראו ניסא ליה לבעלים להיות שומר עליה וכוי, עכ"ל פמ"ע ופקיין, וכ"כ עדים שנגנבה אמרינן דהחזירו מיראת הב"ח נסעיף גין. ולפע"ד הח דנקטו

כגון שהופקד אתו כים או טלה יואויש עדים

שגנבו אף על פי שיש עדים שהחזירו למקומו

חייב באחריותו עד שיוריע לבעלים שהרי

כלתה שמירתו ואינו עוד שומר עליו והרי הוא

העדים, וכזה נסחלקה חמיהח כעל שלעי גכולים וב"ם כ"ג עיב מדפי הרי"ף אות אין

וכמ"ם בפריםה ע"ם: סימן שנו מעיף א' אן שהרי מחזיק ידי עוברי עבירה. כנמרה וקדושין ב"ר עיבן חמרו משל על זה דחמרי אינשי לא עכברא גנב אלא חורא גנב:

כאילו לא החזירו 'עד שיודיע לבעלים. סימן שנו

אסור לקנות שום דבר מהגנכ והקונה 'מננב מפורסם או אינו מפורסם

ובו " פעיפים א *אסור לקנות מהגנב החפץ שגנב ועון גדול הוא אושהרי מחזיק ידי

> צירנים ומקורות סימן שנו ה) לפון רתכ"ם כים פים דנמנה. סימן שנו ז) כיה ממהדורת תניב ואילך, ובד־רממנו.

הפוסקים כחבו בסחמה דלריך דעת בעלים ולא הזכירו עדים. וקושית השלטי גכורים וב"ם כ"ג ע"ב מדפי הרי"ף אות אין מעיקרא לאו קושיא היא, דכיון למיד שגנב כלחה ליה שמירתו ואינו עוד שומר עליו, א"כ מה בכך שיעשה אח"כ חשובה, ת"מ לריך להחזיכו ליד הבעלים עלמן כיון דכלחה שמירחו, ודוק. שוב ראימי במעדני מלך ופלפולא חריפחא ב"ק פיי ס" ל"ג אוח בין כסב כה"ג ע"ם:

סימן שנו סעיף א' או אסור לקנות מהגגב בו". עיין נגעל התרומות שער מ"עו חלק י"ג מדינים אלו, ונתשונת ר"ש כהן ספר ב' פ" ז' וקשיכן:

עוך לחם

שימן שנה סעיף ג׳ כסופר, שיין לשיל סיפן דציב ופעיף יו.

באר חנולה

ו. והראב"ד השיגו שם וכחב, או שיחזיר הכים לבעליו וימנה מעומיו. וכחב הרב סמניד, ונכון הום, ואף רבינו מודה כזה, לא אמרה אלא כשהיא ברשות השומר וכוי. סיפון שנו שעיף א' א. אסור לקנות בר'. עיין כאר הגולה נאוח אין, ועיין ביכון שנו סעיף א' א. לשון הרמנ"ם ריש פ"ה מהלכות גנינה, וכ"כ

באר הימב

סעיף ג' ב. עדים. דאי לאו הכי כיון שהחזיר הנפנה מעלמו הרי ראינו שעשה משובה ולא היינו אותרים דלא נישא לכעלים שיהיה עוד שומר עליה, משא"ב בשראו עדים שנגנבה אמריון דהחזיר מיראת העדים, וכוה נסחלקה חתיהת בעל שלטי נבורים ע"ש, עכ"ל הסמ"ע, וכ"כ הב"ח. ולפע"ד הא דנקטו עדים היינו לאפוקי אילו כופר שלא נגב. או משים סיפה לשמועים רטוחה להפ"ג דהיכה עדים שהחויר חייב, וכרחב"ם מפני הסכנה, ע"ש. ועיין בתשובת צמח צדק סימן ליין אודות ישראל פשיטא דלא נקט עדים אלא לומר דחייב בכפל, ע"ש דמוכח כן להדיא, אבל באמת ה"ה במודה שגובו דדינו כיש עדים לענין דחייב בחבריות עד שיודיע לבעלים, ויש להוכיח כן מדלח חוקמת מתניי בפרק המפקיד דף מ"ם כולה כר"ע וריפה דליכה עדים

ואמר שמכר ליהודי אחד אלא שאין מכידו, ומתוך שיד הכומרים חקיפה וסיפה דהיכה עדים, ע"ם ודוק. וגם שחר כל הפוסקים סתמו ולה הזכירו עדים. הוצרכו הקחל לרצותם ברצי כסף, ועחה רוצים הקהל להפרע מהישראל וקושית השלטי גכורים מעיקכה לק"מ. דכיון דמיד שגנב כלחה שמירתו וחינו עוד שני כי הראשון עני הוא, וזה טוען כי הוא לא קנה מהגנב כלום רק מישראל דעביד איסורא קודם, והוא לא גרם היוק להקהל, ועוד טועו שומר עליו, ח"כ מה ככך שיעשה חח"כ תשוכה, מ"מ לריך להחזירו ליד הכעלים עלמן. ;שוב ראיתי במעדני מלך שכחב כה"ג ע"ש. ש"ך וסק־אן: שאפילו ישראל ראשון נמי לא יתחייב, אחרי שאין הנגב מכירו ואינו

יכול להכיאו לידי סכנה לא אתנו ליה קחל מידי, ומה שהכומרים היו מיראים את הקהל (מיקר) עלילה (ומילן דידהו הוא כו'. והשיב רטענה השניה שאפילו ישראל דאשון נמי לא יתחייב כיון דאין הגוב מכידו, ודאי לאו טענה היא, דחרי מ"ם היה הוא מחעסק ברברים האסורים דחרם קרמונים הוא שלא ליקח דברים כאלו מפני הסכנה כוי. והרי זה שקנה דברים כאלו גרס סכנה לקהל ומיקרי רודף כמי שמתעסק בויופים בשו"ע סימן שפ"ח (פעף ייבן בהג"ה, וכיון שידם תקיפה ושכיחא וברי היזקא דירהו מפני שרגילים להוליך הגנב בין היהודים והוא מגיד על מאן דהו שקנה ממנו הגניבה אפילו שאינו כן כאשר קרה זה בעוד"ר פעמים הרבה, ונמצא מי שעובר על זה מיקרי רודף

חידושי רעק"א

סימן שנה שיך סיק א'. ויש להוכיח קצת כן מדהוצרך בפרק המפקיד לאוקמי טתניתין רישא ר' ישמעאל וסיפא ר' עקיבא, נ"ב, ולדידי אין זה סוכחה, דניחא ני טפי לאוקמי דטיפה שלה במקומה, משום דהשתה הוי עכ"פ דומיה דסיפה לרישה קלם, דבין ריפה ובין פיפה היירי שהניחה שלה כמקומה שנעל, רק דבלה ייחד לה הבעלים מקום א"כ אף שהניחה שלא כמקום שנטל מ"מ מיקרי החזירה למקומה שהרי ג'א ייהד, משח"כ אי רישא כליכא עדים וסיסא בדאיכא עדים שהוא דכר שלא מכר כול במחני ולא היי דומיא כלל, יגם לא שייך דבר זה למיחלי בייחד וכלא

יימד. ולרי יותנן פשיעה (דלקתן) (ודעיה) לחיכו ס"ל לתועב להוקתי מתני כתרי הנהי תלחוקתי כתרי טעמי, עיין כספר הפיפת הקנים שיהה מסובשו בית זיה שיא ריה ור ייחון וק"ל הלעניד. אך אפשר יש להוכים עד"יו מהנך אמוראי דמוך לה ופשן כרבי ישועל וסיפא שהניסה שלא במקומה, היו לאוקמי כולה כר"ע ורושא וסיפא איירי בליכא עדים. ומשריה אף ר' שקינה מודה דלא כעינן דעת כעלים אך מ"מ כעינן שיסויר הכנילה לתקומה, דכל כמה דלא החזירה למקומה ליכא השכה ועדיין כרשום הכנב קאי לחוכת, וסיכם שהיחה (ללה) מראו כמקותה. ואלי טיים יש בש"ך ו"יל, ורשה וכים לחיר כליכה עדים, וק"ל: ספיף ג' ער שיודיע הבעלים. נ"ב, עיין במלחתות סף ב"ק וכי שיש שוב היידף והרשב"ש בס ושייה ויה ורי שיבאו שכהביון להף במחזר לבית בעלים חורת גוב עליו עד שיודיע מחם לבעלים, דכיון ההבעלים ייחדו למפן זה תקומו בפים השיתר ואין ברלונם להיות בכיתם, תשוייה לא מיקרי הורה לרשות בעלים. ועיין בראב"ד פ"ר מהלטת גמבה וויין וברב המציד שם וכשלטי גבורים פרק המפקיד ובים בינ עים פרטי חרייף אות אין ולייע:

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כז חו"מ ט (רצא - שנח) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 288~~הודפס ע"י תכנת אוצר החכנ~~

שו"ע חו"מ סימן שנ"ו סעיף א', ט"ז סק"א לקנות דבר מגנב הוא עון גדול, וגם מחזיק ידי עוברי עבירה שגורם שיגנב עוד. וע' בט"ז דהיינו אפי' בספק גניבה.

Buying stolen goods is a grave sin, and it advances the cause of the perpetrators. Taz applies this even to a case of doubt whether the item is stolen.

BAIS HAVAAD HALACHA CENTER אסור לסייע כוי. ריתו למ"ם

הריב"ם סי ק"ח לכתב ו"ל, חוחו נפח

שעשה לחשם רחובן שני מפחחום

בהסתר פנים מבעלה ונתנה לו שכר

הרבה עבורם, ראר לעונשו על בלי

הגיד לבעלה, שכבר היה לו להבין שלא

על חנם ריבתה במחיר שני המפתחות,

אלא שהיחה כונחה לגנוב מנכסי בעלה

וסייע בגניבמה כו': סעיף ב' דו

ואחר כך הוכר הגנב. לרכוחה כתכ

כן, דאע"ג דהוכר הנוכ לא אמרינן

מינות את סעיף ב' ב) ולא נתיאשו הבעלים. *היינו כשידוע שלה נמילשו בן שאם לא יפצא לוקח אינו גונב. הע"ג להסטל לנכל למוליכו הבעלים, אבל סחם גניבה היו יאוש בעלים אם נודע שהבעלים ידעו במקום אחר שלא יכירו אותו שהוא גנב, מ"מ לא יהיו מליים לגנוב, מהגניבה וכמו שכחבחי לפיל סימן שנ"ג סעיף ג'י וסקיידן, מיהו היינו וה"ק כשלא ימצא לוקח מהגנכ ודאי לא היו גוכים, משו"ה כל אדם בנגב ישראל, אבל בנגב גרי אפילו סממא לא החי יאוש וכמ"ש לקתן סיתן יחדל מלקנות כדי שלא יהא רגיל לגנוב, ועיין פרישה וסעיף אין: בן וכן

> שק"ח ע"ם (כש"ך סק"ב): ג) הוא לקתן סוף סיתן שס"ם וסק"דן דטענינן ליוכשי גולן לקוח במיגו דהחורתי כל היכח דליכח עדי רחה, ח"כ צ"ל דכחן בכל הסימן מיירי דאיכא עדים שראוהו ביד הלוקח, דאל"כ הוי טענינן ללוקח די תיבות כי היכי דטענינן ליורש *ולם הוה מולים ממנו אף בדמים, ודוק**:

אלו הן מכת"י

גנבו בפנינו כר. לפי מה שכתנפי | עוברי עבירה לוגורם לו לגנוב גנבות אחרות בושאם לא ימצא לוקח אינו גונב. ^{נוכ}וכן חסור לסייע לגנב בשום דבר כדי שיגנוב.

ב יהגונב ומכר ביולא נתיאשו הבעלים (ועיין לקמן סימן שס"ח) הואחר כך הוכר הגנב וכאו עדים שזה החפץ שמכרו פלוני יהוא גנבו בפנינו חוזר החפץ לבעליו והבעלים נותנים

ציונים ומקורות כ) ב"י סעיף אי נפס ריב"ם סיי ק"ס", ד"מ לי.

דיחזירנו הלוקח להבעלים בלא דמים ויוליא מעומיו מהגנב, וכ"ש אם לא הוכר הגנב, ועיין סרישה וסעיף דין:

סימן שנו סעוף ב", והכעלים נותנים ללוקח דמים שנתן כוי. נגם רשרים וחיים כי רייב תייד, ותשובות הרשיך ופפראין סי פיא ונראה מדברי שפחה או עבד ומכרו, הרי זה ספק אם חייבים הבעלים לתת ללוקה דמים - תרשדים דעיכ לא קאמר דלית בה תקנתא אלא לענין גניבה, דלא שכיתא שנתן לנגב כדין חספלפלין, יעיין סיפן (קריב) ופיף עי בפרד לחסן וקייז שינגבו שפחה רפעיא, אבל לענין פירפא או גוילה הויא כשאר מפלפלין, ואין (פשף הי כדין המירפא, וכסיסן קליה (פשף בי ובסיסן שסיג (פשף אי), ותשובות בי מסלקין השעבוד ראיה, דלרווהא דמילתא עבדי סילוק השעבוד.

כאר חנולה

כתוך הכיח, שלא לחנם מכרה כזול ואמרה להעלים מכעלה, ואפילו דברים

שמותר ליקח מן הנשים אם חמרו הטמן חסור. סעיף ב' ד. שם ובוחב"ם פיה מגניבות דין כ'. כמב הרכ המגיד, פסק כר' יומנן משום ר' ינחי ללמר

[סק"דן: ר. בפנינו. לפי מה שכתנחי נקוף סימן שס"ח דכל היכח דליכה עדי

ראה טענינן ליורשי גולן לקוח בתינו דהחורתי, כ"ל כאן בכל הסימן דתיירי

מורי זהב

סימן שגר סעיף אי. אסור לסייע כר'. אפילו בספק אם הוא שייך לגניבה יש ליזהר בו, כן מבואר בריב"ש ופרי קיחן. ולענין אימת המסייע חייב, עיין לעיל סימן שמ״ח סעיף ו׳ ז׳ ח׳: סעיף ב׳. ואחר כך הוכר הגנב. לרבותא נקטיה ראפ״ה אין הבעלים נוטלים בלי דמי. במרדכי ריש אלו מציאות וב״מ סיי רנייז) בשם רבינו גרשון מבואר דגם בגנב (אי) [*אינו ישראל] עשו תקנת השוק:

ערים מיק בלוח הטעות שבסוף קניגמברג

ביאור חגר"א ג. וגורם כו". עיין כאר הגולה נאות בין, וכמ"ש במדרש רבה נייקרם פרשם וי הטור נטעיף אין, ומבואר במשנה וגמ" פ"י דב"ק דף קי"ם ע"ב ודף קי"ט. [בי]ן בעוכדה דשלטון כוי, ובנ"ק קי"ט אי וכי חימה כוי חיש אל כוי: ג. בפ"ב דקדושין דף נ"ו ע"ב החרינן לאו עכברה גנב אלה חורה גנב. ג. ע"ש ד. וכן בר׳. שנועות מ"ו כ׳: (ליקוט) וכן אסור בר׳. כמ"ש שנועות מ"ו כ׳ שהיה שם המעשה שהנפת עשה לה כ׳ מפתחות בהקחר פנים מהבעל, שרחרי וכמכילמת ופרשת יחרו פרשה חין, כתוב אחד אותר ושם כי יידן לא תחתוד, וכחוב אותו הנפת ליענש על כלי הגיד לכעל וכו׳ דלאו עכברת גוב אלא חורת גנב.

אחד אומר קדברים די ייחן לא מתאוה, כילד יתקייתו כ' כתוכים הללו, ה"ו הזהרה עוד כתב שם, ואומם שהיו קונים ממנה סחורה בזול פסוח משליש בערכה לעוקב אחר המנאף, ובכחובים הללו כחוב ביתו כרי (ע"כ): סעיף ב' ה. ולא והיתה אוחרת להעלים מכעלה, עשו איקור, אע"פ שהיתה נושאת וווחתון נתיאשו כו'. וכ"כ רש"י שם וב"ק קט"ו ע"אן כד"ה רב פפא אמר כו':

הכין שם [וביקו לף קט"ו ע"ל] כאוקיממא דרכ פפא, וכן פפקו בהלכות ושם שיב עיא מדפי הרייףן ע"ש. וכן הוא מסקומה הגמ' שם. וכתב הב"י (סעיף די) כשם הרשכ"א ושם דיה הא דאמרען דאפילו בדברים העשויים להשאיל ולהשכיר עשו מקנת השוק, דאם אי אתם אומר כן אין אדם קונה דברים העשויים להשאיל ולהשכיר.

וגורם סכנה לציבור, לכך דבר פשוט שצריך לשלם לקהל כל סימן שנו סעיף אי א. לוקח. ולע"ג לפפס לגוג להוליכו נמקום להר הזיקם, ולא מיבעיא כהאי מילתא שניכר שהוא מכלים האסורים שלא יכירוהו שהוא גנב, מיית לא יהיו תנויים לגנוב, מפו"ה כל אדם יחדל ליקח, אלא אפילו הוה כסף שבור שאינו גיכר כל כך, מ"מ מיקרי מלקנות כדי שלא יהא רגיל לגנוב, כ"כ הסת"ע ופק"בן. וע"ן בכעל הסרומות רודף. דצריך כל אדם להתבוגן בעסקיו שלא יהא סכנה בדבר ואדם שער מ"ע סלק י"ג מדינים אלו ונסשוכת ר"ש כהן ספר כ' ס" ו'. נשיך מועד לעולם כר'. וגם טענה הראשונה שהוא לא קנה מהגנב אלא סקיאן : סעיף בי ב. ולא. אכל ססס גוינה הי יחים נעלים אם נודע מישראל, נמי לאו טענה היא, כיון דהוא נמי ידע שהוא מרברים שידעו הנענים מהגמנה ומו שכתמת נסיתן שנ"ג פעיף ג'. מיהו הייע גגנג שאסור להתעסק בהם לא היה לו לקנות מישראל ראשרן. דלא ישכאל, אנל נננג נוי אפילו קממא לא היה לו לקנות מישראל ראשרן. דלא ישכאל, אנל נננג נוי אפילו קממא לא היה לו לקנות מישראל ראשרן. עכברא גוב אלא חורא גוב (קרישין ניי עיבן, אע"ג דהוא לא קנה ש"ך וסקיבן: נ. הוכר. לרנוסל כ"כ, דלס"ה לל למתיע דיסוירט הלוקם מהגנב עצמד, מ"מ כיון שדברים אלו לבד איסור גניבה יש כהם להפעלויםן כלא דמים ויוליא מעומיו מהגנב. וכ"ש אם לא הוכר הנוב. סמ"ע עוד איסור קניה ועבר הלוקח ראשון וקנה, על כן מיקרי הראשון עכבר והשני חורא כו'. ולא מיבעיא היכא דאינם יכולים לחפרע מן הראשון, אלא אפילו אי היו יכולים הקהל להפרע מהראשון אפ״ה דליכל עדים שכלוהו ביד הלוקם, דלל"כ הרי טענינן ללוקה כי היכי דטענינן יכולים להפרע מן השני כיון דאיסורא אצלו כרי, והאריך בזה.

ליולם (* ולא הוה מוציא ממנון לף כדמים. ש"ך (סק"ג): ובטוף הביא תשובת הרלכ"ח סימן ה' באנשים שקנו גניבה וברחו והטמינו עצמם, ובסיבתם בא עבד השר על אחרים שהיו נקיים ותפם אותם ולקח מהם ממון, כתב שם שאותן שברחו פטורים דלא שייך כאן דינא דגרמי כר'. וכתב דאין זה ענין לנידון דידן, דשאני התם דאותן שקנו הגניבה לא מיקרי דודפים כמו בנידון דידן שקנו דברים האסורים לקנות והיוק דרבים ודשכיח שאני. ועוד, דהתם לא הוי אלא גרמא וכיון שכבר נעשה ההיוק הרי הם פטורים כוי, אבל בגידון דידן אפילו אי הוי רק גרמא, כיון דעדיין לא נעשה ההיזק ועדיין עומד בסכנה שמא יאמר הגגב על מאן דהו, והרי הדין נותן בכל גרמא רמשמתין ליה עד דמקבל לסלק כל אונסין דמתייליד, ומי יורע עד כמה חכבד העבודה אחר שיאמר הגנב על מאן דהו, לכך עדיפא מזה עבדר ליה להתפשר עם הכומרים מיד לשלם להם ההחק, ופשוט הוא דאין זה חלק עשירית ממה שהיו צריכים ליתן אחר שיאמר הגנב. ועוד יש לחלק ככמה גווני, ע"כ פשוט בנידון דידן דצריך ישראל שני לסלק לקהל ההיזק אע"פ שיש לישראל ראשון

נליון מהרש"א

לשלם, ומכ"ש אי לית ליה לראשון לשלם, עב"ד ע"ש: ב. לא ימצא לוקח. עיין באר היטב [פקיא]. ועיין בתשובת תות יאיר סיי ר"ט מ"ש בזה:

סעיף כ׳ חחר החפץ לבעלים. עיין סימן ס׳ ש"ך סק"ה.

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כז חו"מ ט (רצא - שנח) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 289**הודפס ע"י תכנת אוצר החכנ**

הבעלים וגם כבעל חי דבוה לא שייך המעם רשמירה מעולה כיון שהוא שומרו ויודע מהגנבה [סת"ע ונ"ח] ויש חולקים בזה [ס"ך] וככר נתבאר כסי' רצ"ב פעיף מ' דמרברי רבינו הרמ"א שם נראה דם"ל נ"כ חילוק וה ע"ש:

ל דעת הרמב"ם בפ"ר מגובה רשומר שגוב מרשותו ויש ערים ברבר חייב לשלם כפל ואע"ג רשולח יד בפקרון פמור מכפל מ"מ כשגנבו חייב והראב"ר חולק עליו דליכא כפל בשומר אלא במוען מענת גוב וגשבע ובאו עדים אבל בלא שבועה אינו הייב בכפל [הס"מ] ומעמו של הרמב"ם י"ל דרוקא כשהפקרון על מקומו ומוען מענת גוב אינו חייב בכפל רק בשבועה אבל כשבאמת גובו דינו כגוב אחר וחייב בכפל כשבאו עדים [כ"מ] גובו דינו כגוב אחר וחייב בכפל כשכאו עדים [כ"מ] ומסונית סס"ם ב"ק ס"ג: חין להקסות דכיון דוהו כגוב ומסונית הס"ם ב"ק ס"ג: חין להקסות דכיון דוהו כגוב

אצלו איזה חפץ או כים או בעל חי ושלח בו יד וגנבו והחזירו למקומו ושומרו כמקדם חייב באחריות אונסים עה שיודיע להבעלים ששלח יד והחזיר ואז אם יתרצו הבעלים שישאר שומר כמקדם יפמר מאונסים דאם לא הודיעו הרי כלתה שמירתו והרי הוא כאלו לא החזירו האמרינן לרעתו של המפקיד שבוראי אין רצונו לעשותו אובר החימו לשומר על זה אחרי ששלח יד בהפקדון:

הרמב"ם והפור כתכו דשומר שננכ מרשות עצמו ויש ערים שגנבו אע"פ שיש ערים שהחזירה למקומה חייב באחריותו עד שיודיע להכעלים עכ"ל ודקדקו הפוסקים מזה דרוקא כשיש עדים על הגנבה אמריגן דממולק משמירתו אבל כשאין עדים על הגנבה והחזירה מעצמו הרי עשה תשובה מרצונו ואמרינן דניחא להו לבעלים שיהיה עוד שומר ודי בההשבה גם בלא ידיעת

סימן שנו (אמור לקנות מגנב ודין תקנת השוק ובו ייז מעיפים):

החפץ להבעלים והם ישלמו להקונה מה ששילם להגנב ותקנו זה ספני תקנת השוק דאל"ב ימנע כל ארם לקנות בשוק ויתבמל המסחר ואפילו הוכר הגנב משלמים הבעלים להקונה והבעלים יתבעו מהגנב ואם הבעלים חושרים להקונה שייע מהגנבה יכולים להמיל עליו קבלה שלא ידע מזה ואם מוענים מענת ברי יכולים להמיל עליו שבועת היסת [כ"ל]:

ג ורוקא כשידוע שנגנב מסנו חפץ זה כגון שיש ערים על זה או שמפורסם בעיר שנונב ממנו חפץ זה כמ"ש כסי' שנ"ו אבל בלא"ה אינו נאמן לומר שנגנבה ממנו ואמרינן דמכרה אם לא שהננב מורה וי"א דבעינן שראו עתה החפץ ביר הקונה ראל"כ מענינן להלוקח שלקחו המוכר אח"כ במינו דהחזרתי כמו ביורשים בס"ם שם"א ולא נראה כן רכשלמא ביורשים שייך לומר שהחזירו מה שנול אכיהם רכן צריכים לעשות אבל לוקח מה לו להחזיר מה שקנה בהיתר כיון דמתקנת חכמים א"צ להחזיר כלא רמים אנן סהדי שלא החזיר לו והרי אף גם ביורשים יש חולקים בזה כמ"ש שם ומ"מ אם אין ערים שלקחה מהגנב ולא ראו בירו מקורם חפץ וה מוענים כערו שהגנב לקחה אח"כ במיגו דאי בעי הוח אמר הגנב שהחזירה לו ועמ"ש בסי׳ שנ"ו סעיף ב׳ אבל כשיש עדים על הלקיחה או שראו אף מקודם את החפץ כיר הלוקח שוב אין כאן סינו ואם הגנב בעצמו מורה שננבה ולא קנאה ממנו אח"כ צריך להחזירה בכל ענין ויקבל דמיו (נ"ל):

ד אם הלוקח קנאה מהגנב בק"ם ושילם לו הדמים והבעלים הקרימו א"ע ומרפוה מהגנב אין הבעלים צריבים לשלם לו הדמים שנתן להגנב דלא שייך בות הפצת

אסור לקנות מנגב את הרבר שגנב ועון גדול הוא שהוא מחזיק ידי עוברי עבירה כדאמרי אינשי לאו עכברא גנב אלא חורא גנב וגורם להגנב שיגנוב עוד שאם לא היה מוצא מי שיקנם לא היה גונב ולדעת המיר אסור לקנות ממנו שום דבר כמ"ש בסי' שם"מ וכן איסור חמור הוא לסייע לגנב בשום דבר כדי שיננוב ולכן אומן שמבקשים ממנו לעשית דכר והוא מכין שהדבר הזה הוא לעסק גנבה אסור לו לעשותם ואם עשה ענשו חסור כאד ואפילו אם הרבר ספק אצלו אם והו לגנבה אסור לסייע [מ"ז] ואשה שיש לה בעל ומבקשת לעשות לה מפתחות בלי ידיעת הבעל אסור לעשות לה דודאי כוונתה לנגוב ,סמ"ע) ורגמ"ה תקן בנזירה חמורה שלא לקכל גנכות מעכו"ם וכמה קלקולים אירע עי"ו לאנשים אחרים הנקיים סוה ולכן יכולים לכוף למי שלא ישמע בכר מיני כפיות ואסור ליהנות מדבר הגנוב אם יורע שגניבה היא וגם לאחר

יאוש אסור כמ"ש בסי' שס"ם סעיף ד' ע"ש:

ב הקונה חפץ מגנב אם קנאה לאחר יאוש קנאה ביאוש

ושינוי רשות מרשות הגנב לרשותו ודוקא שהשינוי

רשות היה אחר היאוש ולהרמב"ם מהני אף קודם

היאוש כמ"ש בסי' שנ"ג ואפילו אין ידוע לנו בבירור

שנתייאש אמרינן דססתמא נתייאש דסתם גנבה נתייאשו

הבעלים ואם הגיב עכו"ם לא הוי סתמא יאוש בעלים

ויתבאר בס' שס"א ושס"ח ואם קנה קודם יאוש שידוע

שלא נתייאשו הבעלים מדין תורה צריך הלוקח להחזיר

את החפץ להבעלים בלא דמים והוא יתבע מעותיו

מהנגב אבל חכמים תקנו כשקנה שלא בצינעא כדרך

שקונים מגנבים והקונה לא ירע שהיא גנובה מחזיר

ערוך השלחן - ח (חו"מ ב) אפשטיין, יחיאל מיכל בן אהרן יצחק הלוי עמוד מס 373**הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה**

Aruch Hashulchan adds several examples that would be aiding and abetting a crime. Furthermore, Rabbeinu Gershom decreed specifically against Jews buying stolen goods from Non-Jews.

ערוך השולחן סימן שנ"ו ס"ק א' מוסיף כמה ציורים לאיסור סיוע לגנב. גם הביא תקנת רגמ"ה שגזר גזירה חמורה מלקבל גניבות מעכו"ם.

א דכיון שהוא מוען גנובין בר. עיין לעיל פוף סימן קל"ג בטור ללסיטת הרמכ"ס ושם היגן והרלכ"ד וביק קיד עיא דיה עוד גילן חיירי (פעיף ייבן ובדברי המחבר ופעיף וין וגם בסימן ל' נכטור סעיף כ' ובמחבר מפילי בלחתר יאוש, דגם כזה הלך לשיטתו דכבית יוסף תמה על דברי סעף יאן: דן היה בעל הבית עשני למכור כליו כיי, עד אבל הראנ"ד נזה, ונדרישה כתכמי דלח קשה מידי, וגם בדכרי משם ושמן אם באז בני אדם ולגו בו'. פיין בטור (סעיף אין שכתב דברים הללו רמזו בקינור, וע"ק טוד מ"ק בתתיהתו, והכל יישבתי בלריקה בס"ד:

סימן שנה סעיף א' אן וכן אם רוב אותו דבר "שהוא" גנוב בו'. בטור וסעיף אין כחוב, חו "שרוב" דבר "הסוח" גנוב, וסמחבר העתיק לשון הרמכ"ם דרים פרק ו' (דנוילה) [דגניבה]. וכ"ל הן שחוקם אומו דבר עלמו הות בנוב, הן שמין חוקם חומו דבר עלמו הוא ננוב אלא רוב דבר הסום הוח כחוקם גנוב, וכמו שמפרש ואדל כגון שקונה מהרועה חלב וגחה, ורוב רועים מוכרים חותן הדברים כני ידיעת כעלי הלחן: בן רוב אותו דבר שהוא ננוב. עיין דריסה נסעיף אי בין, שם כתבתי לחלק בין כח להח דחימה כנמרה וכיק קיים עיאו וכתבוהו נ"כ הטור והמחבר לקמן בסימן שם"ט (טור סעיף ה' ומחבר סעיף ג'ן למותר לקנום מהגולן אפילו מיעוט ממינו הוא משלו ורוכו נוול, דשחני המם דמ"מ יש כידו משל היתר מיעוט ממונו. משח"כ כחן דכשנחמר דוה הרועה הוא מו סרוב המוכרים שלה ברשות בעליהם, כמלה שכל דבר ההוה שבידו הוה גוול וק"ל: מן חלב וגבינה כמדבר. לשון העור וספיף בין, מפני שעורה הוח לבעל הביח להכיחו לישוב ומניחו לו, עכ"ל. ודוקה חלב וגבינה, חבל גדיים אין חילוק בין מדכר ליסוב: דן ד' צאן כרי. שחקרונן ניכר טובה בעדר קטן ולה מילה לבו של הרועה למכור כ"כ בלי רשות בעלים. משח"כ בפחות מזה שחינו ניכר כ"כ וחף חם יוכר חסרונן יכול להשמט בכי ג' ולומר שמתו או נגנבו, משא"כ בהרבה:

מומרים ידכיון שהוא טוען גנובים אחרע ליה חוקה דעשויין להשאיל ולהשכיר שהרי הוא אינו טוען כן ולכן חיישינן שתח מכרן) רויהיה בעל הבית עשוי למכור את כליו ולא היו מהדברים העשויים להשאיל ולהשכיר אף על פי שיצא לו שם גניבה כעיר והוכרו כליו אינו מחזירן מיד הלקוחות שמא הוא מכרן לאחרים "אבל אם כאו בני אדם ולנו כתוך כיתו ועמד וזעק בלילה נגנבו כלי וספרי וכאו בני אדם ומצאו מחתרת 'חתורה וכני אדם שלנו כתוך כיתו יוצאים וצרורות של כלים על כתפיהם 'והכל אומרים הללו כליו וספריו של פלוני הרי זה נאמן וישבע זה שהכלים בידו בנקיטת חפץ כמה הוציא ויטול מכעל הגניבה ויחזיר לו כליו.

ב דין מי שנכנס לבית חבירו והוציא כלים תחת בגדיו נתבאר בסימן צי".

ג ראוכן שנגנבו כליו או נאבדו או נטלוהו לסטים וכאו ליד גוי וקנאם ישראל אחר כפחות משיוויו וכאו הכעלים ותבעום מיד זה שקנאם נתבאר בסימן שס"ח.

סימן שנח

שכתנתי שם, משום לק"ל דפליגי עם דברים האסורים לקנות מהרועים ומשומרו פירות ומבעלי אומנות

ובו ייב מטיפים

א לאכל דכר שחזקתו שהוא גנוכ אסור ליקח אותו ^{או}וכן אם ^{כד}רוב אותו דכר שהוא גנוכ אין לוקחים אותו לפיכך 'אין לוקחים מהרועים

בחים שחינו עשוי למכור כליו וחין עדים שמכירין שהן כליו של פלוני וגם לח כחו הכלים כשעה שהוליחון האנשים, שהיו טמונין, ובעשוי למכור ג"כ כחב דמהני אף שאיגן מכירין שסיו של פלוני הלועק, רק שבעינן כזה עדים שראו הכלים שהיו נושאין בשעת הולחה מהחחירה בסימנים הללו שוה לועק שלו נגנבו מידו, ולו מלטרפין הג' דכרים הללו, הא', שראו שכני אדם שלנו כביתו ילאו דרך המחירה, השני, שראו שנושאים כלים עליהן כעין הכלים שלעק זה שונונ מידו, השלישי, שגם עמה אנו רואים ביד הנחבע כלי כזה בסימנים הללי ואמרינן דודאי שלו הן. ואחר זה כמב העור דברי הרמכ"ם הללו והמובא בציונים אות אין שכתב המחבר כלח פלוגמת. וכתבתי בפרישה ודרישה (ה)הוכחות שלת פליני לדינת, אלת מר אמר חדא ומר אמר חדא כל אחד לפי שיטתו נפירום השמעתתה וביק קייד עיב - קטיו עיאן, וגם מור"ם ו"ל בדרכי משה ושםן כחב כן. והמהבר השמיט דברי הטור שהן בנדין ע"פ פירום רם"י ושם קטיו עיא דיה לא צרידן והתום' ושם קריד עיב דיה דקאמרין והכח"ם (שם פ"י סיי ייין כמו הרמב"ם כמ"ם בב"ל, ע"ם דהרבה להקשות ולחתוה על דברי הטור. וכדרישה יישבתי כל תמיהוחיו ע"פ עיון השמעתחת ויישונה ע"ש ודו"ק. ועוד השמיט המחבר מ"ם הטור

צמר או חלב או גדיים אבל לוקחים מהם "חלב וגבינה "כמדבר אבל לא ביישוב "ימותר ליקח מהרועים "ארבע

ציונים ומקודות גן פעיר דארייד. סימן שנה ה) לפין רונג"ס רים פ"ו דנוינה ה"א-ב".

באר הנוכה

קל"צ פעיף וי וכנ"ל. ולדינה נראה שלה כדכריהה כנ"ל דהטעם דהחוקי כו' לה ונמרא שם. ה. אוקימחא דרב יהודה אמר רב. ו. שם רב כהנא מסיים כה משמיה דרכ. ז. שם משמיה דרכ. ג. משנה וכרייחה שם נשייח עיבן כת"ק דרני יהודה.

סימן שנח סעיף א' ח. לשון הרמנ"ם ריש פ"ו מהלכות גניכה, ממשנה פ"י דכ"ק דף קי"מ ע"ב. כ. כמכ הרב המגיד ושה, נראה שהוא פוסק כרב ושם קיים עיאן דחתר עד שיהה רוב משלו, והיכה דגרסי החם חורי רג יהודה לאדא דליא כדברי האומר אפילו מיעוט משלו, הוא פסק ז"ל כרב דהלכחה כוותיה בהיסורי, וכ"כ ר"ח בשם רבוחיו והגחונים. ויש חמה קלם כלשון הרב כשאומר וכן אם רוב אומו דבר וכו', דלדברי רב עד שיהיה הרוב הימר אפור, ופיים שם, ולמעה בהלפות בזילה ימבאר, ע"כ, שם פ"ה וזין חיו, ועיין לקמן סימן שס"ט ובנאר הנולה אות רון. ד. לפי שמין דרך לבעלים לילך שם וליטלם והרועה נטלן. רש"י ושם דיר חלבו. ה. שם בבריימה.

באר הימכ

נליון מהרש"א

כיאור הנר"א

שייך דכמה גוכים כו', כתו שכחכו חום' ורח"ש, חה חין חילוק כין יצח שם

גניכה או לא וכדכרי הראב"ד. ודע מ"ש אם כאו עדים, צריך ג"כ ראו בידו עחה, כמ"ם שם וסימן צ' סעיף י"בן ושם וסימן קל"ג שעיף הין, חנח שמתך

אלעיל. וכן קילר ברמכ"ם ושו"ע מה ככמה מקומות. ושיטה אחרם לש"ך [סק"ב] שתפרש דברי הרמכ"ם כילא שם גניכה ואין עדי ראיה, וילא שם מהני

במקום עדי ראיה, ובוה מחורך קושים הכאב"ד, ודבריו אין גראין, ועיין סימן

קל"ג סעיף ז": ז. וחבל כו". ואין לריך למסקנא שישמרו ספר פלוני ופלוני.

לחם משנה (פיה מנניבה הייאן:

סימן שנח סעיף א' א. וכן אם כו'. דנרי המגיד משנה כאן ופ"ר

מגניבה ה"אן והכיחו כחד הגולה נאות בין חמוחין, דהם כפ"ה מהלכום גדלה

וה"חן ולקתן כסיתן שס"ט ספיף ג' פסק כשמוחל וב"ק קי"ט ע"אן, וכן

סקשה המגיד משנה שם, וכנר יישבו הכסף משנה וכאון וכמ"ש בשמ"ע ש"ק ב', ולמד הרמב"ם ממה דאיחמר פלוגחייהו לגולן ולא אכה"ג, שמע מינה

סימן שנה. סעיף אי זכן אם רוב אוחו רבר שהוא בנוב. עין נלוון סימן שפים פעיף ני. סימון שנה סעיף אי א. רוב. ר"ל הן שחקם לוסו דכר עלמו סול ננוכ, הן שחין חוקת דבר הסום גנוב אלה רוב דבר כוח סום בחוקת גנוב. (ולמ"ש) (ופייד) לקתן

סימן שמ"ט סעיף ב" מה שיש לחלק כין דין דהכם לההים דהתם ע"ם". סמ"ע והקיא-ביו: ב. וגבינה. אכל נגדיים חין חילוק כין מדבר לישוב. שם וממיע סק"גן: בסמים כאן סקיב כתב החילוק בין כאן לחיתו מחיק. וגם אם חקיה ובבאהים מעיב

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כז חו"מ ט (רצא - שנח) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 299**הודפס ע"י תכנת אוצר החכנ**

Any suspected stolen property may not be purchased. Even if the seller would typically be assumed to be within his rights, if he specifically says or indicates to "hide" the details of the transaction, one may not go along with it.

שו"ע חו"מ סימן שנ"ח א'-ג', ה' כל מקום שיש חשש גניבה אסור לקנות אא"כ הבעלים ידעו מזה. גם במקום שמן הסתם מוכר או נותן ברשות, אם אמר "להטמין" הדבר אסור. יתרנה אסור *לו לאכלו, דהלכה כאביי מכח

נשם עיבן דיחום שלה מדעת לה הרי

יאוש, ואע"ג דהשתח ניחה ליה

מעיקרה לה הוי ניחה ליה. יחי לחו

דמסתפינה הייתי הומר שמותר, ויהוש

שלח מדעת שחני שגם חח"כ חינו

מתיחם אלא משום שאינו יודע היכן

הוא ובעל כרחו הוא מחיאם, א"כ

אמרינן מעיקרא באיסורא אתי לידיה,

דבמה יקנה, אי ביאוש הא השתא אינו

מחיחש וחילו היה יודע שהוח חללו לח

מחיחם, משח"כ הכח כיון שידוע

שימרנה א"כ השחא נמי בהחירא אחי

לידיה, דמסחמה אינו מקפיד על זה.

ואע"ג דנש"ם שם מדמה מרומה

וטומחה ליחום שלח מדעת, טעמח

אחרינא איכא התם, דלענין חרומה

וטומאה ידיעה ממש בעינן ע"ש ודוק.

ועיין בספר לגודם לזוב דף ק"י ולטור

סימן שניהן ועיין נחשונה מהרי"ט

[היאן פ" ק"ן וקשיכן: ב) ויש

אומרים דדוקא לאחר שחלקו.

עיין נסמ"ע סק"ו, עד ומדברי מור"ס משמע דמסמס חסור כוי. ולי נרחה

הן כל שהרועה מוכרו אם היה בעל הכית מרגיש כו מותר סימן שנת סעיף ד' א) מותר ליקח מן הארים כף. מדנכי לדוקחו ואם לאו אסור. המחבר קילר נהעתקחו דפוף לשון הרמנ"ם החום׳ פרק אלו מליאות וב"מן לף כ"ל פוף ע"א ור"ה מר זוטראן והגהות המרבא בציונים אות אין, וכוה נתן מכשול לפני המעיינים לטעות בניחור משר"י (שם פייב סיי גין והגהות מרדכי שם (פיי תכיה) מכוחר, דחם חדם רים דבריו ולפרש דמה שכתב כל שהרועה מוכרו אם הים הבעל הבים נותן לאכול לחבירו מדבר שאינו שלו אלא של חבירו, אע"פ שיודע שחבירו

מרגיש בו, דר"ל אף אם היה הבעל הבים מרגים כו ועומד כלידו היה מוכרו, בכה"ג דוקם מוחר לקנות ממנו כו'. ואין כונת הרמב"ם לוה, כי שם סיים חרים דבריו וכחב ז"ל, חם היה הבעל הכיח "מרגים" כו ומותר ליקח אותו מן הרועהן, וחם חין הבעל הבית מרגים בו "אסור", עכ"ל. מסוף דבריו הללו נלמד לרים דבריו דמ"ש אם היה כעל הכית מרגים כו', דר"ל אם אותו דבר שהוח מוכר הוח דבר שירגיש בו בעל הבית בחסרונו ויהיה נתפס עליו הרועה כגוב אם לא מכרו מדעתו, מוחר לקנום ממנו, ואם לא מרגיש חסור לקנוח ממנו וק"ל: סעיף ד' ון דוקא לאחר שחלקו כו'. לשון סטור (המובא בציונים אות גין ליט כן, אלא ז"ל, במה דברים אמורים בסחם שחלינן לומר שכבר חלקו ימחלקו מכר, אבל אם ידוע לו שלא חלקו אסור כוי. ומדברי מור"ם משמע דמסמם אסיר ולה חלינן לומר שכבר חלקו, והיה דעה שלישים לא מלאמיה נשום מקום:

צאן או ארבע גזות של צמר 'מעדר קטן או חמש מעדר גדול שאין חזקתו שהוא גנוב 'כללו של דבר ^{הו}כל שהרועה מוכרו אם היה כעל הבית מרגיש כו מותר ללוקחו ואם לאו

אסור. ב כוסאין לוקחים עצים או פירות משומרי פירות אלא כזמן שהם יושבים ומוכרים והסלים "יוהפלס בפניהם שהרי הדבר גלוי ויש לו קול והוא שיהיה על פתח הגנה.

ג "וכלם שאמרו הטמן אסור לקחת מהם. א'מותר ליקח מהארים שהרי יש לו חלק בפירות ובעצים. הגה באיוים אומרים יודווקא לחחר שחלקו דסתמח שלו הוא מוכר אבל קודם חלוקה אסור דחיישינן שלא יתן לבעל הביח נגד מה שנטל.

^{טרו}אין לוקחים מהנשים ומהעבדים ומהקטנים אלא דכרים שחזקתם שהם שלהם דייכגרן

צידנים ומקורות נ) שם ברמבים פ"ר מגניבה דין ג'. ג) טור ספיף (כ"ח) ב'ל. והשיך ככתיי הוסיף: מהדמים פרק אנו מניחום ב"ם פ"ב סיי ני ותוכ' שם כ"ב ע"א רייה מר זוטרא והנהות חשרי שם. ד)

דגם כונת מור"ם כהטור, וכ"כ הכ"ח (סעיף ב׳ן ופסק כן ע"ם: פעיף ה׳

אין לוקחין מהנשים בו". עיין בתשוכת מהלח"ן ששון מיי קל"ח וקשיבן: דו כגון נשים שמברו בו". עיין בתשוכת מהרי"ט וחיאן סיי (קל"ט) וקל"חן דף קפ"ה ע"ב ובחשובת מבי"ט (ח"ב) (ח"א) ס" רמ"ב (קש"ב):

ו. כדמפרט לה רב חסדה ושםן בלישנה בסרה. ו. שם (ברחבים) דין כ' ושם דבהה לה פליגי: (ליקוט) וכן כר'. למד ממ"ש שם קי"ג כ' הני דדיירי כי', נברייתה. וכתב הרב המגוד, כגמ" למרו [שם] שלם היו [פטומות] לפילו ועיין רשב"ל שם נד"ח אסור) (ע"כ): סעיף ד' ב. ויש אומרים בו". חוס' ע"ל. ח*. פירוש, מחונים ומשקל. סעיף ג' ע. שם וברפביטן ושם למשנה דף קי"ח ע"ב. סעיף ד' י. שם ובוחב־שן ועוכדה דרב שם דף

שלש מותר שבעל הבית מרגיש בהן, והרכ פתך לו על הכלל שכתב וכוי, דב"ת שם וכ"ב ע"אן ד"ה תר כוי: (ליקוש) ויש אומרים ברי. ע"ין מום" והכל לפי מה שהוא ענין ולפי המקום. סעיף ב׳ ח. שם ובוחברה פין שם לכשמניא מניתו מותר דמסחמא חלקו היה, ועיין כ״ח ופעיף ב׳ן (ע"כ): מגניבהן דין ג', מכואר שם כמשנה וביק קייח עיבן וכריימא שם דף קי"ט (ליקוט) ויש אומרים כר'. ופנרא ראשונה פסק כאמימר ורכ אשי, ועיין מוס׳ דב"מ כ"ב ח׳ ד"ה מר זוטרח כו' ורב חשי כוי (ע"כ):

לא נחיאש, משא"כ הכא כיון שידוע שיתולה א"ל השחא נמי בהמילא אחי לידיה. דמסחמת אינו מקפיד על זה. ואע"ב דכש"ם שם מדמה חרומה וטומאה ליאוש שלא

מדעת, טעמא אחרינה איכא המס, דלענין חרומה וטומאה ידיעה ממש בעינן ע"ש. ועיין בספר חגודת חוב דף ק"י וכתשובם מהרי"עו סיי ק"נ. ש"ך [סק"א]:

ו. שחלקו. לשון הטור אינו כן, אלא ז"ל, במה דברים אמורים בססם שחלינו לומר

שכבר הלקו ומחלקו מכר, אבל אם ידוע לו שלא חלקו אסור כו". ומדכרי הרמ"א משמע דמסחמת חסור ולה סלינן לומר שככר חלקו, והיה דעה שלישים לה מנחחיה

בשים מקום, עכ"ל הסמ"ע וסק"רן. ולי נרחה דגם כונת הרמ"ח כהעור, וכ"כ הב"ח ופסק כן ע"ל. שם (ש"ך סק"ב): סעיף ה' ו. נשים. עיין נחשונת מהר"ה ששון

סי קל"ח וכחשוכת מהרי"ט סיי (קל"ט) [קל"ח] וכחשובת מכי"ט (ח"ב) [ה־א) סיי

רמ"ב. וש"ד סק"ג-ר"ן:

ביאור הנר"א

קו"ע ע"ה הדין והטעם. כ. מעובדה דמר זוערה והמימר ורב השי בפ"ב דצ"מ דף כ"ב ע"ה וכמר זוערה. וכתב הב"ח פידבל שמביה מלינן לומר שכנר חלקו, וכן כחנו התום' שם ודיה מד וומראג. סעיף ה' ל. שם וברמבים פיו מגניבהן דין ד', שם נמשנה וביק קייח עיבו ובריים שם וקיים שיאו. מ. (שם בנרייתה), וכחב הרב המגיד, ודע שהרב ו"ל פסק כח"ק דברייתה ולה כחבה שחול ולה כרשכ"ג.

ב. קטן. שחסרונן ניכר טובא ולא מילא לכו של הרועה למכור כ"כ בלי רשות בעלים, משא"כ בפתוח מום שאינו ניכר כ"כ ואף אם יוכר חסרונן יכול להשמע בכ' וב' לומר שתמו או נגונו, תשא"ל נהרכה. שם וסמיע סקידן: ר. מרגיש. ר"ל דהרועה היה נחפק עליו כגנב אם מכרו שלא מדעת בעל הכיח. שם וספ"ע סק"הן: סעיף די ת. מהארים. מדכרי המוס' כ"ת דף כ"כ סוף ע"ל והנהות לשר"י יהגהות מרדכי שם מכוחר, דחם חדם ניתן לחכול לחביכו מדבר שחינו שלו חלח של חכירו, אע"ם שיודע שחבירו יחרלה אסור לאכלו, דהלכה כאביי דיאוש שלא מדעח לא הוי יחום, ואע"ג דהשמח ניהח ליה מעיקרת לה היה ניחה ליה. וחי להו דמסחפינה עדם השדו הייתי חומר דמותר, ויחום שלה מדעם שהני שנם המ"כ הינו מייהם הלה ו"משוםן שחינו יודע היכן הוא וכעל כרסו הוא מסיאש, א"כ אמרינן מעיקרא באיכורא אתי לדים, ודוכמה יקנה, אי כיאוש הא השמא אינו מחיאש ואינו היה יודע שהוא אצלו

בליון מהרש"א

שיך סקיא. ובצ"כ הוא מתיאש. עיין ממ"ע סימן ר"ם סק"כ. עיין גליון סימן רמ"ג רים בימן שנח שיך סיק אי. ואילו היה יודע שהוא אצלו בר. נ"כ, נ"ע הל לרכל ממוקיע קעיף פ" בריה זמובה לחדירנו.

אמרי ברוך סיאוש שלא מדעם מעם שנאבד קודם שהגיע ליד המולא. ועיקר דינו של הש"ך ז"ל יש לו

מקום לפי סברם הר"ן המוכח בחביפה זקנים ושימה חשובצים שם בסוגים דחל מניחים דף ב"ב ווראו בד"ה למימר ורב אשי אכיל כיי, הקשה הרמכ"ן והיה אחושה כוי שמכיל (שם) ושוהרשב"א מירך דדמי למתריע כתוקספם דפרק כתרא דב"ק וריבו הגן שהיה או של ה אביו וכן עבד שאוכל משל רכי קולה ונותן פרושה לכנו ולעבדו של אוהכו ואינו מושש משום גיילה משל בעה"ב, שכך נהגו. ומשום האי שעמא נתי אמרינן בהגחל כמרא ושם כיים שיאו שהגבחי לדקה מקבלים לדקה מן הנשים בדרך מועט, עכ"ל הר"ן:

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כז חו"מ ט (רצא - שנח) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 300**הודפס ע"י תכנת אוצר החכנ**

BAIS HAVAAD HALACHA CENTER

מיפ (ומוכרן) [*ולמוכרון לנוכך עלמן, וכן שרון היה מקום גידול לבהמות הרבה והיו הנשים קונין ומוכרין לנפשם ברשות בעליהן, וכן נרחה שהות פירוש דברי הרמב"ם (המובא כציתים אות דין ושל המחבר שהעתיק לשון הרמב"ם: סעיף ז' חן ה"ג שהכובם מוציא. בסמ"ך, וכ"כ בטור (סעיף בין, ופירוש, דרך שעיפתו נופלין מעליו: שן ושהסורק מוציא. נחו"ח סימן ש"ח כתכתי פירושו נפרישה [אות י"א], והוא שדרך סורקים כשנעשה הבגד סיינו לחמר החריגה, הוא לוקם הכגד "זמוחחו ע"ג יתידות וסורקו בקולים כדי שלא יהא נראה חוטי האריגה אלא יכסה באותו הלמר היולאין מחוטי האריגה וסוא נוי של בנד, וע"י אומה סריקה נשמע ונשחר ג"כ למר הרבה בקולים, וכיון שהן הרכה יש קפידה כוה והן של בעל הבית: סעיף ח' ין נומד ג' חומין כוי. ו"ל הטור נסעיף בין, דרך חורגי בגדים לחריג בשפת הבגד ב' חוטין והן של כוכם, עכ"ל. ונ"ל שהן הן הקורין בל"ם בענדר, וכנהוג בומנינו, והכביסה הים השרייה, וחז מסירין אותן החוטין הנקראים בענדר, משו"ה קחמר שנשחרו להכובם שבותנם היה רגיל הוא להסירם, והוא דבר מועט וחין דרך בעל הביח להקפיד עליהן: יאן יתר מכאן של בעל הבית. פירום, וחין

יוכלי פשתן כגליל או עגלים "בשרון ולוקחים ביצים ותרנגולים בכל מקום "['ומכל אדם] יכלם שאמרו הטמן אסור. הגה ^{הו}מעשה באשה אחת שהחזיקה בשל יחומים וגורו שלא ישא אותה שום אדם כדי שלא להחזיק ידי עוברי עבירה. ו יוילוקחים מהבדדים (²וכתב הרב המגיר¹⁾ פירוש.

בעלי בית הבד ושוכרין אותו לעשות כו שמן ורש״י^{קן)} פירש בעלי בית הבד שתגרין הן בשמן ולוקחים מן נשיהן במדה שהוא בפרהסיא) זתים במדה ושמן במדה אכל לא זתים מועטים ושמן מועט שחזקתן גניכה וכן כל כיוצא בזה.

ז שומין הצשהכוכם מוציא הרי אלו שלו "ושהסורק מוציא הרי אלו של בעל הבית ("דכל מה שמקפיד עליו בעל הבית הוא שלו).

ח ילולהכובס 'נוטל שלשה חוטין וחם שלו "איתר מכאן של בעל הבית אם היה "בושחור על גב לבן נוטל את הכל והם שלו.

ט "יוקהחייט ששייר "ומהחוט כדי משיכת מחט 'ושייר מהבגד מטלית שהוא שלשה אצכעות על שלשה אצבעות חייב להחזירם לבעלים פחות מכאן שלו.

י "יוסנסורת שהחרש מוציא ירוס במעצד שלו ^{פיו}בכשיל של כעל הבית "ואם היה עושה אצל

:5"3 ציונים ומקורות ה) ססקי תהרח"י תרומת הרשן פי ר"ם ורסיל. ד"מ לי. והמיהו ג"יכ למיל סוף שיתן טרין. ו) לתכים אם פייו מגניבה דין ה'. ז) שם. מ) ב"יק קייים ע"א ד"ה והבודיק. ט) אם ברסבים פייו מגניבה דין ה'. ז) טול ספיף כ'. יוה) דמב"ם אם פ"יו

מגניבה דין ר. יכ) עם ברמב"ם פ"ר מגניבה דין ר. ינו עם ברמב"ם פ"ו מגניבה דין ה'. סימן שנת 1) תוספת מהדורת באר הגולה. ראה אות 1: 2) כיה ממהדורת באר הגולה. במהדורת שליד: פירוש עוצרי הזיתים בבית הכד להוציא שמנם. 3) במהדורה קבאלי ועוד: שהכובש, וראה סמיע סקיח.

ביאור הנר"א

סעיף ד' ג. דכל מה כר'. רש"י במסניפין וב"ק קי"ט ע"א ר"ה הכובט מ*. פירוש שם מקום, ומקום גידול עגלים הוא, ולוקחים עגלים כוול מוציא ור״ה של כעל הביתן וגמ' שם כ': סעיף ט' ד. (ליקוט) כדי משיכת מחט. ל"ע למה הניח דברי הגמ' וב"ק קי"ט ע"בן שהוא תכואר יותר. וגם לפי הירושלתי ושם פייי הייאן הוא כפלים כמשיכם מחט, ח"ל הירושלמי, חני ר' חיים מלח מחט, דבי ר' ינחי פחרין לה כפלים כמלח מחט, תני בר קפרא מלא משיכת המחט, דבי ר' ינאי פתרין לה כפלים כמשיכת מחט, מה וסליג, מה דחני ר' חיים מלח מתט דכי ר' ינחי פתרין לה כפלים כמלח מחט, מה דחני כר קפרא משיכה מחט דבי ר' ינאי פחרין לה כפלים כמשיכת מחט. ח"ם הרי"ף נשם מ"ו ע"א מדפי הרי"ף, ירושלמי, חני כר קפרא מלא משיכת מחט, ר"ל מחט דתנן הוא משיכח מחט, אבל בעינן כפלים כמ"ש דבי ד" ינחי וכח"ש בגת', ופסק הרי"ף ככר קפרא דאיחמר באחרונה כשיעתו, ומפרש הגמ' ג"כ כדבריו, אע"ג דלכאורה בגמ' משמע כדברי ר' חייא, דקאמר פחות מכחן למחי חזים כו', חבל דברי הרמב"ם ופייו מגניבה חייון ושו"ע ח"י להולמו, וגם למה הנים דברי הגמ', ולע"ג. והטור וסעיף בין פסק כגמ' שלנו וכדברי כי תיים והות הנכון (ע"כ):

מחטין, שבכך יכול לתפור בי מעט, זוה שיעור משיכח מחט כירושלתי, ומפני שהלשון ההוא מבואר כחבו הרב. כ. שם במשנה. סעיף ד' ש. שם במשנה ובדק פדים עדאו. שי. פירש רשיי ושעו דדה מעצד ודדה בכשירן דולדייר בלעייו קטנה, ומחלק כה הנסרים, והשפחים שהוא משוה דקים, והכשיל, הוא קרדום ומפיל שפחים גסים. ח. שם במשנה. פירוש שכיל יום. ורפיי דיה אצקן.

ת. בגליל. דשם היה גדל פשמן הדכה והיה כול, ורגילין שלא להקפיד על נשומיהן מהן, וכ"כ הטור בהדיא ע"ש. ודומה לוה כמכו הטור והתחבר בסימן ר"ח ודכ"ט שיקני סשחן לעלמן לעשות תחנו כלי סשתן ולמוכרו לצוכק, כן תשתע תלשון כי שפורש וש"ל ושאר דוכתי, וכמ"ש שם מילחא בטעמא ע"ש. שם וסמ"ע סקי"אן: י. לבך. רש"י. סמ"ע וסק"זן: סעיף חי פ. בעל הביח. פירוש, ואין להכוגם אפילו ג' חוטין

סעיף ה' זן כדי פשתן בגדיד כרי. עיין פרשה נסעיף בין, שם להכוכם אפילו ג' חוטין מהן, וכ"ל הטור ושהן בהדיא ע"ש. ודומה לוה כסכסי דללשון שני דפרש"י וב"ק קי"ח ע"ב ד"ה וענליםן ה"ק, גליל היה כסכו הטור והמחבר לעיל בסימן רי"ח ופעיף חין ורכ"ט ופעיף אין וש"ל מקום שגדל ולמח שם פשמן הרכה והיה בוול, ודרך חשים של גליל שלח | ספיף אין ולקמן (ריש) סימן שס"ג וטור ספיף די ומחבר ספיף דין וכשחר להקפיד על נשוחיהן לקנות לעלמן פשחן ולעשות מחנו בנד פשחן דוכחי, וכמ"ש שם מילחה בטעחה ע"ש: יבן שחור על גב לבן. דהשמור מגנה את הלבן. רש"י וב"ק

קיים ע"א ד"ה ואם היהן: מעיף מ" יגן מהחום כדי משיכת מחם כו". ו"ל הטור ופעיף בין, החייט ששייר מהחוט מלא מחט וחוך למחט כו', וכן אם שייר מהמטלים כשחותכין חוחו להשווחו ג' אלכעות, הן של בעל הכית, פחות מכן כו', והמחבר העתיק לשון הרמב"ם שכ"כ בפ"ו דגניבה [ה"ד], והמגיד משנה כתב דהרמב"ם תפס לשון היכושלתי וב"ק פ"ר הי"אן, והוא הוא השיעור המוכר בהגמרא נשם קיים עיבן, ושהטעם הוא דכל שנשאר מלא מחט וחוך למחט כמלא מחט ראוי לחסור כו קלח ומקסיד עליו הכעל הבית, וע"ם בהשגח הרחב"ד על דברי הרמכ"ם כוה: מעיף י' ידן במעצד בוי. הוא הנקרא בל"א ברי"ט ה"ק, והוא המפיל נסורת דקים וטורח על הבעל הבית להביתן לביתו ומשו"ה הן שלו, משא"כ כשעושה בבית בעל הבית דאו אין טורח וקפיד נעל הכיח אפילו אשפאים דקים. ובטור נסעיף בין כתב עוד ז"ל, וכן היולה מחחת המקדת ומתחת הרהיעני והנגרר במגירה: מון בכשיל של בעל הבית. פירום, שנו פוסק ען דבר ניכר וחשוב מען חמר גדול ממנו, משו"ה הוח של בעל הכים, ובטור נשםן כתב ז"ל, וכן הנפסק במגירה כו', והוא מהאי טעמא

ומגדלין חותם ושלהם הן. כש"י נשם קריח עיב דיה וענגיה). וכתב הכב המגיד ושם א וה"ה בכל מקום לפי מה שהוא ענין. נ. כן הוא כרמב"ם ושבן וטול ופטיף בין. ס. שם למשנה ולגריימת. סעיף ו' ע. שם וברחבים פיו מגניבהן דין (מ') וחין ושם ככריימת ובים פיים עיאו. סעיף ז' פ. שם וברמבים פין מגניבהן דין ו'. וכחב הרב המגיד, פירוש, כובם הלמר, ומוכין הן מפסולם הנחה, ומבואר נמשנה וכרייתא שם וביקו דף קיים ע"ל. סעיף ח' ל. שם נביק קיים פיאן משנה כלשונה, ופירושה, שדרך האורגים שאורגים בסוף הכנד כ' ג' מוטין רחוק מן האריגה, ועושים זה כדי להליל הבגד כדי שלא ססמר אריגמו בסוף הבגד ע"י הכניסה ו*ואותו חשרש ווחוסין אם נשחפים ששח בשנות הבביטה), הכוכם נוטלן שאין בעל הכגד מקפיד עיים עליהם, ואם היו שמור וכו', דלמשקל הוו קיימי, עכ"ל הרשב"א ז"ל ושם ערב דיה הכובסן. סעיף ט' ק. שם וברמבים פיו מנניבהן דין ו', וכחל הלל המגיד. זה הום ולשוון הירוסלמי ובים פיי הייאן כדמימת בהלכות נשם מייו ע"א מדפי הרייףג לכל כמשנה נשם קיים ע"אן שנינו כדי למפור כו, ופירשו כו כגמ' (שם ע"ב) מלא מחט וחוץ למחט כמלא מחט, פירוש, כמלא כ'

באר הגולה

דהשחור מגנה את הלכן. רש"י. שם נסמייע סקייבן:

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כז חו"מ ט (רצא - שנח) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 301**הודפס ע"י תכנת אוצר החכנ**

מאירת עינים

KO שפתי כתו

שםם שעיף א' אן דפעדו עד שינויו. פירוש, כדי שינה מיד הגולן כלל, דהרי כל הפוסקים כספי סתמה דחינה מקודשה כלל משתע ויהיה שינוי רשות ויקנהו אח"כ כיאוש ושינוי רשות, וגם כלא שינוי רשות אפילו מדרבנן, וכן משתע לישנא דלים דחש לדר' שתעון דאפילו מדרבנן קנהו אם נשפנה שינוי גמור שאינו מחר, או אפילו חוזר אם יש יאוש עם אינה מהודשת. ועוד, דאין טעם לדכר כלל לומר דמדרבנן סחמא הוי שינוי השם וכמ"ש בסימן שנ"ג וסעיף א"גין ושס"ח נטעיף כי דין, ואסור יאוש, דכשלמא לעיל בסימן שנ"ג ובטור סעיף גין שפיר אמרינן דאע"ג

דמדמורייחה ו*יאושן כדי לה קני מדרגון משייווה

לפעדו שיטח לידי חחד מהשינויים

סללו: בן דינו כלוקח מן הגנב. פירום, לענין אם נעשה כי תקנת השוק או לא ואם יש חילוק בין גנב מפורקם חו לה, ע"ם רים סימן שנ"ו וסעיף בין ושם ובהמשך הטיפון עוד מילוקים מה:

קני דהפקר כ"ד הפקר, חבל לענין סחמת, כיון דחמרינן דסחם בני חדם דעתם שאין מתיחשים מן הגזילה, האיך יאתרו מכמים דפתתם הני יאוש וכי ישנו חכתים דעת כני אדם, וגם לא תלינו בשום פוסק סברא דמדרכנן סחמת הרי יחום. ועוד, דמ"מ קשו כל שחר הקושיות שהקשיתי לעיל על הטור. אלא העיקר כדפירשתי. וגם סטור גופיה כחב בסימן ל"ז סעיף י"ח נכי עדות ופמעינן לנגול דחייחם קודם

שנמכר כו', משמע להדים דוהם

אסור לקנות מנולן ולסמים וליהנות מממונם ודינא דמלכותא ביצד ובר ייא מעיםים

סימו שסמ

א לילאסור לקנות דבר הגזול מהגזלן ואסור ילסעדו על שינויו כדי שיקנהו שכל העושה דברים אלו וכיוצא בהם מחזיק ידי עוברי עבירה ועובר על ולפני עור לא תתן מכשול^{ם י}זהלוקח ממנו מטלטלין בואירינו כלוקח מהגנב שנתבאר כסימן שנ"ו.

שיונים ומקורות סיטן שסט או לפון סומנים רש פ"ה מגדלה. כו דיקרא י"ט י"ר.

שמעינן דאייאש הא בסחמא לא הוי יאוש, אע"יג דמיירי בגולן ישראל. וכ"יכ בסימן שס"א סעיף (ד') ורין, אבל שחמא קי"ל סחם גוילה לא הוי יאוש בעלים כר׳, ומשמע החם להדיא דמיירי בגזלן ישראל. וגם במשובת רבינו מאיר ופרוטובורג רפום פראג כי תחרים הפובאת) במרדכי פרק הגוזל במרא וביק פיי קסייגן משמע להדים דבנג גוי מסחמת לא הוי יהוש ומפרש לפעים היינו גנג וכמ"ש. אך מ"ש שם דהחוספתא (פעשר שני פיא היין מיירי נאנם ישראל, לכאורה צייע, דמה בכך, הא נולן אשילו ישראל בפחמה לא הוי יאוש, וצייל דהכי קאמר מיירי באום ישראל ואחיא החוספתא כר' שמעון, אבל אי הוה מיירי כאום גדי הוה אסיא דלא כמאן, דמשמע ליה דאפילו ר' שמעון מודה דפגרי לא הוי בססמא יאוש, כי היכי דלככון בגגד ישראל דהוי סחמת יחוש וגנב גוי לא הוי בסחמת יחוש, ה"ה גולן לרי שמעון, דגולן לרי שמעון הוי כמו גנב לרבון, ודוק. וכל מה שכחבתי נ"ל ברור, ולא הוצרכתי להאריך רק מפני שהטור כאן אגב ריהטיה לא דק, ונמשך אחריו הרב מהרמא"י. והסמ"יע לא הרגיש כלל בדבר, ואדרכה כסב לעיל סימן שט"ם ס"ק ד' כדברי הטור, וגם הכ"ח לא כיון יפה. וגם בשלטי גבורים פרק הגחל כתרא דף מ"ד ע"ל ופ"א פיא פרפי חרייף אות אין כתר ח"ל. מיימוני פ"יו מהלכום גוילה ופמ"ג עשין ע"ג והרא"ש וטור חו"מ סימן שס"ח כחפו דגנג בין יהיה הגנג ישראל בין יהיה הגנב גוי בכל פנין הוי בסחם יחוש בעלים, וגולן ולסטים, אם הם ישראלים הוי נמי בסחם יאוש בעלים, אכל גולן ולסטיים גוי לא הוי בסחם יאוש בעלים כוי, יהטור כחב בשם פ"מ כוי. עכ"ל. וכ"כ השלטי גבורים פרק אלו מליאות דף ע"ל ע"ב ני"ג ע"א הדפי הרייףן וו"ל, מיהו הא דאמרינן דסחם גזילה לא הרי יאוש, איכא פלוגתא אי הוי אפילו בגולן ישראל או דוקא כלסטים גוי, דרוב הפוסקים הסכימו דלסטים ישראל הוי כנוב דסחמא הוי יאוש בעלים, וגוב נמי פליגי אי דוקא בגנג ישראל הדי בססמת יחוש בעלים או אפילו בגנג גדי כדלפיל, עכ"ל. וגם גב"ח כתג כן כשם הרמב"ם והרא"ש. ולפע"ד כולם שגו וטעו, דודאי דעם הרמב"ים והסמ"ג והרא"ש כדעם הי"מ שהמא הטור, ואי אפשר לחלות על הי"מ ודבריהם נכונים וברורים. 🛮 שוב ראיחי במהרש"ל ויש"ש ב"כן פרק הגחל במרא סי' כ"ו כמב להדיא כדברי, ע"ש שהארון בדברים וכונים וקשיכן", רק מ"ש שם להוכיח דפלוגמא דר' שמעון ורבגן ששחדים איירי פשראל, דאל"כ מאי פריך הלמודא לרכה מתחניתין דנטלו את חמורו, נימא דמתניתין איירי פשראל דהא רב אשי דקאמר לא שנו אלא לסטים גוי כוי דוקא אסיפא ולא ארישא, עכ"ל, נלפע"ד דאינה הוכחה, די"ל דלענין ידוע שנחיאש אין לחלק בין גרי לישראל". ועוד, די"ל דעלא"ה משני שפיר. הצווריו שייו אבל מה שכתבתי למעלה היא הוכחה גמורה, ודוק. ועיין נמשוכת ר"מ אלשיך סר קי"ב וקש"כן:

סיסן שסם סעיף א' או דינו בדוסח שן הגגב בו'. שאם הוא גולן מפורקם צרין להמזרו לפעלים והוא יתכע לגולן, ואם אינו מפורקם עשו בי מקנת השוק שטטל דמיה מן הנגל ומחזיר לו הגדלה והנגל חור וחובע מן הגלן, עכ"ל טור ופעיף בין. וכ"כ הרמב"ם (פ"ח) *פ"ה מהלכות גוילה הבווי שם (היין, וכן פסק הכב המגיד שם, וכן כתב רפעו ירוחם נחיב ל"א ס"ד, וכ"ב הרא"ה בספר החינוך מצוה (רל"ו) ורב"טן, וכן נראה להדיא מדברי משוכת מהר"מ שצמרדכי סוף פרק הספינה (ב"ב היי חפסידן ע"ש, וכן פסק בעל החרומות שער מ"ט חלק י"ג (סיד), וכתב ג"כ שכ"כ הראב"ד ע"ש ועיקר. ודלה כמ"ש כ"י סימן שנ"ו וסוף סעיף דין נשם הרשב"ה וב"ק קט"ו צ"א ד"ה הולכתאן וכ"ל הריב"ש סוף ס" של"ג גשם קלח מפרשים לבגולן אע"פ שאינו מפורסם לא עשו כי חקנה השוק דקול יולא לגדילה והו"ל כגוב מפורסם, ע"ש וקשיכן:

ע"א ריה החלכתאן בסס י"מ, חבל כס"י סס (קטיו עיאן חירך כד"ה ורכי יותנן סבר עשו כרי וכ"ב הרשב"ל דנ"מ במתנה דלא עשו כו תקנת השוק, אי נמי במברה שוה מאחים כמנה להחזיר המוחר, אי נמי כאותן שלא עשו חקנח השוק פרע נחום כו":

סיבן שסם סעיף א' 6. לשון הרמכ"ם רש פ"ה מהלכום גולה. וכתב סיבן שסם סעיף א' א. אסור כר'. פיון כאר הגולה ואות אין, ושם הרב המניד. מפורש במשנה ונמרא בפרק הנחל ומאכיל [ובים] דף קי"יג וביקן קי"ד א' מנא כוי ומעיקרא כי', ח"ש ואסור לפעדו כי', ושם קי"ט אי פ"ל, ותכוחר כמ"ב כסימן שנ"ו ופעיף אי. דאה באהיג שם אות אין. ב. שם היסמר גולן כוי, ועיון מ"ש כרש סימן שנ"ו: ב. זהלוקח ממנו בו". כ"ל וברסבים) דין ו". וכתב הרב המציד, דמת הרב ו"ל כן תפני שעל זו דהתכיר לענין תקנם השוק וגנד מפורסם, דלה כ"ח שנולן מסתמה הרי הול כמפורסם, כליו וספריו מד חתר הכיחו ושם דף קט"ו ועיאו) חהים דרב תסדם גול ולם ורחיתם ממ"ש רב חסדם ושם קייא עיבן גול ולם נחישו בעלים וכל כוי, נחישטו הבעלים וכל לחר ולכלו, כלה חום נוצה כלה מוה גובה נשם דף ולם ליחל מלי ניית מיית הרי עשו חקום השוק, וכחיש הרשניים נשם קטייו הישתם קר"ם ע"כן, ו*אעד שאין זו ראיהו, רים מולקין לומר דגולן מסממל הכי סול כנכב מפורסם דקול יוצא לבוילה, וגם כזה אין ראיה, והעיקר שלא להוציא החסך מיד הלוקח כלה דמים אם פינו מפורסם.

כאד דומב

לפעלים והיא יחפע לגולן, ואם אינו מפורסם עשו בי סקנם השוק שנישל דמיי שער מייט חלק יייג, וכתג שגם הראבייר כייכ ע"ש ועיקר. דלא כמי"ש הכי" בשם מהנגל ומחזיר לו הגוילה והנגול חוזר וחופע מן הגולן, עכ"ל הטור. וכ"ב ברשכ"א בסימן שנ"ו והכיב"ש סוף סר שלייג בשם קלח מפרשים דכגולן אע"פ שער מ"ט חלק י"ב, וכתב שנם הראפ"ד כ"כ ע"ש ועיקר. דלא כמ"ש הכ"י כשם הרמב"ם (פ"ח) (פ"ח) דבוילה, וכן פסק הרכ המניד שם, וכ"כ רביט ירוחם נמיב שלינו מפורסם לא עשו כו מקום השוק דקול יוצאם לבוילה וכו"ל כנוב מפורסם מ"ם. ס"ך ומקיאן:

סימן שסט סעיף א׳ א. מהגנב. דאם הוא גולן מפורסם לריך להחדרו מדברי מבוכת מהר"מ שכתרדר פוף פרק הספינה ע"ש, וכן פסק כעל החרומות ל"ח מ"ד. וכ"כ הרח"ה מספר החינוך מנוה (רל"ץ) ורכייטו, וכן נרחה להדים

נליון בחרש"א

סימן שסט סעיוף אי. ועובר על ולפני עיור לא תתן מכשול. עיין סומים סומן נ"יד. סקייה. וססכר קצות החום שם ומפני פינו לאין הכעלים ימולים להקדים, תפו"כ הלוקמו מו נוולו מיד הננב גם קודם יחום חינו טובר פל לח מבוול.

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כח חו"מ י (שנט - תכז) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 61**הודפס ע"י תכנת אוצר החכמ**ה

One may not help a thief at all, nor derive any benefit from a stolen item. When dealing with a career criminal, all their property is considered stolen and one cannot even take change from them.

שו"ע חו"מ סימו שס"ט א' סמ"ע א', סעיף ב' עד הרמ"א, סעיף ד' אסור לסייע לגזלן שלא יצטרך להחזיר הגזילה, גם אסור ליהנות מדבר הגזול. ואם כל נכסיו בחזקת גזולים אסור אפילו לפרוט ממון ממנו, אם לא באופן שהוא כמציל מידו.

ב גינאסור ליהנות בדבר הגזול ואפילו לאחר יאוש והוא שידע בודאי שדבר זה הוא הגזילה עצמה כיצד ידע שבהמה זו גזולה אסור לרכוב עליה או לחרוש בה ^{הר}גזל בית או שדה אסור לעבור בתוכה או ליכנס בה בחמה מפני החמה ובגשמים מפני הגשמים "ואם דר כה לחייב להעלות שכר לבעלים "אם היתה עשויה לשכר די גזל דקלים ועשה מהם גשר אסור לעכור עליו וכן כל כיוצא בזה ("מיהו אם מסרו לרבים מותר ליהנות ממנו דהא הוי יאוש עם שינדי רשות) יואכל מלך שכרת אילנות של בעלי בתים ועשה מהם גשר מותר לעבור עליו מסאפילו שצוה המלך לעכדיו לכרות מכל אחד ואחד דבר ידוע והלכו הם וכרתו הכל מאחד מותר "יכן אם הרס בתים ועשה דרך או חומה מותר ליהנות בה וכן כל כיוצא כזה שדין המלך דין טייוהוא שיהא מטבעו יוצא באותם הארצות שהרי הסכימו עליו בני אותה הארץ וסמכה דעתם שהוא אדוניהם והם לו עכדים שאם לא כן הרי הוא כגזלן בעל זרוע.

סעיף כ' נן חייב להעלות שכר לבעלים. דקרקע נחוקת נעליה עומדת וכמ"ם בסימן שס"נ (סעיף יי) ושע"ל נסעיף אין: דן גול דקלים כו׳ עד אסור לעבור עליו. כאן שייך הג"ה של מור"ם ו"ל הנדפק בקפרים ישנים לחר זה ז"ל, מיהו לם מסרו לרפים מותר כו'. וכ"כ המגיד משנה [המובא בציונים אות רין לתכתי לפונו בפרישה וסעיף דין, דבכה"ג פף במקום דלית ביה דינה דמלכותה דינה מוחר. וכן מלחמי בהגהות לכתיבת יד מור"ם ו"ל הנ"ה זו מדינה דגול דקלים:

ציונים ומקורות נ) שם ביתכים פיה מגוילה דין כי. ד) שם ביתביים דין ני. ס) כן פירם המניד מפנה שם. ו) כן כתב התניד משנה שם הייב וני. דית די. ו) שם נרתכים דין ייי. מ) טור קשף ע'. ט) עם צרמכים דין ייח. סימן שפט ו) בד"ר נדפסה הניה זו להלן לאחר התיכות "או חומה מותר ליהנות בה". ממהדורת הסמיע נדפסה לעיל אחרי "אסור לעבור עליו", ראה סמיע סקיד, וממהדורת באהיג ואילך נרפסה במקומה כאן.

ערך לחם

סימן שסם סעיף ב", הוא הגוילה עצסה. ואם היה עם היאוש הרי ברור רבמסבעו תליא מילתא להקרא פלך. וה"ה למי שהוא מפנה שינוי רשות כותר ליהנות. וכי שעיף די נשם החניו חשנה פיה תנויה היכן. בעדו לדון עורפיי, והם הכשיאש של פצרים ווולתם, ועיין סוף סימן כיו אסילו שצוה וכרו וכרתו הכל מאחד מותר. בנמי אמרו על זה בפרק (נערך לחשן וסימן, ק"ד (שטו על דין ד'. מי שתפסו השלמון על רבר הנוזל בתרא וניק פינ עינן שלוחא דמלכא כמלכא ומלכא לא מרח, עיכ. עלילה ונתפשר עמו בסך ידוע, והשלמון יש לו פקיר יהודי שנומל עיפור ולמדנו דאעינ דלא עביד שלוחא כדפקיד מלכא, דינא דמלכותא השיב כל העונשין, אם יש לשלפון כה לעשות כן במשפט המלוכה מותר לפקיד דהוי דינא. וניל המעם, שכן הוא רצון המלך שיעשה שלוהו הנמצא לקבל אפילו מיד היהודי הענוש, ובלבד שלא ינרום נוק ולא הפסד במעשה כמו שיראה לו, ופשום הוא. והוא שיהא כמבעו יוצא ובר, ליהודים הענושים, והושביא משונה וויא סי מריכ וציות בביי סימן שפיח שניף וץ.

סימד שסט סעיף ב׳. יאוש עם שנוי רשות. משמע אפילו אם נודע הגוולה קודם שינוי רשות וכמ״ש סמ״ע ריש סימן (שס״א) (*שס״א) (סק״הן: נשיע

ביאור הנר"א

באר הנולה סעיף ב' ג. שם (ברחבים פיה מגזילה) דין כ'. וכחב הרב המגיד, זה פשום

יאוש כדי לא קני כמ"ש כפ"א מהלכות גניבה והייבן וולעיל סימן שנ"ג

וסעיף בין] וכפ"ג דקוכה דף לי ע"ב. והם דממרינן כפ"י דב"ק גבי דינה

סעיף ב' ג. אסור כו'. כמש"ו גול לקלים כו': ד. ואפילו לאחר יאוש. כנ"ל וסק"אן ממ"ם שם קי"ד ומעיקרם נחיפורה כו', וחף דקר"ל כלישנה במרא, היינו משום דאיכא יאוש ושינוי רשוח ולא אחם לידיה באיסורא דלא ידע שגוולה היא, כמ"ש בסעיף הי ואינו יודע כוי, וכמ"ש בריש פ"ג דסוכה ולי ע"בן חלח לינחו חינהו כי היכח כו', וכמ"ש המפרשים שם משום דח"י שגוולה סים. ח"ם והום שידע כו": ה. כיצד ידע כו". מהם דב"ק קי"ב כי, כמס"ו גזל דקלים כו": ו. ואם דר כו". פ"ב דכ"ק וכ"א ע"אן ורים פ"ג דכ"כ (כ"ע ע"ל הפ פין: ז. מיהו אם מסרו כו". עיין כלר הגולה ס"ק ג'. והיינו לפירוש חוס׳ שם נב"ק קי"ג ע"בן ד"ה היכי מייחשי היה להם כו', חכל לפירוש רש"י ודייה סיפן כוי, אפילו בכה"ג אפור. ודעם העור וסעיף דין אף ביאום לכד מוסר, והיינו כפירוש חום׳ ולא ס"ל חילות של התגיד משנה דמה שמסרו לרפים להוי שינוי רשות, וכדעת רש"י כזה: (ליקוט) מיהו כרי. עיין כחר הגולה ס"ק ג', וכן סירש הרשכ"ל שם ור"ה הא דרחינון. ולע"ג דמשני שם אמר ליה אי לא דינא כו', ל"ל סמפרש כפירוש חום' שם ד"ה היכי כו', ועיין מ"ם שם (ע"כ): ח. וכן אם הרם כוי. כמ"ש נפ"ו דכ"ק (פי כן חכל אחה מלך אחה ומלך כו": ט. והוא שיהא כוי. כמ"ש נפ"ק דמגילה וי"ד

דמלכותם דינה דילמה מייחשי מרוחייהו מינייהו [דף קי"ג ע"ב], המס דחיכת יחוש ושינוי רשות שנתמר לרבים, שכל זמן שיש כדבר יחוש ושינוי רשות תותר ליהנות כו, חה ברור. ד. כתב הרב המגיד נשם היגן, פשוט הוא דקרקע אינה נגולת כדאיתא שם דף קי"ו ע"ל וכחכמים. ה. מפורש שם נפ"ב דף כ"ח ע"ח, ומכוחר לעיל סימן שם"ג סעיף ו'. ו. כחב הרב המגיד נשפו, זה מתכחר נההים דהגוזל נחרם דף קי"ג ועיבו. וביחר שם, אע"ג דשינוי מעשה בלבד קונה, זה שינוי החוזר לברייתו כמ"ש בפ"ב והדין [ולעיל סימן ש"ם סעיף ח"]. ו. שם (ברחבים) דין י"ו, ומשחר נהגחל במרא שם. ח. טור שעיף טי, ושם בנמרא, וכדמפרש שם טעמה שלוחה דמלכא כמלכא ולא טרח, ואינהו הוא דאפסידו אנפשייהו דאיבעי להו דחינקוט מכולי בחגי ולמישקל דמי. ח*. שם כרמכ"ם. ט. שם ובוחבים פיה מנזילהן דין י"ם. וכסב הרב המגיד, חם מכוחר.

כין עדיין כוי לא ילא כוי:

בליון מהרש"א

ותכאן סד סעיף כי בהג"ת. דחא הרי יארש עם שיניר רשות. שיין בעליון סימן ססיף קיי. *ופיין בשם שונה כה אתר, דכהלי שפתא הגולן ככר כליש אתר ואין לו שייכות בגוריה לימר חינות מסכם שביפים סוף פ"ד, דלרתנ"ם (בפירום המשרות טחן מם דלסרה המורה להפסיד פיכום שמעית הוא משום דהר גחל רכים כיון דפירות שמעית הפקר הן, עד"ש כתוםי יו"ט נומ"ם הועתק י רבינו נגליון שסן. משמע דיש קנין כהפקר לכל העולם. וכן משמע קלם כמ"ש כירושלמי החרומה ביא בשחברות חינו בטעם הפקר דפטור ממעשרות דכמיב ודבים די בים וכל הלוי כי אין לו חלק ומחלה דיק. אי מקר ** (ילא זה שים לו חלק עתך וברטנילא פייט משמיעים משנה א'. וכפייא דפלה משנה דיבייו בינייו ב השרע כתוב רי כתב, ילה הפקר שידך וילו שרן פן) ניצא הפקר פיידן ייזו מיין כן ובופנווא ציא וצאה מפנה וי, וכפים בהכן משביעית משנה אי בתב יצא זה שיש לו חלט שמונה. ומדלם כמכו ילה זה שנם המה הין לך חלק כי, **הושגר משמע דלא אמריטן דהפקר אין לשום אדם חלק טו, אלא נהפוך דהוא של כל העולם. ועיין דפי הפניף. השכ"ל בחידושיו פרק מרובה כהוד דהקנישו שקש ששוט ישר קר. מהליע דהוד מקדים דבר וראה להלן אין נייא. ראה אנו זיה הנוש בה ביא דה האין, לכמב למשר"ה לא למליע דהוד מקדים דבר צרא מבחר" שאינו שלו, משום לאיכא שינוי שם קנאה הגולן בהאי שינוי, ושינוי השם והקנין באין כאמר. רשכ"ל נחידושיו פרק תרובה נהחי דהקדישו הקדש משום דמעיקרת חולין והשחת הקדש וב־מ

ועיין כאן בנ"י ומעיף דין כפס הרב המביד ופיה חנדימו היבו שהקשו על הרמב"ם, והרב המגיד מירן דהמסירה לרפים הרי שינוי רשות. חייל דהחקשים על הרחב"ם סוכרים דגם בכל יאוש ושינוי רשות הטעם, דהנולן קונה, וקנין הנולן ושינוי רשות כאין כאחד, ואייכ זה רק כשיוצא מרשות גולן לרשום לוקת, אכל כהפקר, כיון דקיי"ל דלא כרי יופי ונדרים ודיב וויאו דסוכר עד שיכום לרשום זוכה, מייב הגולן מיד כשהפקיר וסמלק, וממילה לה מיקרי שיטי רשום

פגם הום קונה, וממילה חץ כמן בינוי רפות. ולמ"ב בקנות סימן בנ"ב וטפיאו דנם הרמב"ם הולך בסברת רפב"ח הנ"ל. י"ל דהרמב"ם סובר דהפקר מיקרי חיד שינוי רשוח גם כעוד שלח וכה עו חדם, דמעיקרת רשות רחום והשתח חינו רשותו. וח"ב ההפקר וקנין הגולן כחין כחסד. ועיין כד"מ סימן שק"ג חום כי השיג על הכ"י ושם טעיף הים כוכ"ל "ושיקנה הגולן כשינוי רשום של הלוקם, זה לא שמענו, ושינוי רשוח לא מהני אלא ללוקח לה לבולף". וכן משמע לכחורה סימן שנ"ג נסמ"ע סק"ח, דחילו לסכרח הכ"י לקנה גם הנולן, אמאי יחויר לפעלים ראשונים. מיהו לשין השו"ע אה"ע סימן כ"ח סעיף א' "ונודע שקנה הדבר פיחוש", והכונה ביחוש ושינוי רשות עיי"ש מחלקם מחוקק נסטיבו, והול"ל "דקנחה" אם כסברם הד"ח, וואהו טעה קלח לסברת הכ"י דגם הגולן קונה. ועכ"ם מכואר דאם הגולן מקנה לומן, מיקרי ג"כ שינוי רשום, דהא אפילו שכירום מיקרי

שינוי רשות כנ"ל וכב" ודים חודון. ואם הגולן כתן להאשה של ותן וקידש כי, לכחורה מלוי כהנ"ל, דחם חץ להגולן קנין, ח"כ בכלום הותן ודחי הדר לבעלים כחשונים, ולח שייך פיה גזירה שמא יאמרו אשה נקנים כחליפים שיהיה דיני כמו מקדש כמחנה על מנח לכסמר וראה אהרע שיתו כים פעיף אי ובבית שמואל שם סקיבן.

נוסחה אחריות מכודי רבינו על גליון השויע ובמקום הספע מתיבת יועיין מסכתי עד תיבות יועיין רשכיה: הנדפס לעידן: ועיין סוף פ"ד מסכם שניעית נחוס' יו"ע חייה אין מוצציוג דלרמכ"ס ובפירוש

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כח חו"מ י (שנט - תכז) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 62**הודפס ע"י תכנת אוצר החכמר**

הרמנ"ס: זו ואין מצרפין דינרין

מהתיבה שלהם כוי. דוקם כנירוף

שאין לי הנאה כל כך יש חילוק בין

מהחינה שלהן שהוח ממעום המכם

בעלמו דאסור, וכין לירוף שים לו

ממעות שבניתו דמותר, אבל בשאר

הנחום גדולום כתב לפני זה דחפילו

ממה שיש לו כבית אסור ליהנות מהן

סעיף נ' הן ואם היה פיעום שלו כוי. ועיין לעיל רים סימן וכן הוא לפנינו ברמכ"ם בדפום גדול וקטן. ופירום מלאכה זו, של מוכסין. שנ"ח שפסקו הטור והמחצר וגם הרמב"ם ופ"ו מנויבה ה"אן דאסור ולה ככ"י נספיף רין שהמיא לשון הרמב"ם, כחוב כי ו"ל, שחוקח מאכל וה לקטוח מהגנד דבר שרוכי בחוקת גנוב, ושם בדרישה וספיף אייבין כתכחי שהוא גזול. ומחלק בכת יוסף להרמב"ים כין דבר מאכל שהוא בחוקת גזול דים לחלק, דברועים ואירך דלשם דהן בחוקת נגפים, ומסחמא כל מה מסחמא טפי. וזה אינו. ועיין דרישה ושםן מה שכתבתי עוד בישוב דברי

> שבידם הוא בחוקת גנוב כי כל מלאכתן בוה, חלח שיש מיעוט רועים שחינן גנבים כלל, וחלינן לזה שבא לקנות ממני בהרוב, משח"כ כחן דמיירי בידוע בו שים בידו של זה מיעוט ממון שאינו נזול, ועיין מה שכתנתי שם עוד מזה: סעיף ד' ון שחוקת מלאכה זו שהוא גזול. כך הים הגירסם הנכונה גם כרמכ"ם (המוכא כציונים אות י"כ],

ג "אסור ליהנות מהגזלן ("שסוחות ממונו שכח בגוילה) הואם היה מיעוט שלו אף על פי שרוב ממונו גזול מותר ליהנות ממנו עד שידע כודאי שדכר זה גזול כידו.

ד יטיבני אדם שחזקתם גזלנים וחזקת כל ממונם גזל מפני שמלאכתם מלאכת גזלנים כגון המוכסין והליסטים אסור ליהנות מהם ישחזקת מלאכה זו שהוא גוול יויואין

מצרפים דינרים מהתיבה שלהם שהכל בחזקת גזילה "מאבל ממה שיש לו כבית או בשוק שלא בתיבת המוכסין מ"מותר לצרף 'ואפילו מתיכתו אם הוא חייב לתת לו חצי דינר ואין לו אלא דינר נותנו לו ולוקח ממנו חצי דינר אפילו מתיכת המוכסין מפני שהוא כמציל מידו.

ה "^{זכ}נטלו מוכסין כסותו והחזירו לו אחרת הרי אלו שלו "מפני שזו כמכירה היא וחזקתה שנתיאשו הבעלים

ציונים ומקורות יו שם כרפבים פייה מגוילה דין מי. יש) טור פעיף הי, יען שם ברפבים פייה מגוילה דין טי. יע) עור פעיף ו'. יל) שם נימנים פייה מגוילה דין יי. 2) כייה ברפוסים ראשונים. במהדורות השיך ובאר הגולה: גזל, וראה שנוי נוסחאות ברמבים מהדורת פרנקל.

מורי זחב

סעיף ג׳, אף על פי שרוב ממונו. כתב רש"ל (ביש"ש ב"ק פ"י פ" נ"ח, ע"ש) שהמיעוט משלו הוא ודאי והרוב הוא (כ)במוחזק, ומשו"ה עדיף האי דאין שייך כאן מטעם דכל קבוע כמחצה על מחצה, דלא אמריגן כן אלא במקום שהאיסור ניכר במקומו כמ"ש התוס' והרא"ש (חולין) פרק גיד הנשה וותוס׳ צ"ה ע"א ד"ה ספקו והרא"ש שם סי׳ כ׳ן. ולא דמי לההיא דריש סימו שנ"ח ראסור לקנות דבר שרובא בחזקת גנוכ, חירץ במגיד משנה ופ"ה מגדילה ה"חן דהתם איירי כדבר שהוא קונה בחזקת גנוב, או רוב אותו דבר גנוב, כגון דברים שאין דרך אדם למכור משלו, משו"ה אזלינן כתר רובא, אכל הכא מיירי שאותו דבר שהוא קונה אינו כחזקת גנוב כלל הופנר ע־פ אלא המוכר הוא *(ה)גזלן, משו"ה אפילו המיעוט משלו שרי. והקשה וכן לחקן רש"ל סוף סוף מאי שנא, כמו שהולכין בדבר הנקנה אחר (ה)רוב אותו הדבר אע"פ שהמוכר אינו בחזקת גוב וגזלן, ה"נ ניזיל בתר רוכא גבי מוכר אע"פ שאותו דבר אינו בחזקת גניבה. אלא נראה שצריך לפרש

באר חגולה

סעיף ג' י. שם וברמבים פיה מנזילהן דין ח'. וכחב הרב המגיד, פסק כשמואל דאמר הכי נשם וביתו דף קי"ט ע"א]. והא דפסק נפ"ו מהלכום גמבה וחישו, וכן אם כוב אותו דבר שהוא גנוב אין לוקחין [וכ"כ התחבר כרים סימן שנ"ח), נראה שפסק כרב וכו', או החילוק (ה)הוא בין רוב דבר ופין לוכ ממון, דרוב הדבר אסור וברוב הממון מותר, חה עיקר. סעיף ד' ל. שם וברמבים פיה חגוילהן דין ט', משנה שם וביקו דף קי"ג ע"ל. ל שם במשנה ואין פורטין, ופירש רש"י חדה איןן להחליף חלעין בפרוטום. מ. טור סעיף ו' ושם במשנה. מ*. פירוש, אבל בלי נחינת דבר חילופו אסור ליהנות אפילו מתוך ניתו. נ. שם ובסורו, וכ"ל הרב המגיד ושט', ברייתא שם אכל נותן לו הדינר וחנותן לו את השאר, וכמו שפירש רש"י שם ודיה אבלן. סעיף ה' ס. שם (ברחבים פיה מגזילהן דין י', משנה שם וביקו דף קי"ד ע"ל. ע. פירום, אע"ג דקי"ל יאום כדי לא קנה, אע"ם דכי אמא לידיה הו"ל יאום ושינוי רשות מ"מ באיסורא אתא לידיה, הכא שאני שהיא כמכירה, שהרי נחנה לו חמורם כסוחו ונמלא שאינו נהנה מן הגדלה, וכשעה שנתנו לו לח ידע שהיח בזולה. כסף משנה ושמן.

באר חימב

סעיף ג' ב. שרוב. עיין לעיל רים סימן שנ"ח דפסקו הטור והמחכר שחסור לקנות מהנוב דבר שהוא בחוקת גנוב, ונ"ל דיש לחלק, דהחם ברועים ואינך דהן בחוקת גנפים, ומסחמה כל מה שפדם הוה בחוקת גנוב כי כל תלחכתן כזה, חלה שיש מיעוט רועים שאינן גנכים כלל, וחלינן לזה שבא לקנות ממנו בהרוב, משא"כ כאן מיירי בידוע פי שים פידו מישוט ממון שחינו גזול. סמ"ע (סק"הן:

סעיף גי. ואם היה מיעוט שלו אף על פי שרוב ממונו גוול. עיין סמ"ע ומדיוו, והן דגרי הרג המגיד ופיה ותויהה היהו. ולכלורה יש להספיר הטעם, דוהו התמון שכל ליהנות ממנו, נהי דלה שייך ביה חוקם היתר, דהה היתר הנהה שהיה לו מקודם היינו כרשות בעלים גם עתה אני אומרים הים לי אלה דאתריט דאין אלו הכעלים, מ"ת יש לו חוקה שלינו כוול. וכסברת הש"ך יו"ד סימן קכ"ו סעיף וני בחניהו נססר נקודת הכסף ועל מין ללף דסירך לין לו סוקת ליסור כיון דרק משום גיד שנו היה לסור, מ"מ חוקת אינו מנוקר יש לו, עייש בישב אלא דמ"ת כאן רובא עדיף מחוקה. והנה מה דרובא עדיף מחוקה הוא או משל מולין "א ע"א ודיה משה, והנה סברת השיטה מקובלת וכשר עיב דיה פשו מוכל בעליון לעיל סימן רש"ו סעיף די דיה מה וות שימש מצאן לדוב זה דכל דסרים מרוכל סרים, אינו ריב ביה פשו מוכל בעליון לעיל סימן רש"ו סעיף די דיה מה וות שימש מצאן המכרה. מדרכה הל סדים הוא מרכה הל מדרכה הל מדר

מיעוט, עכ״ל. ומלשון הרמב״ם (שם) שכתב כאן אף על פי שהרוב (ממנו) ןמסונון גזול, משמע אפילו בידוע כודאי. ונראה לענ"ד דכאן ודאי מן הראוי ליזיל לקולא כיון דהמיעוט הוא ברור לפנינו שיש לו משלו מעט, והרי כאילו מונח בפני (עצמן) ועצמון וע"כ הו"ל קבוע, משא"כ בסימן שנ"ח אין היתר ברור לפנינו אלא דרוכ הוא גנוב, ע"כ אזלינן בתר רובא: סעיף הי. נטלו מוכסין כוי. נראה לי שזה קאי דוקא אמוכס ישראל, כדאמרינן בגמ' (כ"ק קי"ר ע"אן דסתם גזילה בישראל מייאש, וכדאמרינן בסימן (שס"ט) (שס"ח) לחלק בין ישראל לגוי, וכבר נתבאר העיקר בסימן שס"א וְסעיף נין, והא דאמר בסעיף שאח"ז בד"א במוכס גוי, קאי אמ"ש בסעיף ד׳ דסתם מוכס גזלן, אלא שהכנים בינחיים דין מוכם שנוטל כסותו, ועיין מה שכתבתי בסימן שס״ח:

כיאור הנר"א

סעיף ג' י. שהוחזק כר'. ממ"ם שם וב"קן קי"ג א' נמחנימין אכל נועל כו'. טור (פעיף הירון ע"ם: יא ואם היה כו". כמ"ם נקוף פי"ן דקנת וקכ"ו ע"בן ושחר מקומום מעשה רב, וכן פסקו רוכ הפוסקים. ור"ח ומובא בטור סעיף הין פסק כרנ וב"ק קי"ט ע"אן: סעיף ה' יכ. מסני כו'. לשון הרמכ"ם ופ"ה מגזילה ה"ין, וכלישות כמרת וב"ק קי"ד ע"אן, ור"ל תע"ג דקר"ל נשם ס"ר ע"אן יחום כדי לא קני, כאן יאום ושינוי כשוח הוא שהוא כמכירה, דלא כלישנא קמא דס"ל דאינו כמכירה ואינו שינוי רשום וקרי ליה יאוש כדי, ור"ל דהוי כמחנה וכמחנה לא עשו תקנת השוק כמ"ש הרשכ"א נשם קט"ו ע"א ד"ה והלכתאן, וו"ש ג"ל ואינו יודע כו', דבלא"ה הר כגוב מפורסס דלח עשו חקנת השוק, ואף הרא"ש נשם פיי סיי ייחן מודה בכה"ג כמ"ש בסימן שנ"ו סעיף כ' כהג"ה, וכ"ש לדעת הרמכ"ס (פ"ה מגניבה ה"ב), וכ"ו לשיטתו ושם ה"בן דאף למחר יאוש לריך לחקוח השוק, אכל לדעת ר"י וכטור שם סעיף דין ח"ל לכל זה, וכ"כ כסמ"ע נסק"חן: יג. וחזקתה כו". כ"ל אע"ג דמוכם אפילו ישראל בססמה לה אייהש כמ"ש בסימן שס"ח (סק"ג), כאן כיון שהחליף כודמי נחיאשו כמ"ש הסמ"ע שם נסק"גן, ודייק ממ"ש שם נקי"ד

נליון מחרש"א

החשויות שפן חיסור להפסיד פירות שביעית, הוא משום גול רבים. משמע דהפקר הוא כקנף לכל העולם, וכפ"ק דפאה משנה ו' בהפקר דפטור מן המעשרות וכתב בחודי יים דיה נותן. של הא דפיתש פירש חריבן לכפיל ודברים ייד כימן וכל הלר וכני ילא הפקר שידן וידו בוין, והום מירושלמי (פ"ו) וועדמות פיא היג, ועודן, ועיין כרטטורה פ"ט לשכיעים משנה מ' ודיה פפוריםן ז"ל, "יצח הפקר וכו' שים לו חלק עמך". וחילו היינו חומרים דהפקר אינו קנוי כלל לשום אדם, הכי הויל לנוימר, יצא הפקר שגם לך אין לך חלק נו.

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כח חו"מ י (שנט - תכז) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 63**הודפס ע"י תכנת אוצר החכמ**ה

אסור לסייע כרי. רימו למ"ם

הריב"ם סר' ק"ח דכתב ז"ל, איתו נפח

שעשה למשם ראוכן שני מפחחות

בהסתר פנים מבעלה ונחנה לו שכר

הרכה עכורם, רחד לעונשו על כלי

הגיר לבעלה, שככר היה לו להכין שלה

על חנם ריכתה במחיר שני המפתחות,

אלא שהיתה כונחה לגנוב מנכסי בעלה

וסייע נגנינתה כו": סעיף כ' דו

ואחר כך הוכר הנגב. לרכותם כתכ

מינות אינו בעובה. למ"ג דלפסר לנגג לחליכו בן שאם הא ימצא לוקח אינו גוגב. לע"ג דלפסר לנגג לחליכו יהבערים הכעלים, אבל סחם גניבה הוי יאוש בעלים אם נודע שהכעלים ידעו בחקום אחר שלא יכירו אוחו שהוא גוב, ח"ח לא יהיו חלייים לגנוב,

מהגניבה וכמו שכחבחי לעיל סימן שנ"ג סעיף ב' (סקיד). מיהו היינו וס"ק כשלה ימלה לוקח מהגנב ודהי לה היו גונבים, משו"ה כל הדם בנגב ישראל. אכל בנגב גר אפילו סחמה לא הרי יאוש וכמ"ש לקחן סימן יחדל מלקנוח כדי שלא יהא רגיל לגנוב. ועיין פרישה וסעיף אין: בן ובן סס"ח ע"ם (בשיך סקייבן): ב) דווא גנבו בפנינו כדי. לפי מה שכתכתי לקמן פוף פימן שם"ח וסקיידן דטענינן ליירשי גולן לקום במינו דהחורמי כל היכח דליכח עדי רחה, ח"כ צ"ל דכחן בכל הסימן מיירי דחיכא עדים שראוהו

> ר ודיבוח כי היכי דטענינן ליורש *ולא הוה מוניא ממנו אף ברמים, ודוק**:

ביד הלוקח, דחל"כ הרי טענינן ללוקח 9700 H**

> שים חיק בלוח המעות DEGILL

עוברי עבירה 'וגורם לו לגנוב גנבות אחרות שאם לא ימצא לוקח אינו גונב. ^{קכ}וכן חסור לסייע לגוב בשום דבר כדי שיגווב.

ב "הגונב ומכר "ולא נתיאשו הבעלים (ועיין לקמן סימן שס"ח) דואחר כך הוכר הגנב ובאו עדים שזה החפץ שמכרו פלוני "הוא גנבו בפנינו חוזר החפץ לכעליו והבעלים נותנים

ציונים ומקורות כן כיי סעיף אי כשס ריכים פיי ק"ח". ד"מ חי.

כן, דאע"ג דהוכר הגנכ לא אמרינן דיחזירנו הלוקח להבעלים כלם דמים ויולים מעומיו מהגנב, וכ"ש אם לא הוכר הגנב, ועיין פרישה וסעיף דין:

ערך לחם

מיםן שנו סעוף כ". והבעלים נותנים ללוקה דסים שנתן כו. גנב רשדים וחוימן סי רייב חייר, ותשיבות הרשיך (מפרשין ס' פ"ז. ינראה מדבדי שפחה או עבד ומכרו, הרי זה מפק אם חייבים הבעלים לתת ללומה רבים. הרשדים דעיכ לא קאפר דלית בה תקנתא אלא לענין נגיבה, דלא שכוחא שנתן לגגב כדין הממלמלין. ועיין סימן (קייב) עשף ני נערך חוטן וקרין שיגנבו שפחה דפעיא, אכל לענין טירפא או גוילה הויא כשאר ממלמלין. ואין (משפים) בדין הפירפא, וכפיסן קליח (משף בי) ובפיסן שסיי, ומשפים אין. ותשובות 🥏 פן המנהג שמסלקין השעבוד ראיה, דלרווחא דפילתא עבדי פילוק חשעבוד.

מורי זהב

סימן שנו סעיף א׳. אסור לסייע כו׳. אפילו בספק אם הוא שייך לנניבה יש ליוהר בו, כן מבואר בריכ"ש וסיי קייתן. ולענין אימת המסייע חייב, עיין לעיל סימן שמ"ח סעיף ו' ז' ח': סעיף ב'. ואחר כך הוכר הגנב. לרבותא נקטיה דאפ"ה אין הבעלים נוטלים בלי דמי. במרדכי ריש אלו מציאות ובימ

סר רניזן בשם רבינו גרשון מבואר דגם בגנב (אי) (*אינו ישראל) עשר תקנת השוק:

ג. זגורם כו". ע"ן כלר הגולה נאות ב"ן, וכמ"ש כמדכש רכם ניקום פרשה י העור נסעיף אין, ומכולר כמשנה וגמ" פ"י דכ"ק דף קי"ח ע"ב ודף קי"ע. (ביןן בעוכדה דשלטון כוי, וכנ"ק קי"ט ה' וכי חימה כוי ח"ש הל כוי: כ. בפ"ב דקדושין דף נ"יו ע"ב המרינן להו עככרה גנב הלה חורה גנב. ג. ע"ש ד. וכן כר'. שבועות מ"ו כ': (ליקוט) וכן אסור כר'. נמ"ש שבועות מ"ו כ' שהיה שם המעשה שהופח עשה לה כ' מפתחות בהסתר פנים מהבעל, שרחי וכמכילחת ופרשת יחרו פרשה חין, כתוב חחד חומר נשם כי יידן לם חחמוד, וכחוב חומו הנפח ליענש על כלי הגיד לבעל וכו׳ דלחו עכברת גוב חלה חורה גוב. אחד אומר (דברים הי דיחן לא מתאום, כילד ימקיימו כי כמוכים הללו, ה"ו הוחכה שיר זפאבדולעוקב אחר המנחף, וככחובים הללו כחוב ביחו כוי (ע"כ); סעיף ב' ה. רלא והיחה אומרח להעלים מכעלה, עשו איסור, אע"פ שהיחה נושאת ותחתות) נתיאשו כוי. וכ"כ רק"י שם וב"ק קט"ר ע"אן כד"ה רב פפל חמר כוי:

ביאור הנר"א

כאר תנולה

עוד כחב שם, ואותם שהיו קונים ממנה סחורה כוול פחות משליש בערכה במוך הציח, שלא לחנם מכרה בזול ואמרה להעלים מבעלה, ואפילו דברים שמומר ליקח מן הנשים אם אמרו הטמן אסור. סעיף כ׳ ד. שם וברחבים פיה חנניבהן דין כ'. כתב הרב המניד, פסק כר' יותנן משום ר' ינחי דחמר

הכן שם [וביק] דף קט"א פ"אן כאוקימתא דרב פפא, וכן פפקו בהלכום ושם חיב עיא מדפי הריףן פ"ש. וכן הוא מפקנת הגמ" שם. וכתב הכ"י ופשיף דין בשם הרשב"ל ונוט דרה הא האסריון. דאפילו בדברים מעשויים להשאיל ולהשפיר עשו סקנת השוק, דאם אי אתה אומר כן אין אדם קונה דברים העשויים להשאיל ולהשפיר

וגורם סכנה לציבור, לכך דבר פשוט שצריך לשלם לקהל כל סימן שנו סעיף אי א. לוקח. ולפ"ג דלפשר לגנג לחליכו במקום לחד הזיקם, ולא מיבעיא כהאי מילתא שניכר שהוא מכלים האסורים ליקח, אלא אפילו הוה כסף שבור שאינו ניכר כל כך, מ"מ מיקרי רודף, דצריך כל אדם להתבונן בעסקיו שלא יהא סכנה בדבר ואדם מועד לעולם כו'. וגם טענה הראשונה שהוא לא קנה מהגנב אלא מישראל, נמי לאו טענה היא. כיון דהוא נמי ידע שהוא מדברים שאסור להתעסק בהם לא היה לו לקנות מישראל ראשון, רלא עכברא גוב אלא חורא גוב (קרושין נייו עיבן, אע"ג דהוא לא קנה מהגנב עצמו, מ"מ כיון שדברים אלו לכד איסור גניכה יש כהם עוד איסור קניה ועבר הלוקח ראשון וקנה, על בן מיקרי הראשון עכבר והשני חורא כר. ולא מיבעיא היכא דאינם יכולים להפרע מן הראשון, אלא אפילו אי היו יכולים הקהל להפרע מהראשון אפ"ה יכולים להפרע מן השני כיון דאיסורא אצלו כר, והאריך בוה. ובסוף הכיא תשובת הרלכ"ת סימן ה' באנשים שקנו גניכה וברחו

ישראל, אכל כגנב גרי אפילו ססמא לא הרי יאוש וכמ"ש בסימן שס"ח פ"ש. ש"ר וסקיבן: ג הוכר. לרנוחה כ"כ, דהפ"ה לה התרינן דיחויכני הלוקה להבעלניםן בלה דחים ויוציה מעוחיו מהננב. וכ"ש הם לה הוכר הגנב. סמ"ע וסקירו: ד. בפנינו. לפי מה שכתכחי נסוף סימן שק"ח דכל היכח דליכח עדי ראה טענינן ליורשי גולן לקוח בתינו דהחורתי, ל"ל כאן בכל הסימן דתיירי דאיכא עדים שראוהו כיד הלוקח, דאל"כ הרי טענינן ללוקח כי היכי דטערנן ליורם ן * ולא הוה פוציא מפנון אף כרמים. ש"ך וסק"גן:

שלא יכירוהו שהוא נגב, מ"מ לא יהיו מלויים לננוב, משו"ה כל אדם יחדל

מלקנות כדי שלא יהא רגיל לגניב, כ"כ הסת"ע וסק"בן. ועיין נכעל החרימום

שער מ"ט חלק י"ג מדינים אלו ובתשובת ר"ש כהן ספר כ' סי' ו". (ש"ך

סקיאן : סעיף בי ב. ולא. אכל סחם גניכה הוי יאום בעלים אם נודע

שידעו הכעלים מהגניבה וכתו שכתכתי בסיתן שנ"יג שעיף נ'. מיהו היינו בננג

והטמינו עצמם. ובסיבתם בא עבד השר על אחרים שהיו נקיים ותפס אותם ולקח מהם ממון, כתב שם שאותן שברחו פטורים דלא שייך כאן דינא דגרמי כו'. וכתב דאין זה ענין לנידון דידן, דשאני התם ראותן שקנו הגניבה לא מיקרי רודפים כמו בנידון דידן שקנו דברים האסורים לקנות והיוק דרבים ודשכיה שאני. ועוד, דתתם לא הוי אלא גרמא וכיוך שכבר נעשה ההיוק הרי הם פטורים כו', אבל בנידון דידן אפילו אי הוי רק גרמא, כיון דעדיין לא נעשה ההיוק ועדיין עומר בסכנה שמא יאמר הגגב על מאן דהו, והרי הדין נוחן בכל גרמא רמשמתין ליה עד דמקבל לסלק כל אונסין דמתייליד, ומי יודע עד כמה תכבד העבודה אחר שיאמר הגנב על מאן דהו. לכך עדיפא מזה עברו ליה להתפשר עם הכומרים מיד לשלם להם ההיוק, ופשוט הוא דאין זה חלק עשירית ממה שהיו צריכים ליתן אחר שיאמר הגוב. ועוד יש לחלק בכמה גווני, ע"ב פשוט בנידון רידן רצריך ישראל שני לסלק לקהל ההיוק אע"פ שיש לישראל ראשון לשלם, ומכ"ש אי לית ליה לראשון לשלם, עכ"ד ע"ש: ב. לא ימצא לוקת. עיין באר היטב (פקיא): ועיין בחשובת הות יאיר סיי ר"ט מ"ש בזה:

נליון מהרש"א סציף ב׳. חרור תחמץ לבעלים. עיין סיתן ס׳ כ״ך סק״ה.

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כז חו"מ ט (רצא - שנח) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 289**הודפס ע"י תכנת אוצר החכנ**

תקנת השוק

שו"ע חו"מ סימן שנ"ו סעיף ב'

מי שקנה חפץ ונמצא שהוא דבר הגנוב, מדין "תקנת השוק" אין צריך להחזירו להנגנב עד שיתן לו מה ששילם [והנגנב יעשה דין עם הגנב על הדמים]. אך אם קנה מגנב מפורסם נחלקו הפוסקים אם יש תקנת השוק.

An unsuspecting buyer who mistakenly purchased a stolen item, does not have to return it to the rightful owner unless the owner reimburses him for the money he spent. This is called "takanas hashuk" - market stabilization so as to enable normal commerce without fear of loss. If the seller is a known thief, then there is a machlokes whether the takana applies.

*עשו חקנת השוק, ובסימן ס' (סעיף ד') עיפ בוו

סיי דין לכמתנה נמי עשו תקנת השוק, מכחייי

*עכ"ל. ומכיאו דרכי משה נסעיף דין. גם

ברים סיתן ס' כתב, וממ"ם הרא"ם

במשובה שכבר נהגו בכל החרך הוחת

שחין מגבין לבע"ח ממטלטלין שמכר חו

שנתן הלוה מפני חקנת השוק, משמע

דק"ל דבמתנה נמי איכא משום חקנת

כתכתי שדעת הרח"ש ובתשובה כלל ע"ט ובב"

מכחיי דן מפני תקנת השוק. עיין מה שכתבמי לעיל *פוף סימן קכ"ו וסיק קיהן כקם משוכת ר"מ אלשיך וסיי קכידן, וחלמוד לכאן שאם כא הדבר הגווב אחר שנמכר לבעלים א"ל לשלם ללוקח מעומיו אף שידוע שקנהו מחחילה, דלא שייך (כיה) *בזה חקנת השוק כיון שהוא עמה ביד הכעלים הראשונים, ואף פיפ בוריי מכח-- ששם חלקחי עליו מ"מ. כאן מודינא *ודוק **. עיין נחשובם מהרשד"ם וחוימן פ" רי"ב וחי"ד שפסק דבעבדים ובהמה לא עשו חקנת השוק נקש"ב), ואין ייקצוהיה לבריו מוכרתים. ובחשובת מהרח"ן ששון סי' רי"ת כתב דעבדה כמטלטלי לענין חקנת השוק ול"ע*. כתב ב"י ופעיף דין ח"ל, כתב הרשב"ה וב"ק קט"ו פפיה מפרה מוכרתים. ע"א ד"ה והלכתאן לבמתנה לה (סייך) מקיא

> שיר כחין הן מפני תקנת השוק. פירום, מפני שקנחו בפרהסיה בשוק, וחם לה ל"כ פ" יחזירו לו דמים נמלא שלא יהנה אדם מחבירו דבר מחשם שמח ננוב הוח ריוליחנו מידו כלח דמים: ין ואם גנב מפורסם כו'. דלח היה לו לקנות ממנו דכר דמקתמת הנמלת בידו ננוב הות:

ללוקח דמים שנתן לגוב ^{הזרו} מפני תקנת השוק והבעלים חוזרים ועושים דין עם הגנב יוחיני ואם גנב מפורסם הוא לא עשו כו תקנת השוק ואין הבעלים נותנים ללוקח כלום אלא חוזר הלוקח ועושה דין עם שנתן לו. כזכזבר

ציונים ומקורות נו טור פעיף לי כסס רייף ראה ב"י ודרישה שם ובש"ך סק"ו ולפכ"ס פ"ה מגניבה ה"ב.

השוק, ואין כן דעה הרשב"א כמו שכחבתי בסימן שנ"ו, ומ"מ סוגיין דעלמא כהא כהרא"ש, ואע"ם שאפשר שטעמם מפני שלא ראו חולק עליו, מ"מ כדאי הוא הרא"ש לסמוך עליו כו', עכ"ל, ומכיאו דרכי משה שם וסעיף רין. ואין דגריו נכונים, דודאי הרא"ש מודה כאן דבממנה לא שייך מקנס השוק, חבחיי דהיאך יעלה על הדעת דעשו *בה חקות השוק, דהה אפילו במכר לריך להחזיר מדינה כלה כלום, אלה שעשו חקות השוק דהל"כ לה יקנה אדם מבחיי לטיקן ישני של מינה מה בי הקומי של מינה בים מימה דודאי מחנה לנרע מגנב ופרע בחוכו או בהיקפו דלא עשו חקנת השוק [וכ"כ הכ"ח ביו"ד במחיי מחבירו *דבר מחשש גניבה, חה לא שייך במחנה. וגם מימה דודאי מחנה *גרע מגנב ופרע בחוכו או בהיקפו דלא עשו חקנת השוק [וכ"כ הכ"ח ביו"ד במחיים בבתיי בקונטרס אחרון סימן קע"ו סעיף כ"א *בפשיטוח דנתנו במחנה גרע מגנב ופרע בהיקפו, וכן מוכח להדיא במשוצוח רש"י שבמרדכי פרק שבועם הדיינים [שבועות סיי השע"ה] ובמשובת מיימוני לספר משפטים סיי ב' ומביאו ב"י לעיל סימן ע"ב מחודש ב', דבמחנה לא עשו מקנח השוק, ע"ש. וכן ראימי בספר ראבייה סיי אלף ייים שכחב ווייל, ומיהו אם הקדישו או נחנו במחנה לא עשה ולא כלום, דבהקדש ומחנה לא שייך חקום השוק דהוי כגנב ופרע בחובו או בהיקפו דלא עשו בו מקנת השוק, עכ"ל, ופשוט הואן. ולא קאמר הרא"ש החם אלא בשיעבד לו מטלטלי אגב קרקע, דנהגו עכשיו דאין מגבין לבע"ח ממטלטלי שמכר או נמן דאם לא כן לא יקנה אדם שום מטלטלים מחבירו, לכך אמריטן דמה שכוחבין בשטר חוב דשיעבד לו מטלטלי אגב קרקע לא מהני לענין זה שיטרוף מהלקוחות וכמאן דלא כתיב דמי, והלכך כיון דכמאן דלא כתיב דמי פשיטא נמי שאין טורפין ממה שנתן הליה במחנה, משא"כ הכא בכליו שהם ידועים שהיו שלו וזה גנבם ונחנם במחנה, פשיטא שמוליאין מידו בחנם. חדע, שהרי מדינא פשיטא דלא שייך חקנת השוק במטלטלי שמכר הלוה וכדאימא בשיים וכל הפוסקים, וכמייש הראייש גופיה שם דהיכא דאין מנהג ידוע יש להגבות לבעיית ממטלטלין שמכר הלוה. ועוד, דהא הראייש כתב דאין מגבין מהן לבע"ח כלל, ואילו הכא מגבין לו ומחזיר הדמים. אלא ודאי דהרא"ש כתב *כן מסברא דנפשיה שנהגו לעשות חקות השוק בזה שלא מכחי לגבות מהמטלטלים שמכר או שנתן, משא"כ הכא, א"כ הרא"ש והרשב"א לא פליגי כלל, ודלא כב"י ודרכי משה, וכן עיקר. וכ"כ במשובות ר"מ אלשיך סי מכח" י"ן "בפשיטום דבמתנה לא שייך חקום השוק ע"ש וקש"כן. ועיין לעיל שימן רנ"ב שגם הסמ"ע שם ס"ק ו' כתב בפשיטות דבמתנה שייך תקום השוק, והשגמי שם עליו באריכות ע"ש ובסקיין. [שוב מצאתי בחשובת מבי"ט (ח"א) וחייבן כשאלות השניות ס" ג' ריש דף ק"מ שכתב דהרא"ש מודה לדינו של הרשב"א והרשב"א אינו מודה לדברי הרא"ש ע"ש ופשיים, ולא הבנחי דבריון: הן ואם גגב מפורסם הוא בוי. אבל אם אינו גגב מפורסם, אע"פ שמפורסם לרשע בדברים אחרים, לריך ליתן דמים, הכי מוכח בש"ם וב"ק קש"ו צ"אן גבי הא דמשני בחנן בישא נהי דאיפרסם לבישותא לגניבותא לא איפרסס, וכ"כ כב האי נאון במשפטי שבועות שער י"ט:

ערך לחם

למובה נחכונתי לחשיב אבידה ייא דנאמן לדכרי הכל. וביי שנו בשם הנחות בסופו. אפילו כדברים העשויין להשאיל ולחשכיר עשו בהם תקנת השוק. וביי מעיף די נשט הרשבים ביק קטיו עים דיה המו. בגנב מפורכם אם אמר חלוכח

באר הנולה ס. מימרה דרבה שם.

ה. מפני תקנה השוק. עיין מה שכתבתי נפוף סימן קכ"יו נשם משוכת ר"מ חלשיך, פעיף בי ג. מפני תקנה השוק. עיין באר היטב (סק"ה) עד עיין בתשובת וחלמוד לכאן שאם אחר שנחכר דנר הגנוכ כא ליד הכעלים א"ל לשלם ללוקס מעומיו רשד"ם שפסק רבעברים ובהמה לא עשו תקנת השוק, ואין דבריו ומי"ד שפסק לנעבדים ונהמה לה עשו מקנח השוק, וחין דבריו מוכרחים. וכחשוכה מהכ"ח ששון פי (חי"ח) (ר"חן כחב דעבדה במטלטלי לענין מקנת השיק ול"ע, עכ"ל

אף שידוע שקנהו מסחילה, דלא שייך כיה חקנת השוק כיון שהוא עתה כיד נעלים מוכרחים כרי. ועיין בקצוח"ח ופק"א) ובספר שער משפט לעיל סימן הלחשונים, ואף ששם חלקתי עלוו מ"מ מודעת כאן. עיון נחשוכת כשד"ם פי רי"כ קל"ה סעיף א' וסק"אן מזה, ועיין בספר חידושי רע"א איגר וצ"ל בסוף הספר בהשמטה למסכח גיטין רף נ"ה מ"ש בזה:

פתחי תשוכה

הש"ר ופקייה. הנה ראיתי בסוך תשוכח כת"י לאת"ו הגאון הגדול התפורסם בתהור"ר אריה ליכ נר"ו האב"ר ור"ת בקהל אשכטים שבאתשטרדם יע"א, שנשאל כדין אי בפפר מורה ג"כ שייך תקנת השוק, והשיב בראיה בכורה ונכונה דאין חילוק בין ס"ית לשאר מילי דחקון בהם תקנת השוק, ודלא כמו שעלה על דעת חכם אחד מוסלא להורות ולדון דין ספר חורה משטרות המנוחר בריש פיתן כ" דחין כהם מקנת השוק משום דלח שכיתי, והוח האריך לפחור דבריו ולפרש פירוש אמיםי בתשובת הרח"ש וכלל עיש פיי הין שממנה נלקם מקור הדין דשטרות הנ"ל, ואין כאן מקום להאריך]. עוד כתב הש"ר (שבי) על מ"ש הכ"י דדעת הרא"ש דכמתנה נמו עשו תקות השוק ואין כן דעת הרשב"א, וכן כתב כריש סימן ס" ש"ש. חה אינו, דודאי הרא"ש מודה כאן דצמחנה לא שייך חקנה השוק, דהיאך יעלה על הדעת שעשו גה חקנת השוק, דהא אפילו צמכר תדינא וכיך להחייר כלא כלים. אלא שעשו מקנת השוק דאל"כ לא יקנה אדם דבר מחפירו מחשש גניכה, וזה לא שייך כמחנה כוי. ע"ש שהכיא עוד ראיה לזה, וגם הרכה פוסקים גדולים כמשולוסיהן דס"ל דכמחנה לא שייך מקנת השוק ע"ש, נעיין מה שכחכתי בסימן רנ"ב ס"ק ה" ע"ש]: ו. מפורסם. אכל אם אינו גנג מפורסם, אף שמפורסם לרשע בדכרים אחרים, לריך ליחן דמים, הכי מוכח בש"ם

חידושי רעק"א

סימן שג"ר ש"ך ס"ק ד'. כתב דעבדא כמטלטלי, כ"ב, דככל מילי דרבט עכדה כמטלטלי. ישין משוכת רש"ף ה"א סר פ"ץ דשקיל וערי בדין מקנת השוק בעבד אם עבדם כמעלשלי. אחהו נשך והסוף חיי חדיי אוח היג מי שקנה בעדים ולא שילם, הוי כנגג מפורסם, ולריך הלוקת מכוחר דוב כהמה יש כודחי תקנת השוק:

שם. מפני תקנת חשוק. כחירוםי אנשי שם שעל הגכת מרדכי (השניות) נהראשנותו ככ"מ פרק שני לימן למוכר כמו שקנאו אומו הראשון אם רולה לעכנו. וכן אם חשכן, לריך לשלם לחלוה מפני חקנת השוק, ועיין ככית שמוחל ואחים כוף סיתן ע"ג ושייו, שם. ואם נכב מפורסם

גליון מחרש"א

חרא. וגולן אי לרוך ג"יב שיהא מפורסם, עיין ש"ך סימן שפ"ש פק"א. ישוכר בערים דקלא אים ליה, מיקרי קודה השטר קונה מגנב מפורסם. ש"ך פימן כ' וחוף, סק"א. ולכאורה בב"מ י"ט א" יאול בעל חבין פירי וכי', קשה, הא סלטרך להסויר דמיהם משום תקנח השוק, מוכם כש"ך. אך יייל דביו פירות מחוברים כגון דירת בית. ושם לקמן גבי עבד דהקשו הראשונים ומא שיבו. מקובצו שם בדיה ומודו למה לא הקשה בנתרא דילמא זכן לגוף עבד. ח"ל דעברא כתטלעלין ואים ביה מקום השוק, עיין ש"ך שיתן זה סק"ד, והיה העבר שלמו מייצ להסויר הרמים. אך זה אינו, סיון דעבד מוחוק, עיין ש"ך שם כשם השוכח אלשיך ופיי פביו זיה ופור אוב אומון. ומ"כ דוקת כנוב העבד מחמר שייך מקום שייך סק"ר. והלמוד לכאן שאם בא הדבר הגבוב. עיין ש"ך סימן נ׳ פק"ז וכקנות שם נסקיבן. שם. וכסימן כי כתבתי. פק"ת. שם. ועוד דהא הרא"ש כתב. עיין נגליון פימן פ' ופידן: פק"ת.

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כז חו"מ ט (רצא - שנח) קארו. יוסף בן אפרים עמוד מס 2**90הודפס ע"י תכנת אוצר החכנ**

ו) ויש אומרים דאף בגנב כו'. וכן פסק מהרט"ל (ביש"שן פלק זו דאף בגנב מפורסם כו'. נדריסה (שם) כמנמי דפליני נגירסת הגוול בתרא ס"י ל"ב. ולי נראה עיקר כהמחבר, לפי שכן נראה להדיא הטור בגמרא ונוסחה ופירושה, ע"ש: דן שוה החפץ שמובר פדוני דעת הכי"ף וביק מיב ע"א מדפי הרייף) שהכיח מימרת דרכת נשם קט"ו הוא גנבו. פירוש, פלוני זה שמכרו לו הות עלמו גנכו ומכר לו הכלי עיאן, ולא ככ"י וסעיף דין שכתב דלא מוכח מהרי"ף מידי, וכ"כ הסמ"ג. שגנב: בו ואפילו הגגב רוצה בו". כן הוא בספרים ישמים וטעות

> (עשין ע"א) והגהות מיימוניות ופ"ה מגניבה אות ב' וד'ן והמכלכי נשם סיי קס"ון ושאר פוסקים לדעת הרו"ף, וכן הנמוקי יוסף [שם] הכין כן דעת הכרייף, רק מה שחמה שם על הרח"ש לק"מ ע"ש. ואם כן כיון דהרי"ף והרמב"ם מסכימים לדעת חחת, וגם

סופר הוא, וה"ג, ואפילו הגנב אין הגה החוים אומרים יודאף בגנב מפורסם עשו לריך להחזיר, וכן מלחתי כחוב בהגהות מור"ם ז"ל שהועתק מכתיבת ידו: מקנת השוק ולריך להחזיר ללוקח מעומיו אלא אם כן ידע הלוקח חשוה הדבר שקנה גנוב שאו לריך להחזיר בלא דמים ביסהואפילו הגנב

ציותים ומקודות דו עור שם כסס הרחים שם פיי סיי ייח וריי. השיך בכחיי הוסיף: וסתייג עשין עיא ומרדכי שם סיי קסיו והנסום מיימוניות שם אות די כסס די יודם ורית. ה) מדדכי פרק הנות בהרח שם סיי קסיר. ד"מ ד".

בש"ם משמע כדבריהם, וכן פסק בשערי הרי"ף שער כ' דין ש"ו, וכן פסק בספר משפטי שבועות לרבינו האי גאון שער י"ט, וכ"כ בעל העיטור דף ס"ע ע"ד והלכות מלוה על המשכון), וכן פסק בתשובות הגאונים (העצרות) סי מ"ב, וכן פסק לאב"ן וב"ק סיי כ"ב ר"ה הפכיר) ותביאו המרדכי שם ופיי קסייה), וכן כתב בעל התרומות שער מ"ט חלק ו"ג וסייה), וכן נרלה מתשובות (מהרש"ל) ו"מהרים. דפום פראג סיי תחרים והובא במודכי שם סיי קסייה), שב חשוייא אט"ג שמהרש"ל וביש"שן שם כתב דלה מוכח מדכריו מידי, מ"מ דבריו דחוקים ע"ש, וגם אישתמיטתיה למהרש"ל חשוכת מהר"מ אחרת במרדכי בפרק הספינה וב"ב כיי חקס"דן דכתב להדיא ח"ל, ושכתבת לפטור לאה משום הקנת השוק, הא ליתא, דלא עשו חקנת השוק אגנב וגולן מפורסם כו". וגם דעת הרשב"א (ב"ק שם ד"ה והלכתאן כן וכמו שמכואר מדבריו שמביא ב"י ושםן גבי גולן אם דינו כגנב מפורסם ע"ש, וכן בריב"ש סוף סי" של"ג ע"ש וקשייבן, וכן נראה דעת הראב"ד והרב המגיד, וכן הוא בחוספות שלפנינו ושם דייה והלבחאן, וכן נראה דעת נמוקי יוסף שם ומיב עיא מדפי הרייףן, וגם רבינו ירוחם שהוא חלמיד הרא"ש כתב בסתם [בנחיב ל"א ח"ב] דגנב מפורסם לא עשו בו חקוח השוק, ולא הזכיר דעת הרא"ש כלל. וגם הטור נראה אנ"פ שהגיא כאן ובסעיף דין סברת (רבינו ירוחם) ב"דיין דעשו חקנת השוק בנגל מפורסס, מ"מ לענין דינא ס"ל דלא עשו חקנת שיב חיש השוק, שהרי לקמן סימן שפיף בין כתב בסחם שהלוקם מגולן דינו כלוקח מגוב, שאם הוא גולן מפורסם לרין להחזירו לבעליו והוא ימבע מגולן. ביים היים היים היים מבולן הינו כלוקח מגוב, שאם הוא גולן מפורסם לרין להחזירו לבעליו והוא ימבע מגולן. ביים הריישו ואם אינו מפורסם שעשו בו חקנח השוק כר. ודוחק לוחר דדוקא בגולן ס"ל הכי. ועוד, דלא מלינו חילוק בזה בשום פוסק. ועיד, דהלשון שכחב דינו כלוקח מהגוב, משמע שגם בגוב הדין כן. הילכך נראה כיון דמקום השוק היא מקוה ומדינא צריך להחזיר במנם, אין לך אלא מה שמיקנו והבו דלא עיין בבעל המאור פרק הגוול בתרא נשםן דבלוקת מגוי לא עשו מקנת השוק נוכן לוסיף עלה ונקטינן דבגנב מפורסם לא עשו בו חקנת השוק. הוא בסשונות הגאונים סר (רצ"א) (*ר"פן ע"ש), והרמב"ן בספר המלחמות נשם) חולק עליו, וכחב, וכך מצינו במשובה לרבינו שרירא גאון ו"ל (שדין) שיפ השוח מדברי המוס' פרק הגחל בפרא דף קי"ד ע"ב והיה המכירן, וכן משמע מדברי ראב"ן שבמרדכי פרק הגחל במרא (פיי קס"ה) ומניאו ב"י סוף סימן פיו פר מדברי המוס' פרק הגחל במרא (פיי קס"ה) ומניאו ב"י סוף סימן פיו וס, וכן נראה להדיא מדברי משובת רדינו נרשות שבחרברי ב"ב ברב אל מדברי מוביא מבים ההובין ו"שרון תקום השוק (כלוקח) ו"בלוקחו מגוי ואין לריך לפרים, עכ"ל. וכן הוא בהגהות מיימוני ריש פ"ה מהלכות גניבה ואות כין, וכן משמע לכאורה שוב וה, וכן נראה להדיא מדצרי משובח רבינו גרשום שבמרדכי ריש פרק אלו מציאות וב"ם ס" רנ"ק, וכן משמע להדיא בסרומת הדשן ס" ש"ט, וכן נראה משאר פוסקים שלא חילקו, וכן עיקר. ועיין בחשוכת רא"ן ששון וסיי קישן בלוקח מאומן אי עשו חקנח השוק וקשיבן: א ואפידו הגגב אין צריך להחזיר פועותיו בוי. נראה לי שזהו שגנה, דהמרדכי והמובא בציונים אות הין כסב להדיא דהיינו דוקא למ"ד הסיר בה שאינו שלו ולקסה כו' הוי מעות מתנה, וכן הוא בהגהת מיימוני (פייה) מהלכות גניבה (אות בין דהיינו דוקא למ"ד הכיר בה שאינו שלו ולקחה כו", והיינו כשמואל פ"ק

שם בהג"ה. ואפילו הגנב אין צריך להחזיר לו מעותיו. כחב סמ"ע להחזיר המעות. ומקור הדברים של הרמ"א אלו הוא ממרדכי פרק [סק"ט] שכן הוא עיקר הגירסא. ויש כאן מקום עיון על דמ"א במ"ש הגוול בתרא [ב"ק סיי קס"ו] וו"ל שם, אכל הדברים שידע ומכיר כהן דודאי לשם מתנה כו', דהוא נגד ההלכה בפ"ק דכ"מ דף ט"ו [ע"ב] שגנבן או גולן לא עשו כו תקנת השוק (דאפילו) [ואפילו] מגנב או גולן אמר רבא הלכתא כו' מעות יש לו ושבח אין לו, והיינו כרב דצריך לא יגבה הלוקח מעותיו למ"ד הכיר בה שאינה שלו ולקחה כו' דנתן

ר. ריש אומרים כוי. ממ"ם (שם) לבר מגוב כוי, אע"ג דליכא בהו פלובחא. סמ"ג (עשין ע"אן ולח"ם (שם פ"י סי י"ח) כסס סוס'. ועיין כ"י [סעיף דין שלתה, ועיין ש"ך נסק"ם: ז. אלא אם כן כוי. הרמ"ש שם, דכה"ג למ שייך מקנת השוק, ועיין רש"י [שם] ד"ה מקנת כו": ח. ואפילו כו". כמ"ש בב"מ נט"ר ע"בן הכיר שהינה שלו כו' לשמואל, ועיין סימן קמ"ו סעיף י"ם שיין השיות בסג"ה, ול"ע דהם קי"ל כרכ שם, ועיין ש"ך [סק"ר]*: (ליקוט) (ואין עים הנגנב) (*ואפילו הגנבן כו'. הוא חמוה, וכמרדם שם וב"קן סי' (ר"ח) [קס"ו] כמכ למ"ד הכיר כו' לשם מחנה, אבל אנן קי"ל כרב (ע"כ):

וכו', פ"ק דב"מ דף ט"ו ע"ב. ונכחה לענ"ד שכונחו למ"ד הכיר כה היי דינא הכי, אבל אנן דקי"ל כרב ושם! וכן פסקו הפוסקים, מחזיר לו הדמים. וכן הוא לקמן בסימן שע"ג סעיף א".

גבי הם דמשני כחנן כישם נהי דחיפרסם לבישוחה כר, וכ"כ רב החי בחון כתשפטי שכועות שער י"ע. ש"ך [סק־ה]: ז. ויש אומרים. וכן פסק מהרש"ל (כישישן פרק הגחל כתרת סיי ל"ב. והש"ך ושקייון כתב דנ"ל עיקר כהתחבר, לפי שכן נרחה להדים דעת הרי"ף, וכ"כ הסמ"ג ושחר פוסקים לדעת הרי"ף, וח"כ כיון דהרי"ף והרמב"ם מסכימים לדעת אחת, יגם נש"ם משתע כדבריהם, וכן פסקו הרבה גדולי הראשונים וכן הוא במוס' שלפנינו, הלכך נראה כיון דמקנם משמע להדיה בסרומה הדשן סי' ש"ט, וכן נרחה משחר סופקים שלה סילקו וכן השוק היה מקנה ומדינה לריך להחזיר במנם, חין לך חלה מה שחיקט והכו דלה לוסיף עלה ונקטינן דבגנב תפורסם לא עשו בו חקנת השוק. עיין כבעל המאור

גליון מחרש"א

ש"ך סק"ה. נ"ל דוחו שננה דהמרדכי כתב להדיא. עיין סיתון קמ"ו בשדון סקי"ו.

חירושי רעק"א ש"ך ס"ק ו'. וכן פסק מהרש"ל. ג"ב, עיין נתשוכח מהרי"ט חלק חו"מ סרי י"ב דמשוי וה לספיקה דדינה, דנסתפק שם בספיקה כי החי הם נימה כיון דעכ"ם נריך להחזיר החפץ

באר הגולה ו. כ"כ הרא"ש שם נפסקיו נשם החום׳ שכחבו אהא דמסיק שם והלכחא

פרע נהיקפו אע"ג דליכא בהו פלוגחא, מכלל דכל אינך עשו בו חקנח

השוק אפילו בננב מפורסם, עכ"ל. וראימי במוס' שלפנינו נשם קטדו עדא דהה

והדכתא) שכתבו בסיפוך ח"ל, נ"ל דלא קאי אלא אהני דפליני בהו אמוראי,

אבל אמילחא דרבא דגוב מפורסם דלא פליג עליה שום אמורא לא קאי.

ע"כ. וכן הב"י ושעיף דין הביאו, ודמה הראיה שכחב הרא"ם בעוב עעם לענ"ד. ז. ביאר שם למ"ד הכיר כה שאינה שלו ולקחה אפילו מעום אין לו

פרק הגוול בחרם דכלוקח מגוי לה עשו כו מקנח השוק נוכן הוח כמשוכות

הנחונים סיי (רצ"ו) ור"פן ע"ם], והרמב"ן בספר התלחמות חולק עליו, וכחב, וכך

מלינו לרבינו שרירה גאון ז"ל (שדין) נשדקן חקנה השוק בלוקה מנור וה"ל לפנים,

עכ"ל, וכן הוא בהגהות מייתוני ריש פ"ה דגניבה, וכן משמע לכאורה מדכרי

המוס' דב"ק דף קי"ד ע"ב, וכן משמע מדכרי ראב"ן מכיאו ב"י סוף סימן זה,

וכן נראה להדיא מדברי חשוכת רכינו גרשום שבמרדכי פרק אלו מליאום, וכן

עיקר, עכ"ל:

בכולהו עשו מקנח השוק לבד וכו', (מה לוכך) ו*חדהוצרדו להולים פרע בחובו עיף וחאיש

ממולא לגני הדמים מיקרי הוא המולים, ודמי לספק אילן קדם וביב ביז שיבג. או דנמטלטלי דהוי חסים נמוד ליחא להאי כללה: שיך סיק דו ב"ל שהוא שבנה. נ"ב. עיין שו"ח שכות יעקב ח"ב פי קפ"ל:

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כז חו"מ ט (רצא - שנח) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 291**הודפס ע"י תכנת אוצר החכנ**

GEZEL - PART III

עראי הוא, מ"מ המצוה קובעה כל ז'

ימי התג לעשותה כבנין קבע:

הן ולא בנאה כפים. דטים מחשמה לכנין קבע, ועיין לעיל בטור בסוף

סימן קנ"ו ופעיף לין וכסוף סימן רי"ד

בטור וסעיף ייזן וכדברי המחבר וסעיף

הו"ל למידע דשל הנגול הוא ולא היה

וסעיפים רידין ע"ם: רן ועשאה בסוכת החג. פירום, אף לסוכה ננין

יבו איך יקנה דבר זה. גם כאשת חפירו שיין זה, שינרום שהיתה כשעת גוילה, וכמו שנמבאר בהלכות גניבה וסימן שניג פעיף אין, שינרשנה כשלה והוא ישאנה. ואפשר דמפני שהוא קשה יותר משאר ששרין הן כזה: נו בין שבאו עדיו עדים ברי. ולא כדין גנכ שכאו דברים ולריך עליו מתשבה טפי, משו"ה נקטו הרמב"ם והמחצר בלחו עליו עדים שנגב דחייב לשלם כפל כמו שנחבאר בעור סימן שמ"ח

דלם ממחוה:

סימן שם סעיף א' או חייב בן משלם דמיה. ילפינן ובב"ק מ"ו עיאן מדכחיב וויקרא הי כיגן משר בזל, דדוקה (חם) כשהיה כחשר גולה צריך להחזירה בעינה, הא אם נשחנית שינוי

להחזיר הגזילה כו'. לוקם סגוילה בלבו "מואיך יקנה דבר זה ונפתה כלכו בדבר ולה כפל, דהין כפל כי הס מנכ: עבר בלא תעשה של לא תתאוח" ואין תאוה אלא כלכ כלכד.

יא "התאוה מביאה לידי חמוד והחמוד מכיא לידי גזל שאם לא רצו הכעלים למכור אף על יאן: יו דלא עשו תקנת השבים שלינו מחד לכמו שהימה כנד, קולה פי שהרבה להם בדמים והפציר ברעים יבא בקרקע. דמיון דהוא דנר קטע ועומד נשינוי ואין עליו אלא חוב דמי שויה כמו לידי גזל שנאמר! נחמדו בתים וגזלו ואם עמדו הבעלים בפניו להציל ממונם או מנעוהו

מלגזול יכא לידי שפיכות דמים צא ולמד ממעשה אחאב ונבות.

יב "הא למדת שהמתאוה עובר כלאו אחד והקונה דבר שהתאוה בהפצי שהפציר בכעלים עובר בשני לאוין לכך נאמר לא תחמוד ולא תתאוה ואם גזל עבר בשלשה לאוין.

סימו שם

מצוה על הנולן לחשים הנוילה ואם אין כה שוה פרומה או נשתנית

וכו י' בעיפום

א ⁶⁰כל הגוול ⁶¹חייב להחזיר הגזילה עצמה שנאמר⁰ והשיב את הגזילה אשר גול ואם אכדה או נשתנית למשלם דמיה בין שהודה מפי עצמו ^{גו}בין שבאו עליו עדים שגזל 'אפילו גזל קורה ובנאה בבירה גדולה הואיל ולא נשתנית דין תורה הוא שיהרוס כל הכנין ויחזיר קורה לבעליה אכל תקנו חכמים מפני תקנת השבים שיהיה נותן את דמיה ולא יפסיד הכנין 'אפילו גזל קורה "ועשאה בסוכת החג ובא כעל הקורה לתובעה בתוך החג נותן לו את דמיה אבל אחר התג הואיל ולא נשתנית ^{הזי}ולא בנאה בטיט מחזיר את הקורה עצמה. הגה ^טגול הרקע ובנה עליה בניינים גדולים לריך לסתור הכל ולהשיב קרקע לבעליה יידלא עשו תקנת השבים בקרקע.

ציונים ומקורות טן דכרים הי ייז. ין מיכה בי בי,

סימן שם לו לפון רמב"ם פ"ל מגדלה דין ה". כן ריקרא ה' כ"ג. ג) מישרים נתיג ל"ל ת"ו. ד"מ (פוף) פימן שפ"ו פעיף א'.

ווים וביו סימן שם מעיף א' בסופו. הבונה כותל על של חביר: והכנים ו*חוד הכל, שלא עשו תקנת השבים בקרקע. מסימן שעיא ונגיי פוף וווויזף א הקרקע בתוך שלו וכנה על אותו כותל בנינים נדולים, חייב לסתור בשם רביות ירוחם נתיב כיא חיוו.

מורי זהב

סימן שם פעיף א". דלא עשו תקנת השבים בקרקע. דברי הסמ"ע נסקין בזה אין להם ביאור. ונראה הטעם, דקרקע אינה נגזלת ובע"כ יבוא

באר חגולה

סימן שם סעיף א" א. כל כו". וכ"קן ק"ו מ' מס כעין כו": סעיף י"א ע. קס ובותבים פיא מבוילהן דין י"מ. וכתב הרב המגיד, זה. סעיף י"ב פ. שם וברחבים פיא מגוילהן דין י"ב

נגפס כו", טול דמי פרסך טול דמי טליתך אין שומעין לו, נגנפו או אברו נותן סיבון שם סעיף א' א. לשון הרתב"ם בפ"א תהלכות גדילה דין לו לחיסן (ע"כ): ג. (ליקוט) בין שהודה כוי. ר"ל אפ"ג דקום אשר גול הי. וכתב הרב התגיד, מנושר בפ"ט דב"ק (דף צ"ד ע"ב) ונהרכה [ריקרא ה' כ"גן דיליף שינוי ממנה משמעי בהדה מעלמו, מ"מ ה"ה נעדים, מקומות. כ. משנה פ"ה דגיעין [דף נ"ה ע"ח] והוכחה שם כככח דהם אתרען שיטו ג"ב לפנין כפל וד' וה' (ע"כ): ד. גדל קרקע בר'. קמא דף צ"ה ע"א. ג. מימרא דרפינא פ"ג דסוכה דף ל"א ע"א. [ב-ק] כ"א אי ההוא נכרא כו" דל פייסינהו כיי, פירם הרעב"א ושם ד"ה הא ד. כתב הרב התניד (שמן, לפי שאם בנאה בטיע אינו תחזיר אלא דמים שהרי ו*הוא) כגול קורה וכנחה, וכן מפורש שם.

ביאור חנר"א

(ליקוט) כל הגוזל חייב כו׳. עיין רש"י דפנהדרין ע"ב א' ד"ה אבל שם במכילםא ודושבייפוקכיפסוקידה וכבר כאר הר"ת ו"ל דינין אלו בספר המצוות (לענק מיקטא) כו' (ע"כ): ב. ואם אבדה. מכום ט"ו לי ושלר תקומום: במצוה (ר"ם ורס"ל) נדיח וסיח והפינו והכיל הכרייסום הכלמכום על (ליקוט) כל הגוזל כוי ואם אבדה כוי. מוספתה (ב"קן כוף פ"י, דאמריגון כשמל שכירות הקרקע דחינו יכול לגשת יליחותיו מהיסומים עד פיגדלו, ואפילו כשיגדלו אפשר שיאתרו טול עליך ואכניך כו' ע"ש (ע"כ):

(ליקוט) גול קרקע כו'. עיין מ"ם שם, ועיין מ"ם לקמן נסימן שע"ה סעיף ו' וסקט"ון: ה. דלא עשו כו'. עיין חוס' וב"קן נ"ו ח' ד"ה כל כו':

סימן שם סניף אי א. תקנת השבים בקרקע. עיין באר היטב וסקיבן מפשר לקטמן כוי/ ולרטמת כיכ וכ"ש מדכרים התפשרים. שם וסמיע סקייתן: ב. בדבר. גם באשם חמירו שייך זה, שינרום שינרשנה בעלה והוא ישאנה. ואפשר מפני

שהוא קשה יותר משאר דכרים ולריך עליו מהשנה עפי, משו"ה נקעו הרמב"ם והתחבר בלאו דלא תחאוה. שם וסמיע שקיישן: סיבון שם סעיף אי א. בסוכת החג. לף דסוכה מין לרעי היל, מיית המנוה קונעה כל ז' ימי החג לעשותה כנמן קנע. ועיין למיל כנור סף סימן קנ"ו. פמ"ע וסקיידיהן: ב. תקנח השבים בקרקע, ז"ל הסמ"ע וסקיין, דכיון דהוא דכר קטוע ועומד הו"ל למידע דשל הנכול הוא לוא היה לו למנסו, עכ"ל (בד"ח ואני

חירושי רעק"א

סימן שם בראשה מצדה על הגדלן לחשיב הבדילה. סיוב לונסין דנולן כתכ כש"י ן סנהדכין ע"כ - סימן שם סעיף א". כל הגדול. נ"ב, נכרי שגול מנכרי לו משקלו וחמ"כ נחגייה, עיין ש"מ סום יסיר פיי ע"ם:

גליון מחרש"א מי דייה חבל לשנין מיקנה לה קנין דלה גרע משוחל דהה כל הנחה שלו. שעיף אי. חייב

להחדיר. פיין ש"ך סימן שפ"ו סק"ח חי לריך להשים לידו או שיטן לי שכר כר אמוראה והנכול

יטפל נו. שם בהגייה. דלא עשו תקנה השכים בקרקע. עיין קמ"ע קיתן שק"ו קק"ע.

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כח חו"מ י (שנט - תכז) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 26**הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה**

חיוב השבת גזילה

ליתר עיוו

שו"ע חו"מ סימן ש"ס סעיף א' וב', ליתר עיון פ"ת ס"ק א

כל הגוזל יותר משוה פרוטה חייב להחזירו לבעליו. אך אם יפסיד הרבה כדי להחזיר אותו חפץ יכול ליתן דמיו משום תקנת השבים. ואם הוא קרקע צריך להחזירו אע"ג שיפסיד הרבה, וע'

רפחחי חשורה.

One who stole anything more than a perutah must return it to the rightful owner. If returning the actual item will cause him a substantial loss, e.g. he stole a beam that was subsequently built into a building, then the Rabbanan allow him to return its value.

מים חתניד

שים משהיא לו (לקנותו) [*לבנותו)**: מעיף ב' זן אף על פי שעבר. דהמוכה וחין כ"ד מקקין לכוכו במורם מתון נדחין כ"ד מקקין במחילת דין חורים וראה מהריה גם אחלי שיעור וכמו שכמבתי בריש סימן שנ"ע וסקייבן: סעיף לפחות משוה פרוטה כמו שכחנו הטור והמחבר לעיל בסימן ו'ו. ביניבים נ' חן ג' אגודות שוות ג' פרומות כר'. וכ"ש אם גול אתם שוה מנות השנה אין כאן ומכין אותו עד שתנא נפשו או מקיים מנות ישרי פרוטה והחלה דלרין להשיב אותה או דמיה שוה פרוסה כמו שהיתה השנה, עכ"ל. ועיין דרישה (שם) מה שכתפלי מוה: שעיף ה' יו

> מחחילה, אלא לרכוחא נקט ג' מלות השנה בתה שהחזיר שחים אפ"ה לריך להחזיר השלישית, כן כמכו התום' וכ"ק ק"ה ע"א ד"ה אמרן. והטור וסעיף אין סיים כוה אגודות שוום שתי פרוטות והחלו לא קיים מלות השפה כלל, עכ"ל: סעיף ד' מן אף על פי שגוילה אין כאן כוי. העול וסעיף אין כ"ל נשם הרמ"ה בתוספת כיחור ז"ל, חע"ם שחין כחן גדילה

לגודות כו', דלע"ג דככר קיים ב ^{לאי}הגוזל פחות משוה פרוטה "אף על פי שעבר אינו כתורת השבה.

ג פיגול חוג׳ אגודות שוות שלשה פרוטות והוזלו והרי שלשתן שוות שתי פרוטות והחזיר וכתב ז"ל, וכ"ם אם גול שתי לו שתים חייב להחזיר השלישית הראיל שני משפורבתחילתה היתה שוה פרוטה.

ועמדו על אחת והחזיר לו אחת, ד יוגדל שתים שוות פרוטה והחזיר אחת שלרוך להחזיר לו גם השניה שהדי פואף על פי שגזילה אין כאן מצות השכת גזילה אין כאן".

ה "נשתנית הגזילה אף על פי שלא נתיאשו הבעלים אין צריך להחזיר אלא דמיה כמו שהיתה שוה כשעת הגזילה והוא שלא יהא שינוי החוזר לכרייתו "יכיצד הגוזל עצים

גול עפר ועשאה לבינה. עיין פריסה ודרישה סעיף דין סס כתבמי דדעת הרשב"ם וכיק ציו עיב דיה האן דדוקם שייבשן בחמה, ולח כשלרפן (אימן) בככשן דאו אי אפשר לכותשן לעפר דק ככתחילה. וכדרישה נשפן כתבתי דתלפון הטור נשפן משמע אפילו שרפן ככבשן, וסיינו טעמה, דבעפר דחינו משוב חין קפידה אף כשלה סומור לגמרי דק כברחשונה, מנחטי להעשות למל וראה ב"ק צ"ג עיבן דקפדינן אלמר דהוא דבר להעשות 13 סרחשונה:

ודבקם במסמרים ועשה מהם תיבה אינו שינוי שהרי אפשר לפרקן וחוזרים לוחות כשהיו "גזל עפר ועשאו

מורי זהב

ציונים ומקורות ד) ומגרים שם פ"א מגוילה דין ר". ה) שם ברפב"ם. יו) שם ברפב"ם, כן סירם (ווהמגרים בהרפב"ם. ז) ומגרים פ"נ מגוילה דין יי.

את"ם לידי השבה דמצויים הן בעלי זרוע ליפול כמ"ש המחבר בסימן השבה אין כאן. הב"י האריך בפירוש דבר וה. ולי נראה דרכינו מדקרק ואת שנוים כו'. בטור (סעיף א') כתב, וכ"כ הרמב"ם ופ"א מגזילה ה"ון גזילה *יש כאן

באר הנולח

ואע"ג דאיכא לפרושי דלעמן להוליכו אחריו למדי קאמר וכדמשמע

מסירום כש" (שם דיה חייב), סוכר רמינו דלענין חזרה בעלמה מיפרשה,

קי"א סעיף (ג') (ייג), משו"ה לא עשו תקנה כזה, משא"כ בקורות מדכתב הימכ"ם גזילה יש כאן, והרא אינו אמת, אלא דע"כ ההרמב"ם שאפשר שיתרקבו או שישרפו ולא יבואו לידי השבה: בעיף כ׳ אף על עצמו מפרש דבריו בסיפא במה שכתב השבה אין כאן, לכך לענין זה פי שעבר. נראה דמיירי עכ"פ בדבר שמקפידים: מעיף רי. אף על פי יש גוילה דלא קיים מצות השבה, אבל לא מצר גוילה עצמה, והיינו כהרמ"ה (המובא בטור שם):

ביאור הנר"א

סעיף ב' ה. שם ובדמב"ם פיא מגוידהן לין ו', וכ"כ הטור ופעיף אין, סעיף ב' ו. הגוול כר', מנהדרין נ"י לו ועלר מקומום הרנה: כן משמע כפ"ט דככל קמל דף ק"ה ע"ל גם הל דגול שלש לגודום. סעיף ה' ז. ביצד בר'. עיין כלר הגולה (אוח טין, ועיין סוס' שם [ב"ק צ"ג ע"כן ד"ה עלים כו':

פתחי תשובה

החמירו אלא מפני מה שעבר על לא תסיג גבול רעך (דברים יים

וכן משמע בפ"ד דב"מ לף (מ"ח ע"ח) נויה עיבן, וכ"כ הרשב"ח וביק שם דיה אעיפן, כ"י ושםו. סעיף ג' ו, שם וברחבים פיא מנוילה היון, ושם בנמרם ובים שיה עיאן מימרם דרגם. ופירוש הנדולת, דברים הנהגדים כמו ירק. הרב המגיר. סעוף ד'י ז. שם ובדובים פיא מבדירה היון, ובעיה דרכה שם ביים שיה משחדונים עיאו והדר פשעם. *וף*. זמכין פומו עד שישיב הכל. טור נשעיף אין כשם הרמ"הן. שעיף הי ח, לשון הטור פשיף ג', ממשנה פ"ע דב"יק דף ל"ג ע"ב ע. לשון הרמב"ם שם בפ"ב מהלכות גדלה דין י׳, כאוקיתתת דרב אשי שם. י. מימרת דרב פפח שם דף ל"ו ע"ב.

פעניי שומם דמר לה ידענה מה ענין טעם זה בעי הכה, וממחלת כמד הרב הגדול מה שעמד על לשון הסמ"ע וסקיון. ועיין בלבוש שכתב טעם אחר דנריו מה הם משולנים הננה, אם לא שנאתר דאשינרת לישנה נשנה נחחלף לו פין דלכך לא עשו חקנח השבים בקרקע, דטעמא מאי עשו חקנח מקום השנים למקום השוק וק"ל. והנה רחיתי בכאר היטב אשר לפני שהעסיק ולא היי השבים כדי שלא יעלים הגזלן שגזל ולא יעשה תשובה, ובקרקע לים לכנותו. ואכני לא יושפי מה פוקן סהן. ופיין בתשובת המבי"ט לא שייך זה דאי אפשר להעלימה ע"ש. ועיין בתשובת המבי"ט השלישות. וכ"ש אם גול אחם שוה פרוטה והחלה ללריך להשינ אותה או דמיה שוה ח"ג סיי קמ"ג שכתב דאם לא נעשתה ההשגת גבול מדעתו רק פרוטה כמו בהיסה מתחילה, אלא לרטתא נקט ג' אנודות מו', דאש"ג שכנר קיים שהבנאים הכניסו חצי אמה מקרקע חבירו שלא מרעחו, אפשר שגם מלום השכה נמה שהחזר כי לפ"ה לרין להסוור הני, כן כסנו הסוקי. יפיים הטור הגאונים ופקור דברי ובינו ירוחם המובא בציונים אות בין יודו שעשו בו ז"ל, וכ"ם לם גול כי תנדום שות כי פרוטות והחלו ועמדו על לחת והפדר לו לחת. תקנת השבים ריפרע לבעל הקרקע מה ששוה החצי אמה, כי לא שלריך להחזיר לו גם הכי שהכי לא קיים מצוח השנה כלל, עכ"ל. פח"ע וסק"חן:

יידן, והכא לא עבר כיון שלא ידע, עכ"ל. ועיין במשנה למלך פ"ו מהלכות גניבה הלכה י"א שהביאו בקצרה וכתב עליו, ואין גראים לי דכריו כלל ע"ש. ועיין בתשובת רשמי שאלה וחי"מן סוף סימן נ"ו שהביא דברי המשנה למלך הנ"ל על נידון דידיה (שהובא לעיל סימן קמ"ב סעיף בי ס"ק כ׳) ומסיים רצ"ע ע"ש. ועיין בספר שער משפט נסק"אן שכתב רנ"ל דהאי דינא תליא בפלוגתא שהביא הרמ"א בסימן רע"ד במי שהיה לו נחיל של דבורים ויצאו וישבו על אילן חבירו, אי יכול לקרן הענף כו', וכן בשנים שהיו באים בדרך זה בחבית של יין וזה בכד של דבש ונסרק הכד של דבש, אי בעל היין חייב לשפוך את יינו כדי להציל דבש של חבירו וישלם לו רמי היין מפני השבת אכירה כמבואר כסימן רס"ד סעיף ה' בהג"ה כו' ע"ש:

חידושי חתם פופר

סימן שם סמיע סק"ו. ולא ה"ל לבנותו. כן ל"ל:

נליון מהרש"א

סעיף ב'. הגוול פחות משוה פרוטה. ואם נמיקר, עיון סמ"ע הימן שס"ו סק"ה, שם. אעים שעבר אינו בחורת השבה. משמעות הדכרים דחף כלה ידע הנגול מוס, ועיין

סנהדרין נ"יו מ" רש"י ד"ה לערת בשפחים וברש"י נ"ט מ' סוף העתוד, שם תשמע דמטעם מסילה הית. ועיין רמכ"ם פ"ה תמיסות ה"ח תמרה וכו" וה" תשוושה מווספו, אם כונתו לשתא שוה שרוטה נתדי נאו דתסופק כיון דלא יודעים הפעלים היי יאוש שלא מדעתן, ער"ם משמע דאם מקפידים, גם בפחות משוה סרוטה אינה מקודשת, ושיין ספר מחנה אפרים הלכות גדלה סי' א' ופרי צ'. בסייע סקיים, ומבין אותו עד שתצא גפשו. פיין בקלוח סימן ליים סוף סקייא אי נחסינן בפניו לנכסיו מטעם כפיה. סעיף הי. כפו שהיותה שוה בשעת הגוילה, וגם השמה שנשמה ער שנעשם שינוי להגולן דקנה למפרע סרא"ש בים פים פיי נין. ואם החלב והוא רולה להחויר חפון חתר. עיין בגליון לקצון מימן שע"ל ספיף כי וויה חייב החשייד דוו. והוא שלא יהים שינה החתר לברייתו. וספק גול מותר בשינה כל דכוא. וסישו שנ"ח סעיף ו"ל נהנה"ה. שם. רעשה מהם תיבה אינו שינוי. ומ"ח השנח מיהו קלי. ומיחון שק"ב סעיף ח' מהנה"ה.

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כח חו"מ י (שנט - תכז) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 2**7הודפס ע"י תכנת אוצר החכמר**

ממיהן, עכ"ל. וגם דעת התום' נשם קייב פיא דיה ולא פשן דנאמנים שעיף ח' ידן ויש אומרים שצריך. ס"ל דדוקא "בתנוה" לתמכו ממיגו דהחזרט, ומציאם כ"י ופעיף או וכ"כ הפעל המאור והרמכ"ן בספר בעדים א"ל לפורעו בעדים, משום דמחילמו היה כדי לפרוע, משא"כ

מהרש"ל (שסו), ולמה נימל דהרל"ש פליג עלייהו מה. ומ"ש סיטן שסב סעיף א' אן אע"פ שגתיאשו הבעלים כו'. דמלוש

למד לא קנה אם לא נהדי שינוי רשות, וכשות יורש לאו שינוי רשות מיקרי כמ"ם לעיל וסימן שס"א סעיף דין: בן ומשלם דמיה. פירוש, הגולן להנגול, דכנולן לא שייך מים חקנם סשוק, משו"ה לריך ליתן להנגול כל דמי הגזילה: סעיף כ' גן שחשביחה אחר יאוש. כן היה דעת הלמב"ם (המובא בציונים אות בין לכעינן יחום, אכל הרא"ם וב"ק פים סיי גין והטור וסימן שניד סעיף אין וסיעחייהו ס"ל דחפילו לח נמיחש ג"ב דינה הכי. וכ"כ מור"ם כהנהומיו פוף פעיף מ' דים חולקין, וקחי גם חום שכתב המחבר כלן. ועיין דריפה ופרישה סעיף אין: דו הן ואינו משלם אלא כשעת הגזילה. פירום, אם הוא בענין שאינו לכיך להחזיר הגדלה בעינה חדי משלם הוא להנגול דמי הנזילה. אבל על הרוב מחזיכה בעינה, וע"ז מסיק וכתב ז"ל, וכשמחזיר כו' שמין לו השבח ונומל מהנגול, כיון דמולן פלמו מיירי דמוליחין מידו, דחין לריך ליתן סנבול לבולן אלא שכמו. וכפעיף ד' דמיירי שם בדמכרו לחחר, שם לחו דוקח קחמר דנוטל דמי השנח מהנגול, דהם גם

קרנו נוטל מסנגול, אלא לרכומא קאמר

ח °הגוול את חבירו בעדים ^היש אומרים שאינו צריך להחזיר לו בעדים ידוחאריש אומרים שצריך.

> סימן שסב השכיחה הנוילה ביד הנולן מסילא

> > וכו ילג מעישים

⁶⁶הגזילה שלא נשתנית אלא הרי היא כמו שהיתה "אף על פי שנחיאשו הבעלים ממנה 'ואף על פי שמת הגזלן והרי היא ביד בניו הרי זו חוזרת לבעליה בעצמה 'ואם נשתנית ביד הגולן אף על פי שעדיין לא נחיאשר הבעלים ממנה קנאה בשינוי ביומשלם דמיה כשעת הגזילה.

ב כלנתיאשו הבעלים ממנה ולא נשתנית קנה הגזלן יכל השבח יושהשביחה אחר יאוש דואינו משלם אלא כשעת הגזילה ודכר זה מדכריהם מפני תקנת השכים 'וכשמחזיר לו הגזילה הושמין לו השבח ונוטל מן הנגזל.

ציונים ומקורות ה) דין נפרק כל הנשפעין דף שלים שבועות כ"ט ע"א מדפי הרי"ף כתב אלו שתי דעות, ועיין ד"מ פימן שפ"ד. סימן שםכ ח) לפון רמכ"ס רים פ"ג דנדלה. כ) סס דין גי.

המלחמות כים פרק הגחל בתרא ושם ליה עיב מדפי הריףן להדיא ווכ"פ בגולן, ועיין לעיל סימן ע"ה ופעיף ריג, ממייע סקליר ודרישה סעיף ריגן:

המחבר ויש אומרים דהני מילי כוי, היינו משום לנש"ם ושם קייב עיאן חיתה סתם נאמנים, ואפשר לומר דאפילו ידוע שכחמה הגדילה לידי חכיהן וידוע דעודה פידן אע"ג דלים להו מיגו, משום דטענת עשה אבינו חשפון טענה ביה בבתיי. מעליוםה הוה, *כחו הייה לפרש דלה כאו מסימני אלא כמינו ודוק. עיין בחשוכה מהכר"ע וח"אן ס" ע' וע"ב וקי"ב דף ק"מ וקמ"ל, ונרשד"ם [חרים] ס" קל"ם ור' נקשיכן: מעיף ח' ח) ויש אומרים שצריך. כ"כ הרב המגיד פ"ד מסלכום גזילה (הייד) והריכ"ם סי של"ב כשם הרמב"ם. ולפע"ד לא מוכח מהרמב"ם מידי ע"ש. שוב מלחמי בכסף משנה "שכתב ג"כ דלה מוכח מהרמב"ם מידי ע"ם. ולענין דינה פסיטה דקי"ל דמין לריך, שכן דעת הר"ן פרק סנשבעין והמובא בציונים אות הין וסנמוקי יוסף פרק חזקת הבתים וב"ב י"ו ע"ב מרפי הרייף), וכ"כ הריב"ם שם שרכו כמו רבו החולקים על הרמב"ם, ושכן דעת הרמ"ה. וכן כתב הריטב"ה רים פרק החשה שנתחרמלה נכתובות יייח ע"א דיה ולחנין שמע"פ שיש לדמום כמים הכמ"ה מ"מ דינו חמת, וכן דעת הרחב"ד והרמב"ן וכיב לייג עיב דייה

סבור), וכ"כ כספר התרומות שער מ"ט וחלק "ב סינו, וכ"כ רפינו ירוסם האסילו דמי שכחו נוטל מהנגול וכ"ש דמי קרטו, ועיין פרישה ופעיק ב"ן:

באר הנולה

סעיף ח' פ. הרב המגיד נפ"ד מהלכות גוילה דין י"ד כשם חכתי הדורות. והכסף משנה שם כשם הריב"ש וחיי שציבו כשם הרבה מהמורים, ושהרמ"ה השיב להרמב"ן כן, וכחב עליו הרמב"ן וביב דיג סוף עיב דיה שבורן שפסים ישק. וכפרק ד' לטוען והיחן נסתפק הרב המגיד בדעת רפיט. והר"ן בפרק כל הנשבעים (שבושות כים עיא חדפי חדייף) הכים השתי לעום מההום לחסף נסכה מחבריה וכר' וביב שםן. ל. הרב המניד (שםן לדעת הרמב"ם, וכן כתב הכסף משנה שם שרבינו ירוחם נתיב ל"ח (חידו והריב"ש בסימן של"ב

כתני שלפיני פוצר כן. מימן שמב סעיף א' לו. לשון הרמנ"ם ריש פ"ב מהלכות נדלה. וכת ב"פ" וארה פ"ם הרב המגיד, מפורם כפ"ט לכ"ק ומשנה וגמרא דף ל"ג ע"ב ודף ל"ו ע"א והובוים וע"ב]. כ מכואר שם נפ"י משנה וגמרא דף קי"א ע"ב, דקי"ל כרכא ייי וכר חופעים שם וכמו שכתבתו בסימן דלפיל סעיף ז' ואות חים. ג. מכולר פאינו צרוב כמ"ם בסימן ש"ם סעיף ה' ונסימן שנ"ג ומפיף איו. סעיף ב' ד. שם

(ברחבים פיב חגויכה) דין כי. וכמב הרב המגיד, דעת הרב ו"ל שפין הנולן קונה דבר ואף לא השפח קודם יאוש, ועל דעת זה כתב דבריו באלו הדינין,

ושכ"כ הר"ל ז"ל ובהשנות שם הדדן ולמכר, מש לדכריו מקלם ראיה ממ"ש בפרק מרוכה שם [וביקן דף ס"ו ע"ל מימרל דרבה] ילוש למנור רפנן דקני ולא ידעום אי מדאורייםא וכוי, והאריך כוה, ואכמייל. ה. נכאה לע"ד דמ"ל לרפינו הרמצ"ם מאחר דקי"ל נביב קייד עיב חוום שם דיה והדבתאו כל היכא הפליני רבה ורב יוסף הלכה כרבה בר משדה ענין ומחלה וא"כ יאוש לחודיה קנה, וקו"ל בסוגיא דריש פרק הגוזל עלים וב־פ צ־ב ע־בן דלא קני אלא כשיני שאינו חחר לברייסו וכמ"ש לעיל בסימן ש"ס סעיף ז', וניסא ליה לרפינו הרמב"ם, דהא דסייל לרבה דיאוש לחודיה קני היינו לשבח שהשמים, ומ"ש דלא קני אלא כשיטר גמור, הוא לקטות כל גוף הגדלה. ו. כתב הרב המגיד (שם) שדעת רפיט דכי אתריט התם ודף צ"ה ע"בן לרי שמעון וכו' כדתי מקלקיטן ליה

באר חימב

סעיף ח" י. שצריך. כ"כ הרב התניד נשם הרתב"ם. והש"ך (סקיית) כתב דכ"ל דלא מוכת מהרמב"ם מידי, וגם הכסף משנה כתב כן. ולענין דינא פשיטא דקיייל דא"ל, שכן דעם הרבה פוסקים גדולים, וכ"כ הריב"ש שרט כמו רם החולקים על הרמב"ם, וגם הר"י בדדק הרום פימן לי כסב פיון דרטופה סוברים לא"ל ואין הוכחה מהרמב"ם, הכי נקטיע. וכן עיקר לדינה, וכ"כ הסמ"ע גפשיטות נסימן ק"ין סעיף הי נעיין מ"ש שם פ"ק מי ע"שן, חלא כב"ח שם שפסק דהוי ספיקא דדינא ע"ש, עכ"ל:

סימן שסב סעיף בי א. כשעת. פירוש, אם הוא בענין שא"ל להחזיר הנדלה עלמה. אבל על הרוב מחזירה בעיכה, וע"ו מסיק וכשמחור לו הגוולה כו". סמ"ע נסקידן:

חירושי רעק"א

בליון מהרש"א

סעיף ח' טה ויש אומרים כו'. מנסכל דר' לבל, ועיין סימן ט"ה סעיף ו"נ

בהג"ה, ממ"ם וכיכ ליד הי ושהר מקומותן הו"ל כנולן. וסברת כתשונה מפרשים שם בעדי ראיה. וראיה ממ"ש בכסוכות י"ם א' וליחני כו' והא קר"ל כר, ואם איחא

ליחני בגולן. וסכרם החתרונה דקדק התגיד תשנה ופ"ד מגוילה הי"דן מדברי

הרמכ"ם שהכיח שו"ע בסימן שמ"ד סעיף ד', ועיין כחר הגולה שם נאוח דין,

אומרים שצריך. **וכן כתנ הכח"ש שם נב"ק פ"י סיי אין ואם אתרו גדולים

יודעים אנו כו' ומיירי כו' כיון שידוע כו' ועודה כידו דאב כו' (ע"כ):

ב. אף על פי (שנחיאשון כו'. רש פיתן שפ"ח: ג. ואף על פי כו'. שם

ארי ציר ור"ל מדלח כתב נעדי רחיה, וחין הכרת, שהרתב"ם נקט לשון הגמ', "ס"ה, ועיין סיה! מ"ם כסימן שנ"ו ספיף מ' נסוף סק"הן, ופיין ש"ך נסק"הן: (ליקוט) ויש

יון ני סימן שסב סעיף א' א. הגזילה כו'. עין לעיל רים סימן ש"ס:

חבחרי קעיף ו": ד. ואם כו". (שם) *שים קעיף ה": סעיף ב" ה. נחיאשו כו". אולי כוותו עיין סיתן שנ"ד ספיף ח": ו. כל השבח כוי. כמ"ם שם* ושם וב"קן נ"ר

מיש המתבא לי הלכה כרשכ"ל: ז. ואינו כו' דדבר זה כו'. שם כ' (ל"ר) נחתר כ' ייחקן

סימן שסב בראש הסימן. חשבותה הגוילה ביד הגולן. גול משומת וילדה, כתל טשומ -שיך סיק חי. שפן דעת הריץ. ניכ. ועיין לפון הכייף פרק הכותל וחובות מיב עיב מופי ובייףן בעוכדה דכקרה, ובר"ן נשבן ורח"ם עם נפי בין: ונווס, נסימן סנ"ד (מנין אינ.

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כח חו"מ י (שנט - תכז) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 3**4הודפס ע"י תכנת אוצר החכמ**ה

- Typically, if the stolen item is extant then it must be returned as is. If it got ruined or destroyed, or if it was changed substantially, then he must repay the value of the item at the
- Until the item is returned to the owner, the thief is fully responsible for it, even for things beyond his control.

שו"ע חו"מ סימן שס"ב סעיף א

- כשהגזילה בעין צריך להחזירה בעין (אפילו מיד הלוקח אם הוא קודם יאוש), ואם אינה בעין או שנשתנתה באופן שהגזלן קנאו, צריך הגזלן לשלם דמיה כבשעת הגזילה.
- ודע שזה פשוט בש"ס שגנב או גזלן חייב בכל אונס שיארע להגזילה עד שמחזירו לרשות הבעלים [עיין נתיבות סי' קפ"ב א'], ולזה לא מהני שהודיע לבעלים שהגזילה אצלו (פתחי חושן פרק ד' סעיף ה').

35

הן אבל שנים שתבעו את אחד כוי. אין זה מלטון הטור ולא יו חייב לשלם לכל אחד מהם מנה. אחד מיסגע כל אחד:

ביניהם כמו כסמוך, משום דכיון דכל סד מוכע כמלה ח"כ יש למוש לרמחי, דחמחי ידע ממנה ולה ידע מחידך מנה. ולפ"ו אם כל אחד אומר איני יודע מהגדלה כלל, דינא ג"כ דמולקין כאן כמו נסמוך, ודוק: דו גול אחד ואינו יודע אם החזיר כרי. עיין לעיל סימן ע"ה סעיף י', שם כמצו העור

ומעיף טין והמחבר דינים אלו: סימו שסו סעיף א' או אין מקבלין ממנו בר. *וכתב בספר חסידים ס" בכח" נכתבו **חתרפ"ו, דוקם כשהנגול אין סייב הריים ארו לחמרים, אבל אם הנגול חייב לחמרים, אבל אם העגול חייב לחמרים, אבל אם הנגול חייב לחמרים מחום מרו ואין לו מה לפרוע, יש לקבל כדי שיפרע בו הוא לבעלי חונית שלו, ע"כ: בשור הנודא לבעלי חונית שלו, ע"כ:

01972 0197

בית ביפוס ובסהדורת מומד חויכ פיק הינו במיי ומורפיב

מלשון הרמב"ם דפ"ד דגדלה שכתב שם גם כן דינים שלפני זה, וכפל 😗 נותן לכל אחד מאתים. אתר שישבע כל אחד, וכ"כ רפינו ירוחם נמיג דפרים הות, שהרי כתפו כבר המחבר בסעיף ח': יו וכן אם גוף ל"ל רים מ"ד, והות פשוע. ותם גם הם חינם יודעים, יהת מונח בידו עד לשנים ברי. זהו קפי גם אמה שכתב המתבר בתעיף פי, והוא הוא, וכן שיכוא אליהו, כ"ל רמינו ירותם. ונ"ל, הא דלא אתרוע בכאן חולקים

סידכן הטור גני מהדדי: כל אחד מהם תובעו מאתים כוי. ואם לא אחד ואחד הויאבל שנים שתבעו את אחד וכל המחבר דחייב ליחן לכל אחד בכא לנאח ידי שמים כחם חמר שגול חמר מהן, וכ"ש כזה שנול לשניהן וכנ"ל ובסקירן:

סימן שכו סעיף א' אן ותשובתו קשה, דנולן כי כמי כל חשר לי לח יספיק לו כשיחזיר לכל אחד מה שגולו, ואף אם הגולן הוא עשיר, מ"מ כיון דינטרך לכזכו ולהולית מידו ממון הרכה לא יחור כמשוכה, גם אינו יודע למי ישיב כיון שעסקיו בכך וגזל הרבה: כן אם אין הגוילה קיימת. חפינו אם היא קיימם אם פנה עליה בנין אין לריך להחזיר, וכדברי הלל דחמר וביטין ניה עיאן אם גנב קורה וקבעה כבנין א"ל לקפקע ולעקור כל הבנין בשביל חורח הקורה אלא משלם אומה לבעליו. מיהו דוקת בכה"ג שננב דבר המיטלטל, חבל אם השיג גבול רעהו בקרקע וכנה כוחל כשל חביכו, אפילו בנה עליה בנינים גדולים חייב לסחור הכל, שלא עשו מקנח השפים בקרקע, כ"כ רכינו ירומם

ליתר עיוו

חבשו אול הוא אמר מעלמו כן, כנר כתג אחד מהם אמר ליה גולתני מנה והוא משיב אמת שגזלתי את אחד מכם מנה אכל איני יודע לאיזה מכם "חייב לשלם לכל אחד מהם מנה. סגה יוטיוכן אם גול לשנים לאחד מנה ולאחד מאתים וכל אחד מהן תובעו מאתים והוא אינו יודע למי גול מחחים "נותן לכל חחד מחחים. האיגול באסד ואינו יודע אם החזיר לו אף על פי שאין חובע אומו חייב לשלם לו אם בא לנאת ידי שמים. "אבל אם אמר לאחד איני יודע אם גולחיך אם לאו אפילו

בבח לנחת ידי שמים חינו חייב לשלם לו.

סימו שסו

נולן שבא לעשות תשובה אם מקבלין מסנו

ובו ד' מעיפים

א לגולן מפורסם (⁶שעסקיו ככך ^{או}ותשוכתו קשה) הבא לעשות תשובה מעצמו ^{שנחף} בולאם אין הגזילה קיימת ^{גואו}אין מקבלין ממנו יכדי שלא ימנע מלעשות תשובה ^{מיינים}

> ציונים ומקורות כן טור פשף (ח') כי. גן שם בטור שפיף ד'. ד) שם בטור פשף ה'. סימן שסר ל) טור משף לי. ב) ממהדורת הסמיע ראילר: לאחד.

נתיב ל"א ח"רן בשם הגאונים והכיאו מור"ם כדרכי משה בסימן זה נסעיף אין ובהנהת מור"ם ריש סימן ש"ם. והם כתבוהו לענין גולן שאינו מפורסם לענין סוכם, ונכאה דה"ם וכ"ש הוא לפנין גולן מפורסם: בן אין מקבדין ממבו. פירוש, חו"ל מיקנו שלא יקבלו ממנו כדי לפחות לו פחת לדרכי החשובה.

ערד לחם

מעיף ב'. אבל שנים שתבעו את אחד וכוי. צינ שוה דין אי דמיירי כתוכעין אותו. שם בסוסו. עיין מימן עיה דין יי זסימן שי

כיאור הנר"א

ממרא ככא לנאת ידי שמים, זכן כתכ הרכ ז"ל בהלכות וכי עיב עודפי הרייף. ד. אבל שנים ברי. מתכי דיכמות וקריח ציבן הכ"ל וכבאהיג אות אין ה. ברייחם שם ומוקי לה בנמרם דקם מבעי ליה. ו. מכוחר בסוגים דנמרה שם. וכנייל בסעיף הי, ומוקי בב"מ שם ולייד ע"אן בתבעו ליה וכר" בקיפה כנ"ל [בסק"א]. והוח מיותר, וכן הרמב"ס והטור לם כתט: ה. וכן אם גזל סיפון שפו סעיף א' א. לשון הטור נפעיף אין כשם ר"י ובחוםי ביק ציד בר". גמ' שם וכבייהן פקדון אגול קם רמים כו', וכ"ש למסקות שמחלק כין עיב דיו בומין, מכרייתה פרק ט' דככה קמה דף צ"ד ע"ב. ב הוקימהם כרך המד כו': ו. גול כר'. עיין כחד הגולה ואות דן, וכחוקימהם דגת' שם, ואף שהוא אליכא דרב הונא ורב יהודה, מ"מ כזה לא פליני רב נחתן ור׳ יוסנן, ועיין סימן ע"ה סעיף יי:

באר הנולה

ז. משנה נפרק מי דככל קמל דף קי"ח ע"ל.

דגמרת שם רים דף נ"ה. ג. נרייתת שם וציד עיבן מעשה וכו".

מימן שכו סעיף א' א. גולן כו' שעסקיו כו'. הכל לשון הטול נסעיף א'ן, ועיין תוסי ובכיק הטובא בבאה"ג אות אין ד"ה ממי כו' ור"י לומו כו': ב. הבא

פתחי תשוכה

ו. לשלם לכל אחד. מחר ששנע כל מחד מהם. שם נשיך סקיון: ח. נותן לכל סימן שסו פעיף אי א. ותשובתו קשה. פיין באר היטב ןסקיאן, עד גם שדבריו אינם מדוקדקים ע"ש, ואישתמיטתיה דברי החום' והסמ"ע סעקה א. קשה. דנולן כי האי כל אמר לו לא יספיק לו כשיתור לכל דסיכון רל"א הנ"ל, זכבר תמה עליו בזה בשו"ת מים חיים סוף סיי כ"ו:

באר הימב

אחד מאחים. לחר ששנע כל אחד, וכ"כ לפט ירוסס נסיב ל"א רש ח"ר, והוא אינו יודע למי ישיב כר. וכונתו לדכרי התוסי במסכת ב"ב דף פ"ח ע"ב סשוע. ואם גם הם אינם יודעים, יהא מונם כדו עד שיטא אליהו, כ"כ רפעו ירוחם. בר"ה התם, שכתבו רו"ל, והיכא דגול לרבים ראינו יודע למי ישיב, וכ"ל. הם דלה המחיון כהן חולקין, משום דכיון דכל חד חוכעו מנה ה"כ יש לחוש דאע"ג דאמרינן כב"ק צ"ד ועיבן יעשה בהן צרבי רבים. מ"מ לאו לרמאי, דאמאי לא ידע גם מאידן מנה. ולפ"ו אם כל אחד אומר איני יודע מהגדלה חשובה מעלייתא היא, עכ"ל. וכ"כ הסמ"ע לעיל סימן רל"א ס"ק ל"ד כלל, דינא ג"כ דמולקין כמו כסמוך. שם וש"ך סקיין: כ. החדיר. פין לפיל סימן ע"ש. ובשו"ח שיבת ציון סוף סי' קי"ב כתב על דברי הסמ"ע הנ"ל

ע"ה סעיף יי, שם כתפי הטור והמחבר דינים אלו ע"ש. נשיך סקיחן: אחד מה שמלו, ואף אם הוא פשיר, מ"מ כיון שינטרך למכו ולהוניא מידו ממון הרכה

לא יחוור משובה, גם אינו יודע למי ישיב כיון שעסקיי בכך וגול להרכה כני אדם. סמ"ע וסק־או: ב. קייסת. ואפילי אם היא קיימת אם כנה עליה בנין אין לריך להחדר, וכדבר הלל דחתר אם גוב קורה וקבעה במין א"ל לקעקע ולעקור כל הבמן כשמל חזרת הקורה אלא תשלם אותה לנעליו. מיהו דוקא בבה"ג שגנב דבר המיטלטל, אכל אם הסיג נטל דעהו מקרקע וכנה כותל בשל חברה אפילו כנה עליה בנידים גדולים חייב לסמור הבל, שלא עשו מקנם השפים בקרקע. כ"כ דפינו ירוחם כשם הנאונים והפאו בדרכי משה בסימן זה והרמ"ת פצב"ה רים סימן ש"ם. והם כספהו בגולן שאינו מפורסם לענין חורה, ונראה דה"ה וכ"ש הוא לענין נולן מפורסם. שם וספ"ב סק"ב): 🗓 משגר. וכסל נספר מסידים סי" מחלש"ו. דוקם כשהנגול איני חייב לאחרים, אבל אם הנגול חייב לאחרים ואין לו תה לפרוע, יש לקבל כדי שימרע לבע"ח שלו. ש"ך וסק"א):

בליון מחרש"א

מקבלין ממנו, כ"מ במחום מפרים הלכות רופים ס"י ע"יו.

סימן שסו טעיף אי. אם אין הגדילה קיימה אין מקבלין ממנו. ואם קלאו כשני צם, לידד

ציה ביד משום לחלך פייד משום ולחים (פייד) וייחו דיה כתם הטור, להף אם היא בשין "א"ל.

דיה כתם ללאם ידי מתים לחלים וליה (פייד) וייחו דיה כתם הטור, להף אם היא בשין "א"ל.

מייד לידי לחלים למייד משום משויב ידין מיים קסיים מפיף ד" א"ל למחיר (חול מדכר התמוים),

מייד לול מייד לחלים משויב ידין מיים קסיים מפיף ד" א"ל למחיר (חול מדכר התמוים),

מייד לול כל כתה הטום. כיוו לריכות מורה לו שנה מייד לו של מוו חוו שלאו או מווים משום האין ופל כרחך הטעם, כיון דריכים קנוים לו, שום מנין לאינו מצין, ואולי ייל דוהו רעם רש"י וביח

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כח חו"מ י (שנט - תכז) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 5**3הודפס ע"י תכנת אוצר החכמר**

ליתר עיון

"ד – 'א סמ"ע ס"ע סעיף א', סמ"ע ס"ק א גזלן מפורסם שבא לעשות תשובה תקנו חז"ל שאין לקבל ממנו כדי שלא ימנע מלעשות

תשובה. וע' בסמ"ע כל הפרטים בזה.

Chazal encourage the victims not to accept repayment from a career criminal who is ready to repent. Sema discusses various details of this halacha.

שמים, אזי אין מוחין כו'. ודומה לוה איחא נגמרא וגיטין ל"ו ע"בן וכתכו העור והמחבר בסימן ס"ז נטור סעיף ל"ה ומחבר סעיף ל"ון גם שמיטה דלריך המלוה לומר ללוה דבא לפרעו אחר שביעים משמט אני, ואם אמר לו הלוה חעפ"כ, יכול לקבלו: סעיף ב' חן ערפ שלחן צרכי רבים. דלו גס (סגולן) [*הגנולן הסחור זכיה במהדורות יהנה מן הדברים הנעשים מדמי ילסבת הנדלה: יו גולן שהחזיר אם צדיך דעת כעלים דינו כמו בגנב כרי. שם בסימן שנ"ה נסעיף אין נתבחר דחם לח ידעו הבעלים מהגניכה חינם לריכים ג"כ לידע מהחורה, ודין זה אין שוה החבשיק בנולן, שסתם גדלה הוח שגוול מיד הנגול ונמלא דהנגול ידע מהגוילה, ולם היה למור"ם לכחוב אלה גולן שהחזיר לריך להחזירה מדעת בעלים ועל דרך שנחבחר בסיתן שנ"ה בגוב, וכ"כ בטור סעיף ג' ע"ם: סעיף ג' ין ולקחו אחד מהם ונשתמש כוי. מדלא כמב מטף מיד אחד כלשון הטור וסציף הין, וגם לא כתב שלקחו מיד בנו

^{דוד}ואם רצה לצאת ידי שמים והחזיר אין מוחין ביד הנגזל מלקבלו. הגה סוכן אם לא כא לעשות חשובה מעלמו רק שהנגזל לריך לחבעו

מחייבים אותו להחזיר. ב 'הרועים והגבאים והמוכסים תשובתן קשה מפני שגזלו את הרכים ואין יודעים למי יחזרו לפיכך יעשו כו "צורכי רכים 'כגון בורות שיחין ומערות. הגה יויוגולן שהחזיר אם לריך דעח בעלים דינו כמו בגנב ועיין לעיל סימן שנ"ה. ג ליחיה כלי ביד כנו של בעל הבית או ביד עבדר יולקחו אחד מהם ונשתמש בו הרי זה שואל שלא מדעת ונעשה ברשותו ונתחייב באונסיו עד שיחזירנו לבעלים חולפיכך אם החזירו לקטן שהיה כידו ואכד ממנו או נשבר חייב לשלם.

ד יהגוזל את חבירו ביישוב וכא להחזיר לו ציונים ומקורות כן שם בטור". ג) טור פעיף ני. דן לפון רמכים פ"ג מגדלה דין

והמקבל ממנו אין רוח חכמים ניחה הימנו, כן הוא לשון הגמרא וב"ק הקטן, משמע דס"ל דאפילו לקחו מיד בנו הגדול של בעל הכיח ברשוחו צ"ד ע"בן והטור (ספיף אין. ופירש (רשיי שם) אין רות תכמה ותסידות בקרבו: דבנו אפ"ה מיקרי שואל שלא מדעת ונתחייב באונסין, כיון שאינו של בנו רן ואם רצה לצאת ידי שמים כוי. פירום, דלומר הנולן לע"ם לולו של למיו: חן לפיכך אם החזירה לקפון שהיה בידו כוי. כן שלינך רולה לקבלו ממני ומחלם לי, אני רולה להחזר לך כדי לצאח ידי הוא לשון הרמכ"ם שם בסוף פ"ג דגדלה והט"ון, ור"ל אפילו היה ככר

פידו דקטן מדעה אפיו והוא לקחו מידו ונשחמש בו והחזירו לידו. וכן אימא בנמרא וביב פ"ד ע"בן כשלח אחד כיד בנו קטן ללוחית לקנות שתן כוי, וכתבוהו העור והמחבר לעיל בסימן קפ"ח [סעיף בין ע"ם. ושם כרתב"ם כתב עוד דגם בהחזיכו לעבד דינו הכי שחייב כאחריותו, וכחב המגיד משנה שם ע"ו ו"ל, דעבר כקטן כל זמן שלח החזירו ליד בעלים וזה ברור, עכ"ל. וכן פסקו הטור והמחבר בסימן רל"ח וטור סעיף כ"ד ומחברן סעיף כ"ח דעבד אפילו גדול דינו כקטן. ודוקא בהחזירו לקטן הוא דחייב באונסין, הם אם לקחו מיד בנו הגדול והחזיכו לידו פטור מאונסין כמ"ם מור"ם לעיל ריש סימן רל"ב בהג"ה ח"ל, ואם החזירו למקום שנעלו משם חזר להיות דינו כשומר הואיל ולא היה מחחילה רק שואל בעלמה כו' ע"ש, והוא מהתרדמי דפרק הגחל וב"ק סיי קציתן, ושם ג"ל משומל שלה מדעת קפי:

מורי זהב

סימן שסו סעיף ג'. ולקחו אחד כו'. מה שכתב הסמ"ע וסק"זן דאפילו מבנו גדול כוי, לא ידעתי כונתו, כי כודאי אין חילוק בין כנו גדול לאחר דאי מודיע לו שהוא משאילו שלא ברשות בעליו, אפילו אחר נמי שמשאיל שלא ברשות כן הדין. ואי אמר בפניו שהוא שלו, אפילו בכנו נמי. ותן נראה לענ"ר פשוט, דגם באחר ששאל כלי מכעליו והשאילו לאחר שלא ברשות, אין חייב באונסין אלא עד שיחזירנו למקום שנטלו דהיינו לרשות המשאילו, רהא כתב רמ"א בסמוך (סעיף בין גזלן שהחזיר אם צריך דעת בעלים דינו כמו בגנב, ובגנב איתא בסימן שנ"ה וסעיף אין דאם גנב שלא

ביאוד הנר"א

כו". כן מירן הרא"ם (שם פים סיי בין במירון (השני) (הראשון, אע"פ שדחאו מום' כד"ה הנ"ל, וכחב ב"ח וסעיף אין שהרח"ש ס"ל דתרתי בעינן ול"ק קוטית תוס', וכ"ה דברי טור ושו"ע: (ליקוט) שעסקיו כו' הבא כו'. שני חירולים ברח"ש, וכחב כ"י נשם ל"ג ע"ב מדפי הרי"ףן דר"ל דוקם כשני המירולים ימד, דאל"כ קשה למירוץ האמרון דכל אמד יחזיר הגדילה כדי שלא יקכלו ממנו (ע"כ): (ליקוט) הבא כר׳. הרמכ"ס (פ"א מגזילה הו"גן כתכ דכר זה למד הכח כרי ולח כתב גולן מפורסם כרי (ע"כ): סעיף ב" ג. גולן כר׳. וב״קו קי״ח כ׳ לימח מנין כו׳: סעיף ג׳ ד. או ביד כו׳. עיין כחר סגולה (אות חין, ועיין סימן רל"ל סעיף כ"ל:

שבחבורה תרגמינת וכו' שם (פיח שיאן. וכתב הרב המגיד, והעבד דינו כקטן כל זמן שלה החדרו ליד בעלים, חה ברור. סעיף ד' ט. לשון הטור סעיף ו', משנה סוף ככח קמח דף קי"ח ע"ח.

סעיף כי ב. לפיכך יעשו בו צרכי רבים. עיין בהרא"ש פ"ט דב"ק סיי ב׳ שכחב, וכגזילה קיימת איירי, וכ"כ בקיצור פסקי הרא"ש שם וביש"ש שם סי' ג' ע"ש. ובב"ח (סעיף כין תמה על הטור (והמחבר) שסתם ולא הוכיר זה, ותירץ שסמך עצמו על מה שכתב תחילה וסעיף אין גבי גזלן מפורסם, ע"ש. ועיין בתשובת שיבת ציון סימן קי"ב שכתב דחירוץ הכ"ח הוא דחוק, אך נראה דס"ל להטור והמחבר דהאי תקנה דאין תחווות מקבלין מהם הוא רק אם יודע למי גול ו*חרוצה להחזיר להנגזל עצמו, אבל אם אינו יודע למי גזל ומדינא צריך לעשות צרכי רכים, בזה לא שייך האי תקנה שלא לקכל מהם. וטעם הדכר הוא על פי מ״ש הש״ך ביו"ד סימן קס"א ס"ק י"ג בשם הריב"ש וסי תייון דגולן חייב להחזיר

כאר הנולה ד. *כן כחט המוסי שם כשם ר"י דלהכי לא פריך שם ממחניתין כל מדברים אכז הגולמין משלמין כשעת הגדלה וכו' ושם צ"ג ע"בן. ה. כן כתב הכח"ש מחחם לע" שם כפסקיו (פים סיי בין, כההים דגזל פדנה דתורי שם דף צ"י (ע"א) חיים עד ועיבן וכפרק בחרת נרשתה ננב סיפרת דף קט"ו ע"ח ונסכת דרבי ינוקן (אנהו) נ**אבא) נפרק (ו') ודין דקנועות דף מ"ן ע"א, וההיא דרעיא כפ"ק לכ"מ לף ה' (ע"כ) ופיאו, ולמריען נפרק ה' לכ"מ וסיא פיבו בחחיווית כיבית קלולה יולחה בדיינים. סעיף ב' ו. שם ובסורו סעיף כ', בכייתה שם בפ"ע דב"ק דף ל"ד ע"ב. ו. כדמפרש רב חסדה שם. סעיף ג' ת. לשון הרמנ"ם נפרק ג' מהלכום גזילה דין ט"ו, מפורש במשנה בפ"ה דב"ב דף פ"ז ע"ב וכחכמים, וכדחמר רבח אני וארי

מדעת א"צ אח"ז בהשכה (ב)דעת כעלים. והיינו ממש דין זה, וא"כ כ"ש

בכנו, והיותר חימה לי, דהא סיים הרמב"ם עצמו כאן בסוף סעיף זה ופ"ג

מגדילה הט"ון דאם החזיר לבנו קטן דחייב לשלם, משמע כבנו גדול פטור כיון שהחזיר לו, וכ"כ סמ"ע עצמו שם נסק"חן, וא"כ אין לרבריו הבנה

במ"ש תחילה דנתחייב באונסין כלוקח מכנו גדול ברשותו דהיינו שאלה,

דאם נחכוין בזמן שישנו תחת ידו עדיין, פשיטא דלא עדיף משאר שואל.

ע"כ נראה לענ"ר שאין לדבריו מקום בזה אלא מיירי כאן בבנו קטן כרמסיק

בסוף:

ר. שמים. סירוש, שאותר הגולן אע"ם שאינך רולה לקכל מתני ותחלת לי, אני רולה להסזיר לך כדי לצחת ידי שמים, אף אין מוסין כו', ודומה לוה אימה בסימן ס"ו ספיף ל"ו גפי שמיטה. סמ"ע וסק"רן: סעיף ב' ה. רבים. דאו גם הנגול יהנה מהדברים הנעשין מדמי הגדלה. שם נסמים סקיהן: ו. בגנב, מיהו אם לא ידעו הנעלים כוי לה שייך נגולן, וק"ל. עם וסמיע מקירן: סעיף ג' ז. לבעלים. ומשמע מוה דחפילו לקסו מיד כנו הגדול ברשוחו דבנו אפ"ה מיקרי שואל שלא מדעם ונתחייב באונסין, כיון שאינו של כנו אלא של אכיו. שם נסמייע סקייה: ח. בירו. עיין לפיל סיתן קפ"ח סעיף כי וסימן לל"ם סעיף כ"ח. ואם לקחו מיד בנו הגדול והחזירו לידו פטור מאונסין, עיון לעיל סימן רל"ב סעיף א' בהג"ה. שם [סמ"ע סק"ח]:

הגוילה, רק על הנגול גזרו שלא יקבל ממנו רימחול לו, א"כ באינו יודע למי גול שאין הנגול לפנינו מי ימחול לו, וכל זמן שאין הנגול מוחל לו עריין מחריב הוא להחזיר כרי, ע"ש רצ"ע:

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כח חו"מ י (שנט - תכז) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 5**4הודפס ע"י תכנת אוצר החכמ**ה

'אפילו אינו באותו מקום שגזלו יצא.

סימן שמו

נולן שבא להחויר את הנוילה

והנוול את אכיו או את הנר

ובו ר מניםים

א להגרזל את חבירו אואף על פי שכפר בו 🔳

הואיל ולא נשבע ^{אי}אם חזר והודה ^{כזכי}אינו

חייב לרדוף אחר הבעלים להחזיר להם אלא

ייטלו (יוטלו אורים אותם) ויטלו יהא בידו ^העד שיבואו (^{יודים}ויודיע אותם)

את שלהם ^{דן ה)ל}אבל אם נשבע על שוח פרוטה

ומעלה חייב לרדוף אחר הבעלים עד שיחזיר

להם אפילו הם באיי הים "מפני שכבר נתיאשו

ציונים ומקורות סימן שמז ה) למין רמבים כ"ו מנדלה דין שי. נ) עול

וסקיבן דהיינו מפני מקומ השנים. ולח

נהירת, דכם"ם ושבן משמע דמדינה

עד דמטא לידים, וה"ה האידנא אע"ג

דאין קרבן מ"מ אינו יולא ידי כפרחו

עד דמטא לידיה, וכ"כ הרח"ם ושם

פיט פר כיון: גו עד שיכואו ויודיע

אותם, משמע מדברי העור ופעיף אין

והרח"ם נשטן דלריך לשלוח להודיעו

במקום שהוא שם, וכ"כ הב"ח לדעת

הטור. וגם הסמ"ת נסקיגן כתב שלכחורה משמע כן מלשון הטור, רק

שכתב דמלשון הרמכ"ם והמחבר משמע

דלה ס"ל הכי אלה שיהה בידו עד

שיבואו מעלמן, ומור"ם שהוסיף לכתוב

רודיע לותם, כונתו שבכולם לעיר

הגולן אוי הגולן מודיע אוחם שכך וכך

נולם ושיטלום מידו כי הוא יתן להם,

עכ"ל. וכ"כ בכ"ח לדעת הרתכ"ם, וכן

נרחה מדכרי מהרש"ל ומוספות יו"ע

אינו חייב לרדוף אחריו, אלא דבנשבע כיון דלריך להכיא קרפן להחכפר לא סני

סעיף ד' פו ואם ירצה הנגול כוי. כלותר כולון הנגול חלים, ולם סימן שסו סעיף א' או אם חזר והודה. שע"פ פכם לנפת ידי מיתם אף אם ירצה העול לקחחו אינו יוצא הגולן עד שיחזירנו לו במקום שמים אינו חייב לרדוף אחריו, כן איחא להדיא כש"ש וביקו פרק הגחל שנגול, וכן כמב כ"י ומעיף רן, ועיון מה שכמבסי עוד מוה בפרישה: ודף ק"ד ציאן, וכ"ש כשלא הודה רק שבאו עדים שנול לו, אינו חייב

סימן שסו סעיף א' או אף על פי שכפר בו כר. פירוש, ולה הימה | לרדוף המריו רק שיודיענו: בן אינו חייב לרדוף בו'. כמנ הקמ"ע כיון שכפר כו נסיחש הנגול ולח יחבענו עוד, וכדמסיק המסבר כשכנר נשנע: במדבר לא יצא ביואם ירצה הנגזל לא יקחנו בן אינו חייב לרדוף כו'. גס זה עד שיגיע ליישוב אכל אם מחזירו ביישוב מפני מקנת השבים הוא. ועיין פרישה וסעיף אין: בן זיודיע אותם. ז"ל הטור נהמוכא בציונים אות בין, חלח כן הניה וקחנה, עכ"ל. (דלכחורה) (*ולכאורה) חשיד בבחיי

ליתר עיוו

יודיענו לומר לו כך וכך גולחיך כום משמע מלשון הטור דלריך לשלוח לחודיעו במקום שהוא שם שכך וכך (גולמיי) נגולין, אלא שאין לחיך למפל בשליחות הגוילה ולושם ולקבל עליו אחריות הדרך. אבל בלשון הרמב"ם [המובא בציונים אוח אין מוכח דלח ספירת ליה הכי אלה שיהה כידו עד שיכוחו מעלמן, ומור"ם שהוסיף לכתוב ויודיע חותם, כונתו שבפוחם לעיר הגולן אד הגולן מודיע אומם שכך וכך גולם ושיטלום מידו כי הוא יתן להן, שמחדיום שביא וק"ל": דן אבל אם נשבע כרי. דכתיב וויקרא הי כירן לחשר הוח לו

יתננו, וכנשבע לשקר מיירי כדכחיב שם

מצוחיים סקיב שהוא שם אפילו לא נשבע מאחר שמלינו שחפיד עליו קרא*:

שהכחתי לקתן נסקיים לדעת נסכשה מים אשתחו, דהיינו שממים קרען אשם על שטעתו. מיהו אי לאו הרתב"ם. נראה לפענ"ד דגם הרתב"ם והמחבר תודים דלריך לשלוח מפני מקום השנים מן הראוי היה להחחייב הגולן להכיאו אחריו למקום להודיע לו, ולא כאו אלא לומר דאינו חייב לרדוף אחריו", חה שהניה הרב אבייהי ריודיע אוחס, וכן משמע כעיר שושן ע"ש. וכן משמע לפענ"ד כש"ם

וביקו רוש דף ק"ד גפי האי דקאמר כיון דידע למאן גוליה ואודי ליה, כמאן דאמר ליה יהיו לי פדך דמי כו', משמט דוקא דאודי ליה, שהודישו, ואו כמאן דא"ל יהיו לי פדך דמי, דאל"כ חייב לנאח ידי שמים לכו"ע. ולפ"ו לריך לעשות כל מה דאפשר שיודיע לו, דכל זמן שאינו מודיע לו אינו יוצא ידי שמים לרי טרפון, ולרי עקיבא אף מדינא חייב, ודוק": ד) ויודיע שבוהיחשקיא אותם. כמב הב"מ וסשיף אין דהטור מפרש הם דמפיק רבה בש"ם [ריש דף ק"ד] כיון דידע למהן גוליה וחודי ליה כרי הלכך נשבע כרי, דדיקה נהודה לו קודם שהלך לחדי, אכל בכפר בי ולא הודה בפניו, אלא לאמר שהלך לחדי הודה בפני כ"ד, אע"ב דאינו חייב להוליכם אחריו לחדי מכל מקום לריך שיודישנו לומר כך וכך גולמיך כו', ע"כ. ולמנם דחק, די"ל דהטור מפרש בלא הודה לו כפניו, אלא דס"ל דנהי דא"נ להוליך אחריו למדי, מ"מ לכיך שיודה לו דיודיענו וכמו שכמכמי לעיל וסקיים. גם מה שנראה מדבריו דאף בהודה לו בפניו כשנשבע לריך להוליך אחריו, לימא, ואישממיטתיה דכרי הסום" דף ק"ד ע"א וד"ה אמרן שכתבו ח"ל, ומיהו אין נראה דמיירי הכא כשהודה פפניו, דאייכ אפילו נשבע נמי א"ל להוליך אחריו למדי ויכול להכים כפרה, דכיון דהודה לו נפכיו והניסו כידו והלך הרי הום כהפקידו כידו ושמחי יהם לריך להוליכו אחריו, אלם ודמי מיירי כשהודה שלא ן בפניי ביקורה אלאן נפני עדים, עכ"ל. עיין מה שכתנתי לקמן וסקיין: הן אבד אם גשבע כוי. כתג הסמ"ע ק"ק ד' דכתיג לאשר הוא לו יתונו כוי, וכנשכע מהחווה לשקר מיירי בו', וכ"כ בעיר שושן. ולימא, דנש"ם מסיק טעמא (דן בעי כפור לא סגי עד דמטא לידיה. ואולי מפרשים דש"ם מפרש " מינות במינה להתוכעות מסרקים למינה להתוכנים להתוכנים במינה במינה במינה במינה במינה להתוכעות המסריב מעמח לקרם, אכל לא היו לריכים להתוכלים והספני שכבר נתייאשו מאחר שנשבע ואינם באים עוד לתובעו. הוא לשון הרמנ"ס והסובא שיינסניב

ערך לחם סימן שסו סעיף ד' בסופו. דין הזרה שלא מדעת הבעלים סימן שניה.

באר חנולה

י. ואם לקמו שוב אין לנולן עסק עו אם גולוהו ממנו. כ. מדלה חטן לה סיבון שבו בעיף א' א. ויודיע אותם. הכח"ש וב"ק פיע סיי ב"דן יחזיר אלה כמקום שגולו.

סימן שמו סעיף א' א. לשון הרמכ"ם נפ"ז מהלכות גדלה דין נוי, ושו"ע דא"ל להודיע, שהרי בנשבע כתב הטעם שכבר נחיאשו כוי, וע"כ לא ממשנה פ"מ דב"ק דף ק"ג מ"ח, וכלוקימחל דרכל שם רש דף ק"ד כיון נרים בגמי וביק ק"ד עיאן מחניי כיון כוי, אכל דברי הרב ודלי כדעם הטור דידע מאן דגוליה ואודי ליה הוי כמאן דאמר ליה יהיו לי כידך פקדון, וכפירוש התום׳ שם ודיה אחרו שלח הודה צפניו. ב שם בתשנה, ומפרש

רכא שם כנת' כיון דבעי כפרה לא סגי עד דמטא לידיה.

סימן שמו מעיף א'. זימלו את שלהם. וצריך להודיעם. ומוו פעיף אין.

באר הימכ

סימן שסו סעיף א. והודה. מע"ם שכם לללם ידי שמים ליע סיינ לרדוף סימן שסו שעיף אי א. אבל אם נשבע כו'. עיין בש"ם ב"ק דף ק"ה וסוף אסריו, כן איסא להדיא בש"ם כ"ק דף ק"ד, וכ"ש כשלא הודה רק שפאו עדים שנול לו, עיאן אמר רבא הרי אמרו גדל חמץ ועבר עליו הפסח אומר לו הרי שלר שינו חייב לרדוף שתרי רק שיורשנו. ש"ר (סקיא): ב אינו חייב לרדוף. כסכ לפניך, נשבע לו מהו כור, ובהרא"ש שם (פיס) סיי כ"ה, ועיין בנחלת הסמ"ם נסק"בן דהיינו מפני מקנח השמים. ולא נסירא, דנש"ם משמע דמדינא אינו סייב לרדוף אחריי, אלא דמשכע כיון דלריך להכיא קרבן להחכפר (ו)לא סגי עד דמטא

צכי מה שכתבתי בזה:

לדיה וה"ה הסדגה חניינ דחין קרכן מ"מ אינו יוצא די כפרסו עד דמטא לידיה, וכ"ב הרא"ש. שם ושיך פקיבן: ג רורדינ. משמט מדנכי הרא"ש והטור דצרין לשלוח להדיש בתקום שהוא שם, וכ"כ הב"ח לדעת העור. וגם הסת"ע כתב שלכאורה תשתע כן מלשון העור, רק שכתב דמלשון הרתב"ם והתתבר תשתע דלה ס"ל הכי אלה שיהא

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כח חו"מ י (שנט - תכז) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 55**הודפס ע"י תכנת אוצר החכמר**

ליתר עיון 'א ו"ע חו"מ סימן שס"ז א בסתם השבת גזל סגי אם מודיע לנגזל שיבוא ויקחנו, ואין צריך ממש להחזירו להבעלים.

ובסמ"ע כ' שזה מדיני תקנת השבים, אבל הש"ך כ' שכן הוא מדינא.

Typically, a thief merely has to notify the victim of the theft, and the victim has to come and pick up his stolen item. Sema understands this to be a special takana for the sake of the thief. Shach disagrees.

GEZEL - PART III

וטול נסעיף אין, ועיין ש"ך ס"ק ג', וחין דבריו נלחין, דודחי דעת הרמכ"ם

וכגירסה שלנו:

פתחי תשוכה

קצות החושן

הרשב"ם והנמוקי יוסף ע"ש, וח"כ אין לחלק כלל בין מילי דאורייתא

למילי דרבכן. ובש"ך [סק"ר] כתב נשם מוהרשד"ם אם עשי

ע"ם. והנה לפי שינות הכ"י וספיף הין

והרמ"ח וסעיף בין כדכרי הרמב"ם [פיה מגניבה חיגן דיחום וטינוי רסות

אינו קונה אלא לבוף החפץ אבל

הדמים לריך להחזיר בגנב מפורקם,

אלא דבגנב שאינו מפורסם אינו לריך

להחזיר הדמים, דמגיע לו כנגדו דמי

וכמבואר בסימן שנ"ג בדבריהם נב"

סעיף הי ושו"ע סעיף ג׳ן ע"ם, וח"כ הח

דתני פרק חזקת הכחים דף מ"ב

וע"בן כמכר לו פרה וטלים מעיד לו

עליה מסר לו כית אינו מעיד, ומוקי

לה בגמ' שם ומ"ד ע"אן ביחוש ושינוי

רשות, וכ"כ הרמב"ם פרק ט"ז

מעדות וה"בן, וכ"כ נשו"ע סימן ל"ו

נסעיף יידו, ואי נימא דבכהמה לא עשו

[חו"מ] סי' כי"ב ומי"ל בבהמה

קצות החושן

לחלל קודם לקיטה כיון דעדיין לה בה לידם וחין אדם תחלל דבר שלה נטין דכ"ק ול"ד פיב מדפי הרייףן בטעמה דבע"ח חינו גובה מעבדי בא לעולם, ומנד הבעלים פשיטא דלא מהני כיון שמחנין שלא יחול דיחמי, היינו משום דלא סמיך הבע"ח דעתו עליהם, שיכול להבריחם, הסילול עד אחר לקיטה ואז הו"ל דבר שאינו ברשוחו. וצריך לוחר ע"ש, וכ"יכ הרשב"ם וב"בן כפרק (מי שמת) ניש ביחלין קכ"ה ע"א דמיירי קודם יחוש, דחי לחסר יחוש א"כ ודאי לא מהני הסילול לא דיה ורייג אמרן וע"ש, וכן העלה הש"ך בסימן שס"ג נסקיבן כדברי

מנד המלקטים דהו"ל דבר שלה בה הלוקטים לגמרי ביחוש, ואפילו למ"ד וע"כ קודם יחום ומלד הבעלים, דמלד הלוקטין לא מסני כיון דלאו דידהו נינהו וכתו שכתב רבינו מחיר בחום׳ קדושין, ודוק היטב. והן נסחר מחמחו דברי אמי הרב המופלג מוהר"ר יהודם כהנה ש"ן כמה שכתב לישב דברי את שו סימן שנו (א) מפני תקנת השוק.

ובעבדים אם עשו מקנת השוק, עיין תשובת מוהר"ה ששון סיי רי"ח שהעלה לדינה דעשו תקנת השוק בעבדים. ומה שהחריך כפלפולו שם כדברי הרח"ש פ"ק לב"ק (ס" ייר), הנה לבר כיונתי מ"ל לדבריו והוא בסימן ל"ט סק"א ע"ם, אך הוח שם קלת כחופן חתר, ע"ם ותראה ההכדל. וסיום הפסק ז"ל, ומכל מקום העלינו שאין ספק דעבדא כמטלטלי לענין חקנת השוק שהרי לכל מילי דרבנן הוא כן, וע"ש. ואינו מוכרת

לעולם כמ"ם, ומלד הגעלים הו"ל דנר הבעלים אפילו אם יש להם עידי גניבה וגזילה שלונו שלו כיון דחתר לקיטה יוכו נהס שיכולים להוציאו בדיינים במה דברים אמורים חדם יכול למלל דצר שחינו כרשומו, חבל במטלטלים אבל במקרקעי אם יש לבעלים להם של לה לכל להים לכל הים לה שיכולים להוציאו בדיינים יכולים דבעכדים ובהמה לה עשו הקנת השוק. דבר שאינו שלו ודהי ליחיה נחילול, עדים שיכולים להוציאו בדיינים יכולים דבעכדים ובהמה לה עשו הקנת השוק. הבעלים להקדישו.

סימן שנה

גנב שהחזיר הגניבה שלא מדעת בעליה הרמנ"ם הוכל נסיתן ס"ל סק"ג ע"ם. א הגונב חפץ מבית חבירו והחזירו למקומו ולא ידעו הבעלים שהחזירו אם ידעו הבעלים החפן מן הנעלים משום חקנת השוק. שנגנב מהם אף על פי שהחזירו הגנכ לא נפטר והוא כאחריותו עד שידעו הכעלים כגון שימנה חפציו וימצאם שלמים ומיהו כשמנאם נפטר אף על פי שלא ידעו הבעלים כשעה שהחזירו לפיכך גנב לו מעות והבליעם לו בחשבון ונתנם לתוך כיסו אם יודע מנין המעות שלו יצא שאדם עשרי למשמש בו ככל שעה והרי מצא שהחזיר לו בכלל מעותיו אבל אם זרקן לכיסו "שאין בו כלום לא יצא וחייב באחריות הגזילה עד

מקנח השוק ח"כ נפרה חכתי נוגע בעדום, דאע"ב דקנים לוקח ביחום שיודיענו שהחזיר לכים פלוני ואם לא ידעו וטינוי רשום חינו קונה חלה המכך אבל נריך להחזיר דמי הפרה ואפילו לפי מ"ם הנמוקי יוסף נפרק (קמה) הבעלים שנגנב מהם מיד כשהחזירם למקומם יצא אע"פ שלא מנאום הכעלים. במה דברים אמורים בדבר שאין בו רוח חיים אבל הגונב טלה מן העדר וידעו בו הבעלים והחזירו לעדר שלא

מדעת בעלים ומת או נגנב חייב באחריותו ואם מנו את הצאן והיא שלימה פטור ואם לא ידעו הבעלים לא בגניבתר ולא בחזרתו אף על פי שמנו את הצאן והיא שלימה חייכ כאחריותו עד שיודיע את הבעלים כדי שישמרו את הטלה. הגנוב שהרי למדו דרך אחרת חוץ מדרך שאר הצאן שכעדר זה.

🚶 במה דברים אמורים שנפטר כשמחזירו למקומו בגנב הגונב מכית הכעלים אבל שומר שגנב מרשות עצמו כגון שהופקד אתו כים או טלה ויש עדים שגובו אף על פי שיש עדים שהחזירו למקומו חייב באחריותו עד שיודיע לבעלים שהרי כלתה שמירתו ואינו עוד שומר עליו והרי הוא כאילו לא החזירו עד שיודיע לבעלים.

סימן שנו

אסור לקנות שום דכר מהגנב והקונה מגנב מפורסם או אינו מפורסם

וכו יי חוויפים

- אסור לקנות מהגנב החפץ שגנב ועון גדול הוא שהרי מחזיק ידי עוברי עבירה וגורם לו לגנוב גניכות אחרות שאם לא ימצא לוקח אינו גונב יוכן אסור לסייע לגגב בשום דכר כדי שיגנוב.
- הגונב ומכר ולא נתיאשו הבעלים (ועיין לקמן סימן שס"ח) ואחר כך הוכר הגנב וכאו ערים שזה החפץ שמכר פלוני הוא גנבו בפנינו חוזר החפץ לכעליו והבעלים נותנים ללוקח דמים שנתן לגנב (אואומפני תקנת השוק ציונים ומקורות סימן שנה א. זהו לועם סיייף ביק מייה ציא מדפי הרייף וימנים פיא מגדילה הייח ווקנים שם קייח עיב ריות ומה. דים ני. ב. לפון רמנים סייד דגונים ומקורות סיכון שבו א. לפון רמנים רש פ"ה דננינה. ב. נ"י סעיף אי נסם רינ"ם פיי ק"ת. ד"ת מי.

נתיכות המשפט

משפט האורים - ביאורים

ליפח חונה סיכון שבו [א] מפני תקנת השוק. עיין ש"ך ס"ק ד' מהגנב ומה לי בכך שאחה קנים בקנין סודר מהגנב דהא אין קנין
והבעהיב
שאס בא דבר הנגנב אחר שמחכר להבעלים שלך נחפק, אבל כשכבר הגיע החפך להלוקח ונחן דמים להגנב, אף אי דייב איר מפני מפני מפני מישה ולפענ"ד נכאה שכונם הש"ך שכא שהבעלים מפסו החפץ מהלוקח חייבים להחזיר הדמים מפני חקנח החפץ לגעלים קודם שבא ליד הלוקח, דככה"ג מיירי בסימן קכ"ו, חכמים, דודאי לא מהני חפיסה לפטור מהדמים שמיקנו חז"ל לשלם ובזה מסחברים דבריו שהבעלים יכולין לומר אני הצלחי לעצמי חפלי

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כז חו"מ ט (רצא - שנח) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 487**הודפס ע"י תכנת אוצר החכנ**

שו"ע חו"מ סימו שנ"ה א'

מי שגנב ומתבייש להודיע לנגנב, יכול להבליעו בחשבון או לזורקו לכיסו באופן שהבעלים ימצאם.

For standard theft, one may repay the stolen monies without notifying his victim, provided the victim will not come to any loss thereby.

מדו דקטן מדעת אפיו והוא לקחו

מידו ונשחתם כו והחזירו לידו. וכן

מימה כנמרה וביב פייו עיבו כשלם חמד

כיד בנו קטן ללוחית לקנות שתן כו',

וכתבוהו הטור והמחבר לעיל כסימו

קפ"ח (סעיף בין ע"ם. ושם כרמכ"ם כתב עוד דגם בהחזירו לעבד דינו הכי

שחייב בחחריותו, וכתב התגיד תשנה שם ע"ו ו"ל, דעבד כקטן כל זמן שלה

החזירו ליד בעלים חה ברור, עכ"ל. וכן

פסקו העור והמחבר נסימן רל"ה

וטור מעיף כ"ר ומחברן מעיף כ"ל

דעבד הפילו גדול דינו כקטן. ודוקה

בהחזירו לקטן הוא דחייב באונסין,

הם אם לקחו מיד בנו הנדול והחזירו

לידו פטור מאונסין כמ"ם מור"ם

לעיל ריש סיתן רצ"ב בהג"ה ח"ל,

ומם החזירו למקום שנעלו משם חזר

להיום דינו כשומר הואיל ולא היה מחחילה רק שואל בעלמא כו' ע"ם,

והוא מהמרדם דפרק הגוול וביק סיי

קציחן, ושם נייכ משומל שלה מדעת

קפר:

שוהמקצל ממנו אין רות חכמים נוחה הימנו, כן הוא לשון הגמלא וכיק הקטן, משמע דפ"ל דאפילו לקסו מיד בנו הגדול של בעל הפית ברשומו צ"ר ע"בן והטור (סעיף אין. וסירש ורש"י שם) אין רוח חכמה וחסידות בקרפו: דננו אפ"ה מיקרי שואל שלא מדעת ונחחייב באונסין, כיון שאיט של בנו רו ואם רצה לצאת ידי שמים כו". פירום, דלותר הנולן לע"פ ללל של למו: זון לפיכך אם החזירה לקפן שהיה בידו כו". כן שלינך רולה לקבלו ממני וממלת לי, אני רולה להחזיר לך כדי לנאת ידי הוא לשון הרמכ"ם שם כסוף פ"ג דגדילה וחש"ה, וכ"ל אפילו היה ככר

> ומחבר מעיף לייון גבי שמיטה דלרוך המלוה לומר ללוה דכא לפרעו אחר שביעית משמע אני, ואם אמר לו הלוה חפפ"כ, יכול לקפלו: סעיף ב' תן צרכי רבים. לחו גם (הגזלן) [*הנגזלן יהנה מן הדברים הנעשים מדמי ילתבר הגדלה: ין גולן שהחזיר אם צריך דעת בעלים דינו כטו בגנב ברי. שם נסימן שנ"ה ומעיף אין נתבחר שייך כגולו, שפחם גדלה הוא שבחל מיד הנגול ונמלח דהנגול ידע מהגוילה, ולם היה למור"ם לכחוב חלה גולן שהמזיר לריך להחזירה מדעת בעלים ועל דרך שנתבחר בסימן שנ"ה בנוב, וכ"כ נטור סעיף ג' ע"ם: סעיף ני ין ולקחו אחד מהם ונשתמש כוי. מדלא כמב חטף מיד אחד כלשון הטור וסעיף הין, וגם לא כתב שלקתו מיד כנו

^{דו}ראם רצה לצאת ידי שמים והחזיר אין והמחבר נסימן ס"ו נטור סעיף ל"ה מוחין ביד הנגזל מלקבלו. הגה יוכן חם לח כח לעשות חשובה מעלמו רק שהנגול לריך לחבעו מחייבים חותו להחזיר.

ב 'הרועים והגכאים והמוכסים תשוכתן קשה מפני שגזלו את הרכים ואין יודעים למי יחזרו לפיכך יעשו בו הוצורכי רבים 'כגון בורות שיחין ומערות. הגה ^{חט}גולן שהחזיר אם לריך דעת בעלים דינו כמו בגנב ועיין לעיל סימן שנ"ה. דחם לח ידעו הנעלים מהגמנה אינם ג ^{דא}היה כלי ביד בגו של בעל הבית או ביד לרכים ג"כ לידע מהחורה, ודין זה אין עבדו "ולקחו אחד מהם ונשתמש בו הרי זה שואל שלא מדעת ונעשה כרשותו ונתחייב באונסיו עד שיחזירנו לבעלים "ולפיכך אם החזירו לקטן שהיה כירו ואבד ממנו או נשבר חייב לשלם.

ד "הגוזל את חבירו ביישוב וכא להחזיר לו ציונים ומקורות כן שם בטור . נן טור פשף ני. דן למון רמכים פיע ווצדלה דין

סימן שסר סעיף ג' ולקחו אחד כו'. מה שכתב הסמ"ע וסקים דאפילו מדעת א"צ אח"ז בהשבה (ב)רעת בעלים, והיינו ממש דין זה, וא"כ כ"ש מבנו גדול כו', לא ידעתי כונתה, כי בודאי אין חילוק בין בנו גדול לאחר, דאי מודיע לו שהוא משאילו שלא כרשות כעליו, אפילו אחר נמי שמשאיל מגדילה הטירן דאם החזיר לבנו קטן דחייב לשלם, משמע בבנו גדול פטור שלא כרשות כן הדין, ואי אמר כפניו שהוא שלו, אפילו בכנו נמי. ותו נראה ביון שהחזיר לו, וכ"כ סמ"ע עצמו שם [פק"ח], וא"כ אין לדבריו הבנה לענ"ד פשוט, דגם באחר ששאל כלי מבעליו והשאילו לאחר שלא כרשות, במ"ש תחילה דנחחייב באונסין כלוקח מבנו גדול ברשותו דהיינו שאלה, אין חייב באונסין אלא עד שיחזירנו למקום שנטלו דהיינו לרשוח המשאילו, דהא כחב דמ"א בסמוך (סטיף בין גולן שהחויר אם צריך דעת ע"כ נראה לענ"ד שאין לדבריו מקום בוה אלא מיירי כאן בבנו קטן כדמסיק בעלים דינו כמו כגוב, ובגוב איתא בסימן שנ"ה (סעיף אין דאם גוב שלא

ביאור הנר"א

באר הטיור הגריא כוי. כן חירן הרח"ש נשם פים פיי בין מחירון (סטני) נהיאשון, חע"ם שדחחו ד. *כן כחצי החוםי שם צסם ריי דלהכי לח פריך שם מממנימין כל מדגרים אדו מום' כד"ה הנ"ל, וכתב כ"ם נסעיף אין שהרח"ש ס"ל דתרתי בעינן ול"ק הגולנין משלמין כשעת הגדולה וכו' נשם ציג עיבן. ה. כן כתב הרח"ש משוש עיב' מום' כד"ה הנ"ל, וכתב כ"ם נסעיף אין שהרח"ש ס"ל דתרתי בעינן ול"ק הגולנין משלמין כשעת הגדולה וכו' נשם ציג עיבן. ה. כן כתב הרח"ש משוש עיב קושים חום', וכ"ה דגרי טור ושו"ע: (ליקוט) שעסקיו כו' הבא כר'. שני חירולים ברח"ם, וכחב נ"י נשם ל"ג ע"ב מדפי הרייףן דר"ל דוקה בשני סמירולים יחד, דמל"כ קשה למירון החמרון דכל אחד יחדר הגדילה כדי שלא יקנלו ממנו (ע"כ): (ליקוט) הבא כו'. הרמכ"ס ופ"א מגוילה הי"ג) כתכ דנר זה למד המז כוי ולה כתב בולן מפורסם כוי (ע"כ): סעיף ב' ב. גדלן כר'. וב"קן קי"ם כ' לימל מנין כר: סעיף ג' ד. או ביד בוי. עיין כלר הגולה (אות חין, ועיין סימן רנ"ל סעיף כ"ל:

במשנה כפ"ה דכ"ב דף פ"ו ע"ב וכחכמים, וכדאמר רבא אני וארי שבמבורה מרגמינה וכו" שם ופיה עישן. וכתב הרב המגיד, והעבד דינו כקטן כל זמן שלה החירו ליד בעלים, וזה ברור. סעיף ד' ע. לשון הטור סעיף ו', משנה סוף בכח קמח דף קי"ח ע"ח.

פתחי תשובה

באר חישב

בבנו. וחיותר תימה לי, דהא סיים הרמב"ם עצמו כאן בסוף סעיף זה ופ"ג

דאם נתכרין בזמן שישנו תחת ידו עדיין, פשיטא דלא עדיף משאר שואל.

באר הנולה

(לטכהו) ו**אבאו בסרק (ו") ורו דשנועות דף מ"ו ע"ל, והכיל דרעיל כפ"ק דכ"מ דף ה' (ע"ב) ועיאן, ולמרינן בפרק ה' דב"מ וסיא ערבן "פחהחיות

ריבים קטולה יולחה כדיינים. סעיף ב' ו. שם וכמורו פעיף כ',

ברייחה שם כפייט דכ"ק דף ל"ד ע"ב ו. כדתפרש רכ חסדה שם.

סעיף ג' ת. לשון הרמב"ם נפרק נ' מהלכות גדלה דין ט"י, מפורש

שם בפסקיו ופים סיי בין, כהסים דגול פדום דחורי שם דף לייו (פ"ח) הפים של

(ע"בו וכפרק כחרת נרשתה נוב סיפרת דף קט"ו ע"ה ונסכה דרם עודם

סעיף כי ב. לפיכך יעשו בו צרכו רבים. עיין בהרא"ש פ"ט דב"ק סיי ב' ד. שמים. פירום, שלומר הגולן לע"פ שלינך רוצה לקכל ממני ומחלח לי, לני רוצה הנעשין מדמי הנדלה. שם וסמיע סקיהן: ו. בגנב. מיהו אם לא ידעו הכעלים כי לה שייך בנולן, וק"ל. שם נסמיע סקיון: סעיף גי ז. לבעלים. ומשמע מוה דחפילו לקחו מיד כנו הגדול כרשותו דבנו לס"ה מיקרי שואל שלא מדעם ונתחייב כאונסין, כיון שחינו של כנו חלח של חכיו. שם נספים סקידו: ח. בידו. עיין לעיל סימן קפ"ח סעיף כי וסימן רצ"ל סעיף כ"ל. ואם לקחו מיד מנו הגדול והחזירו לידו פטור מאונסין, עיין לעיל סימן רל"ב סעיף א' נהנ"ה. שם וממים מק"חן:

שכתב. ובגדילה קיימת איירי, וכ"כ בקיצור פסקי הרא"ש שם וביש"ש (המזר לן כדי לצאמ די שמים, או אין מומין נוי. ודומה לום אים מפון מיין מפיף שם סי' ג' ע"ש. וכב"ח (סעיף בין תמה על הטור (והמחבר) שמתם ולא ל"ו גני שמיטה. פת"ע (פקירן: פעיף ב' ה. רבים. דלו גם העגול יהנה תהדמים הזכיר זה, ותירץ שסמך עצמו על מה שכתב חחילה וסעיף אין גבי גזלן מפורסם, ע"ש. ועיין בתשובת שיבת ציון סימן קי"ב שכחב דחירוץ הכ"ח הוא דחוק, אך גראה דס"ל להטור והמחבר דהאי תקנה דאין מחהדורת מקבלין מהם הרא רק אם יודע למי גזל (*חרוצה להחזיר להנגזל עצמר. מורת אבל אם אינו יודע למי גזל ומדינא צריך לעשות צרכי רבים, כזה לא שייך האי תקנה שלא לקבל מהם. וטעם הדבר הוא על פי מ"ש הש"ך ביו"ר סימן קס"א ס"ק י"ג בשם הריב"ש וסי חייון דגולן חייב להחזיר

הנוילה. רק על הנגול גורו שלא יקבל ממנו וימחול לו, א"כ באינו יודע למי גול שאין הנגול לפנינו מי ימחול לו, וכל זמן שאין הנגול

מוחל לו עדיין מחריב הוא להחזיר כרי, ע"ש וצ"ע:

שלחן ערוך השלם <מהדורת פריעדמאן> - כח חו"מ י (שנט - תכז) קארו, יוסף בן אפרים עמוד מס 5**4הודפס ע"י תכנת אוצר החכמ**ה

"שו"ע חו"מ סימן שס"ו – ב' סמ"ע ה מי שגזל ואינו יודע ממי גזל, יעשה בו צרכי רבים שעכ"פ גם הנגזל יהנה מדמי הגזילה.

One who stole but doesn't know from whom, should contribute those monies for the public good, so that the victims will be among the beneficiaries.

GEZEL - PART III

שמים, אוי אין מוחין כוי. ודומה לוה איחה ממרח נגיטין ל"ו ע"כן וכחבו הטור

94

דין דעת בעלים לא שייך כגולן כל כך דהא הננול יודע מהנזיכה ברוב נזירות [סמ"ע] :

בסי׳ שנ"ה נחבאר דא"צ הבעלים לרעת כשעת החזרה אכל לרשות הבעלים חייב להחזיר לפיכך אם היתה כלי ביד בנו של בעה"ב או ביד עכדו ולקח אחר את הכלי מהכן או מהעכר שלא מדעת הבעלים ונשתמש בו וה"ז שואל שלא מדעת דרינו כנולן וקם לו ברשותו ונתחייב כאונסים עד שיחזירנו להבעלים ואם החזירו להבן או להעכר ואכר ממנו או נשבר חייב לשלם ואף שהכלי היתה ביד הבן או העכר מרעת האב או הרב מ'מ אחר שנפלה שלא מדעתו צריך לחשיבה להבעלים עצמם כמ"ש כסי' קפ"א ודוקא כשהבן קשן אבל בכן גרול כיון שהחוירה למקום שנשלה והחוירה לבר דעת פטור דבוה לא הוי שואל כנולן כמ"ש בסי' רצ"ב (סמ"ען ורק לקשן הוי כאבירה מדעת וכן עבר דינו כקמן כמ"ש בסי רצ"א:

ך הגוול את חבירו בישוב ובא להחזיר לו במרבר לא יצא בהשבה אם הנגול לא רצה לקבל והחזיר לו בע"כ אא"כ מקבלה מרצונו אבל אם מחזיר לו בישוב אפילו שלא במקום שגולו יצא ידי השבה אף כשהחויר לו בע"ב של הנגול ובסי' רצ"ג נתבאר בפקרון מה דינו ובשם נתבארבדהמפקיד אינו יכול לתבוע מהנפקר אלא במקום שהפקיד ובגולן לא שייך זה ויכול הנגול לתבוע ממנו אפילו שלא במקום שגזרו ורא דמי לפקדון דפקדון היה ברצון :

לו לעשות כן כיון שוהו מפני תקנת השבים וכן אם לא בא לעשות תשובה מעצמו ארא שהנגול תבעו מחייבים אותו להחזיר וכן אם ב"ד כופין אותו להחזיר כל נזלותיו כמ"ש בסעיף א' וכל הרינים האלו גם בגנב מפורסם ובמלוה ברבית שעסקיו בכך ונתבאר ביו"ד סי' קס"א:

ב אמרו הו"ל דהרועים והמוכסים תשובתן קשה מפני שם־מן נוזלים את הרבים ואין יורעים למי יחוירו לפיכך אמרו חכמים שיעשו בהגוילות צרכי רכים כגון בורות שיחין וכערות ותקוני דרכים ומרחצאות וכיוצא באלו דגם הנגולים יהנו מוה אבל מחילה לא שייך בהם דהא אין מי שיודע אם גזלו אם לאו וכשיעשה צרכי רבים יסבב ה' שכל אחד מהנגולים או מיורשיהם יהנה כפי ערך גוילתו ושימחלו לו והכא למהר מסייעין אותו מן השמים ורועים היינו כשרועים בהמות שלהם אבל כשרועים בהמות אחרים אינם בחזקת גזלנים דאין אדם

חומא ולא לו:

ד יראה לי ראע"ם שאם ביכולת כ"ר לכוף לגולן שיחויר נוילתו כופין אותו מ"מ בעוולי רבים אין כופין אותם לעשות צרכי רכים רהא לאו השבה מעליא היא אלא ראם מתעורר בעצמו לעשות תשובה אומרים לו עשה בהם צרכי רבים כי א"א להַקן באופן אחר ולא שב"ר יכופו לוה ובסי' שנ"ה נתבאר אופן החזרה בגנב אם צריך דעת בעלים וכל הריגים נוהגים גם בגולן אך עיקר

סימן שסז [נזלן שנשבע וכל דיניו והנוזל את אכיו ובו כיח סעיפים

ולכן אפילו יורע הגזלן בבירור שהנגור לא נתייאש מ"ם אין לו כפרה ער שישיבנו רירו [פ"רן וגם בומה"ו אף שאין קרבן מ"ם נוהג דין זה שאין לו כפרה ער שישיבנו לירו [20] :

נ והרמב"ם בפ"ו מגוילה כחב בלשון זה אבל אם נשבע על ש"פ ומעלה חייב לרדוף אחר הבעלים ער שיחזיר להם אפילו הם באיי הים מפני שכבר נתייאשו מאחר שנשבע ואינם באים עוד לתובעו עכ"ל וכן העתיקו בש"ע וטבואר מוה דאם לא נתייאשו א"צ להוליך לידם והקשו עליו רהא בגם' מבואר הפעם משום דלא ה"ל כפרה כדלא מפי לידיה ואיך יחדש פעם שלא נאמר בש"ם ויש מי שתירץ דהנה יש מרבותינו דס"ל דדוקא כשהודה שלא בפניו צריך, להוליך לידו כשנשבע אבל כשהורה בפניו וא"ל הנגזל יהא בידך עד שאמלנה א"צ להוליך לירו וה"ל כפרה גם כשעריין בירו (מוס׳ קדי ד": חמרן דכיון דא ל יהא בידך ה"ל גביה כפקרון והרמב"ם ס"ל דאף כשהורה בפניו צריך להוליך לידו ולוה מפרש הטעם רכשנשבע מתייאשים הבעלים אפילו כשהודה בפנינ

א הנוזכ את חבירו ורוצה להשיב את הגזילה ואין הנגול בכאן אינו מחוייב להוליך אחריו הנזילה למקיםו אלא מוריעו למקומו שרצונו להחזיר לו נזילתו ויבא וימלנה ולא מיבעיא כשהוא לא הודה על הנוילה וערים העידו שגול אלא אפילו אם תכעו הנגול וכפר בו ואח"כ חזר והודה אינו חייב לרדוף אחר הבעלים להחזיר להם אלא יהא כירו ער שיבואו הבעלים וימלום ורק מחוייב להוריע להם מקודם ונראה רוהו דוקא כשנולו כאן והנגול הלך למקום אחר אבל אם גולו במקום האחר שהנגול גם עתה שם מחוייב להוליך לו למקום שנולו דכל הגולנים צריכין להשיב לאותו מקום שגזלו (וכ"מ בש"ך סי שפ"ו

םק"חן ב זה שאמרנו שא"צ להוליך לו הגוילה בר"א כשלא נשבע אבל כשנשבע לשקר ואח"כ הודה שחייב לשלם קרן וחומש ואשם כדכתיב כפ' זיקרא אמרו דהנוול שוה פרומה ונשבע לו יוליכנו אחריו אפילו למדי שכסף לא יחשבו והמעם אמרו חו"ל (כ"ק קנין רכפרה לא הוי עד רמטי לידיה ירכתיב לאשר הוא לו יתננו ביום אשמתי

ערוך השלחן - ח (חו"מ ב) אפשטיין, יחיאל מיכל בן אהרן יצחק הלוי עמוד מס 395**הודפס ע"י תכנת אוצר החכמה**

Bais din should not force a thief to contribute for the public good, because it isn't really a valid way of returning the stolen items, rather it is only a last resort for one who wants to gain a measure of teshuva.

'ערוה"ש סימן שס"ו אות ג' ד אין ב"ד כופין לגזלן לעשות צרכי רבים, כיון שאינה השבה מעלייתא. ורק למי שבא לעשות תשובה מעצמו, מן השמים יסעייהו שהנגזלים יהנו מזה וימחלו לו.

(subject to change)

Business Halacha Fundamentals

Elul 5780

- Dina D'malchusa Dina- 2
  - Obligation to Adhere to Civil Law
  - How Civil Law Impacts Agreements
     Between Two Parties
- Common Business Practice & Minhag Mevatel Halacha - 2
  - What Constitutes a Minhag
  - How Minhag Impacts Employment, Tenancy, Partnerships and Real Estate Deals etc.

Tishrei 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

• Business and Employment on Chol Hamoed

Setting Up A Kosher Business

Winter 5781

 Introduction to Choshen Mishpat and Business Halacha -1

- Gezel 3
- Gezel Akum -1
- Ta'os and Mate Akum -1
- Geneivas Da'as 2
- Acceptable Marketing 2
- Headhunting Recruitment and Ma'arufia 1
- Halachos of Employment 2
- Hiring, Employment Agreements and Salary Structures - 1
- Hiring Jewish 1
- Halachic Deals and Documents 3
  - Understanding Asmachta
  - › Agreements and Kinyan Devarim
  - The Halachic "Agreement Validation"
     Clause
- Non-Competes and Non-Circumvent 1
- Partnership Structuring 2
- Corporations, Trusts and Legal Entities 1
- Hasogas Gevul and Competition 2

Nissan 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

- Corporate Chametz The Issues and Solutions
- Isurei Hana'ah

Maintaining A Kosher Business

Summer 5781 - Commitments and Kinyanim

- Kinyanim Expounded 2
- Mi Shepara, Mechusar Amana etc. 2
- Situmta The Kinyanim of the Marketplace 1
- Ona'ah 2
- Mekach Ta'os- 4

Summer Break 5781 (Special Edition)

- Tzedaka and Maaser
  - › As a Business and Individual

Elul 5781 - Maintaining a Kosher Work Environment

- Yichud in the Workplace 2
- Interaction With the Opposite Gender 2

Tishrei 5782 (Expanded Yom Tov Edition)

Websites and E-Commerce on Shabbos an Yom Tov

Winter 5782 (Leap Year) - 1st Semester

- Loans and Guarantees 2
- Ribbis 101/The Basics 4
- Insurance Issues 1
- Brokerage 2
- Lashon Hara in Business 2
- Legal Holidays and Chukos HaGoyim 1

Winter 5782 - 2nd Semester - When Things Don't Go As Expected:

- Bais Din 3
- Din and Lifnim Mishuras Hadin 2
- Arka'os 2
- Quitting, Firing, and Severance 2
- Partnership Dissolution 2
- Collections 2
- Bankruptcy 1

Nissan 5782 (Expanded Yom Tov Edition)

Maintaining a Facility on Pesach

Summer 5782 - Final Testing and Review

Choshen Mishpat Supplemental Track

- More In-Depth and Intricate Learning of Many of the Abovementioned Topics
- Nizkei Shcheinim
- Mazik, Garmi, and Halachic Torts
- Hashavas Aveida
- Mitzva of Lending
- Yerusha and Trusts
- Trustees and Executors
- Shomrim and Fiduciaries
- Shluchim and Agents
- Harsha'a and Power of Attorney
- The Shibuda D'Reb Nosson Law
- Hefker
- Pruzbul

Industry-Specific Tracks and Supplemental In-Depth Track

Real Estate Track:

- · General Real Estate
- Bar Metzra
- Acquisitions and Ani Hamehapech
- Lo Sachmod
- Brokerage
- Landlord/Tenant
- Zoning Laws
- Rent Control and Evictions
- Fix and Flip
- Administrations and Boards

HealthCare Track:

- Shabbos and Yom Tov
- The Kosher Kitchen
- Employment Training
- Facility and Housekeeping
- Compliance and FiduciaryPartnership and Employment
- Medical Issues

Finance and Ribbis Track:

- Introduction: Understanding Ribbis
- · Ribbis of Non Jews and Mumar
- Foreign Currencies and Commodities: Se'ah Bese'ah in Today's Marketplace
- · Corporate Lending & Borrowing
- Credit Unions Ownership in Ribbis Entities
- Credit Unions: Paying Ribbis by Court Order
- Pesika:Deposits & Price Guarantees
- Tarsha- Paying for Credit & Early Bird Specials
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Non Jew's Loan
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Ribbis Loan
- Differentiating Between Expenses & Interest: Defining the Two
- Ribbis in Partnerships
- Ribbis in Contracts Capital Calls and Late Fees
- Deal Syndication and the Real Estate Process From Negotiation to Closing
- Ribbis as a Knas: Fines & Penalties
- Purchasing Tax Liens and Mortgage Bundles
- Using a Purchased Item When the Sale was Reversed
- Selling Conditional on Reversing the Sale
- Ribbis Responsibilities of Lawyers, Brokers, and Witnesses
- Review of Ribbis Fundamentals
- Hard Money Loans & Heter Iska Kulo Pikadon; Chatzi Milve
- Heter Iska- The Approach of Reb Moshe Feinstein
- Heter Iska Klali and Loans Specified to be Al Pi Heter Iska
- Ribbis Mukdemes Ribbis MeUcheres
- Ribbis Devarim
- Defining Ribbis: Gifts, Favours and Charitable Donations

What

This ambitious project will harness the collective expertise of a team comprised of advanced talmidei chachamim, experienced, seasoned Dayanim, that are well versed in corporate practice and common business norms.

Collaborating with a talented group of editors and writers, they have created a syllabus and curriculum of study, with accompanying shiurim and personal guidance, enabling participants to have the tools to proclaim with confidence, "Yes. Nossasi venosati be'emunah!"

How

The core curriculum is segmented in modules, and can be learned as an individual self paced; or, participants can join chaburos coordinated by the Bais HaVaad for those that desire group study. Page by page, step by step, the learning will be facilitated with a daily audio "Blatt shiur" guiding the participant through the sources as well as a weekly video shiur presented on each topic by Dayanim that will share fundamental and practical applications of the sugya covered.

Daily practical Q&A applications of the subject matter will be offered alongside through the Business Halacha Daily series.

Why

As participants amass a broad and deep knowledge on an academic level directly from the source — coupled with real life scenarios presented by experienced Dayanim — they will acquire the clarity to determine not only what is a שאלה but, more important - why.

Only through עמלות בתורה — understanding the fundamentals of the subject — can one truly appreciate and internalize what defines right and wrong.

Fulfillment and satisfaction in the realm of the divine is like no other. A *mesayem masechta* revels in the transcendent feeling of his accomplishment. Truly sublime and the envy of his peers.

Contemporary businessmen have their own, unique, 'siyum hashas' at the completion of Yorucha corriculum. It is the moral imperative of a frum yid, and now accessible to all.

The *hadran alach* of Yorucha is the ultimate badge of honor and medal of distinction for the businessman of our times.

Similar to a sofer who, with his intensive knowledge of hilchos safrus, is confident and secure in the propriety of his profession; so, too, businessmen will gain the peace of mind knowing with conviction that they ply their trade *be'emunah uveyosher*.

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

MISSI@N

To facilitate and provide a framework for the frum businessman to gain the in-depth halachic knowledge he needs for contemporary business dealings.

Through increased knowledge and guidance, Yorucha will elevate the frum public's adherence to halacha as it pertains to choshen mishpat and standard business practices.

JOIN THE YORUCHA INITIATIVE!

888.485.VAAD(8223) #303

yorucha@baishavaad.org

baishavaad.org/yorucha

3 WAYS TO JOIN:

AS AN INDIVIDUAL

Join the national Yorucha chabura together!

Tap into the physical or digital resources via hard copies, web, email and/or whatsapp.

Connect with Bais HaVaad Dayanim and Poskim for any questions you may have, as well as arranging study sessions with a Dayan, setting up a chavrusa, and more.

AS A COMMUNITY

Set up or join a community or shul chabura

Reach out to organize a choshen mishpat chabura in your own shul.

AS A BUSINESS

Set up a Board Room Bais Medrash in your business

Mincha Learning In just 5 minutes a day, before or after Mincha, you can learn short, practical and insightful Business Halachos.

Weekly Lunch & Learn Join a deeper dive into the background of the halachos by understanding the sugya behind the halachos as well.